

**ІНСТИТУТ ІСТОРИЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

**БІБЛІОГРАФІЯ
1993–2012**

ІНСТИТУТ
ІСТОРИЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ

ІНСТИТУТ ІСТОРИЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

БІБЛІОГРАФІЯ

1993–2012

ВИДАВНИЦТВО ЛЬВІВСЬКОЇ ПОЛІТЕХНІКИ
ЛЬВІВ 2013

Інститут історичних досліджень Львівського національного університету імені Івана Франка. Бібліографія: 1993–2012 / упоряд. Тарас Романюк. Львів: Видавництво Львівської політехніки 2013. XXX с. ISBN 978-617-607-405-2.

Упорядник
Тарас Романюк

ЗМІСТ

<i>Ярослав Грицак. Передмова</i>	7
Видання Інституту історичних досліджень	9
Бібліографія працівників Інституту історичних досліджень	29
<i>Ярослав Грицак</i>	29
<i>Галина Вітвіцька</i>	62
<i>Ліліана Гентош</i>	64
<i>Ярослав Глистюк</i>	68
<i>Андрій Заярнюк</i>	71
<i>Олег Павлишин</i>	74
<i>Ігор Підкова</i>	88
<i>Тарас Романюк</i>	128
<i>Алла Середяк</i>	134
<i>Віктор Сусак</i>	136
<i>Олег Турій</i>	143
«Україна модерна». Анотований покажчик публікацій.....	147
Іменний покажчик.....	187

Copyright © 2013 by Інститут історичних досліджень
Львівського національного університету імені Івана Франка

Усі права застережено

ISBN 978-617-607-405-2

Видання Інституту історичних досліджень

1993

**Ковчег. Збірник статей з церковної історії. Число I.
Львів, 1993. 192 с.**

1992 рік пам'ятний двома подіями, які і спричинили вихід у світ цього збірника. У вересні постав як самостійний дослідницький центр Інститут історії Церкви, а у жовтні як окрема наукова одиниця Інститут історичних досліджень. Співпраця цих двох інституцій, що виникли в скорому часі після проголошення незалежності України, виглядає цілком закономірним явищем. Особливо коли зважати на те, що вся історична наука довгі десятиліття була проскрибованим предметом, а церковна історія взагалі не існувала на офіційному рівні радянської системи гуманітарних досліджень. Дібрані статті до цього збірника стали першим скромним внеском до відновлення занедбаної в Україні церковної історіографії. Наскрізною темою стала історія Греко-католицької церкви від генези Берестейської унії до виходу з катакомб і легалізації у 1989 році. П'ять авторів представляють зарубіжну історичну школу, що розвивалася в демократичних умовах, без ідеологічних обмежень та конфесійних упереджень. Це науковці вихідці з української еміграції Борис Гудзяк, Софія Сенік, Іван-Павло Химка, Богдан Боцюрків та Ришард Тожецький. Ініціатори видання прагнули запропонувати читачам у перекладі українською мовою окремі кращі зразки наукової літератури і заодно започаткувати новий періодичний орган, присвячений питанням церковної історії та релігійної думки. Нині часопис «Ковчег» є невід'ємною частиною видавничої діяльності Українського Католицького Університету у Львові.

**Сулик Роман. Дерев'яне церковне будівництво на
Стрийщині. Львів — Стрий: МП «Опришки», 1993.
122 с.**

Історико-краєзнавче видання з'явилося з ініціативи краєзнавчого музею «Верховина» у Стрию. Зібраний матеріал

присвячений одній з найцікавіших галузей народної архітектури — дерев'яному церковному будівництву. Дослідження основних типів церков охоплюють терени Стрийського та частково Сколівського районів Львівщини в межах сучасного адміністративно-територіального поділу. Пам'ятки обстежені в 1987–1991 роках у рамках пошукової діяльності Карпатської архітектурно-археологічної експедиції Інституту суспільних наук Академії наук України. У книзі також використано дані відділу архітектури, будівництва і реставрації храмів Львівської архієпархії Української греко-католицької церкви та доповнено тексти короткими історичними довідками про місцевості зі згаданими об'єктами (загальна кількість: 26 церков та 16 дзвіниць).

1994

Лисяк-Рудницький Іван. Історичні есе. В 2-х томах. Том I / Відповідальний редактор Френк Сисин, упорядник Ярослав Грицак, переклади з англійської Марти Бадік, Уляни Гавришків, Ярослава Грицака, Андрія Дешиці, Галини Киван, Еріки Панкеєвої. Київ: Основи, 1994. XXIII+536 с.; Том II / Переклад з англійської Уляни Гавришків, Ярослава Грицака. Київ: Основи, 1994. 573 с.

До двотомного збірника праць визначного українського вченого, професора Альбертського університету (Канада) Івана Лисяка-Рудницького увійшли публікації, що охоплюють період від половини XIX ст. до тридцятих років XX ст. Основна частина його доробку вийшла в 1973 році у видавництві «Сучасність» у Мюнхені під назвою «Між історією і політикою. Статті до історії та критики української суспільно-політичної думки». Згодом Канадський інститут український студій випустив друком англійську версію «Essays in Modern Ukrainian History» (Едмонтон, 1987). При доборі статей упорядники керувалися бажанням якнайповніше представити його наукову спадщину та різноманітність дослідницьких інтересів. А загалом у цьому виданні зібрані відомі і невідомі роботи, що збереглися в архіві автора за сорокалітній період, себто за 1943–1984 роки. У прикінцевих коментарях відображено інтелектуальне середовище та окремі факти з життя Івана Лисяка-Рудницького, які дозволяють краще зрозуміти авторську інтерпретацію історичних подій та явищ.

Другий Міжнародний Конгрес Україністів. Львів, 22–28 серпня 1993 р. Доповіді і повідомлення. Історія. Львів, 1994. Ч. II. 220 с.

До другого підсумкового випуску увійшли матеріали, присвячені проблемам української історії XX ст.: подіям під час революції та визвольної війни в Україні 1917–1920 рр., впровадженню тоталітарної системи управління в УСРР та партійного будівництва, розвитку політичного та опозиційного руху на західноукраїнських землях, становищу українців за межами України та місцю відродженої української держави в світовій системі. Збірник завершується публікаціями, у яких розглядаються окремі питання національного джерелознавства та української історіографії, зокрема стан збереження та вивчення архівних фондів у Канаді.

Другий Міжнародний Конгрес Україністів. Львів, 22–28 серпня 1993 р. Доповіді і повідомлення. Історія. Львів, 1994. Ч. I. 296 с.

У збірнику поміщений короткий виклад доповідей і повідомлень, виголошених на Другому міжнародному конгресі українців. Матеріали друкуються за ухвалою Міжнародного організаційного комітету конгресу (голова Григорій Грабович) і Національного організаційного комітету (голова Ярослав Ісаєвич). До першого випуску увійшли статті, присвячені центральним проблемам української історії від найдавніших часів до початку XX ст.: формування українського етносу та перших осередків його державности, соціальні і культурні процеси у середньовічній та ранньоновітній Україні, розвиток модерної української нації у загальному контексті націотворчих процесів Центрально-Східної Європи у XIX ст.

Матеріали засідань Історичної та Археографічної комісії НТШ у Львові (лютий 1992 р. — жовтень 1993 р.). Львів, 1994. 124 с.

Історична комісія Наукового товариства ім. Шевченка була створена в грудні 1990 року, одразу ж після відновлення діяльності Товариства у Львові. Активна наукова та організаційна робота розпочалася з 1992 року. Упродовж початкового періоду, тобто з 14 лютого 1992 року до 14 жовтня 1993 року, було проведено 24 засідання, з яких тільки на двох розглядалися організаційні питання. Кілька засідань пройшли під спільною програмою з Історично-філософською секцією та Археографічною і Славистичною

комісіями НТШ. Засідання, як правило, проводилися другого і четвертого четверга кожного місяця (з перервою на літній період). Здебільшого на проведених заходах зачитувалася одна доповідь та одне повідомлення. Така організація праці комісії сприяла ґрунтовному обговоренню тем доповідей і повідомлень.

1995

Михайло Грушевський і Львівська історична школа. Матеріали конференції (Львів, 24–25 жовтня 1994 р.) / Редакційна колегія: Ярослав Грицак, Ярослав Дашкевич. Нью-Йорк — Львів, 1995. 256 с.

Цей збірник доповідей вийшов невеликим накладом. У виданні поміщено статті Ярослава Грицака, Любомира Винара, Олександра Домбровського, Ярослава Дашкевича, Олега Турія, Василя Расевича, Леоніда Зашкільняка, Віктора Гоцуляка, Мирона Капрала, Олега Купчинського, Надії Бортняк, Володимира Пришляка, Феодосія Стебля, Галини Сварник, Ярослава Федорук, у яких відображено характерні питання наукової діяльності Михайла Грушевського та розглянуто дискусійні проблеми у дослідженнях спадщини історика.

Матеріали засідання Українського осередку Демократичного семінару (15 грудня [1994 р.], м. Львів). Київ — Львів, 1995. 60 с.

Книга є публікацією матеріалів засідання Українського осередку Демократичного семінару, що відбулося 15 грудня 1994 р. Темою засідання було «Повернення „лівих” до влади у Центральній і Східній Європі», а його метою — прослідкувати закономірності та специфіку цього процесу в Україні та Польщі і вивести певні уроки для демократичної опозиції в обидвох країнах. Виступи учасників дискусій друкуються на основі розшифрованих фонограм, з мінімальними редакторськими правками.

Формування української нації: історія та інтерпретації. Матеріали круглого столу істориків України (Львів — Брюховичі, 27 серпня 1993 р.). Львів, 1995. 128 с.

Збірка матеріалів третьої з черги зустрічей українських істориків, проведених у формі дискусії за круглим столом. Перша з

них відбулася 29–31 травня 1978 р. в Лондоні (Онтаріо, Канада) й була організована спільними зусиллями Канадського інституту українських студій, Гарвардського українського дослідницького інституту та Українського історичного товариства. Друга зустріч проходила 4–6 вересня 1990 р. в Славську й була підготована та проведена Науковим товариством ім. Т. Шевченка у Львові. Третя була організована спільними зусиллями Історичної комісії НТШ у Львові та новопосталого Інституту історичних досліджень Львівського державного університету ім. Івана Франка. Захід проводився в селищі Брюховичі під час роботи Другого Міжнародного конгресу українознавців.

1996

MAPPAMUNDI. Збірник наукових праць на пошану Ярослава Дашкевича з нагоди його 70-річчя / Редакційна колегія: Ігор Гирич, Ярослав Грицак, Мирон Капраль, Віктор Остапчук, Галина Сварник, Ярослав Федорук. Львів — Київ — Нью-Йорк: Видавництво М. П. Коць, 1996. 912 с. (Studia in Honorem Jaroslavi Daškevyč Septuagenario Dedicata)

Збірник на пошану Ярослава Дашкевича містить праці його друзів, колег та учнів, що працюють в різних галузях гуманітарних наук. Ця багатогранність відображає широту наукових зацікавлень самого Ювіляра. Серед знаних імен львівського кола істориків представили свої праці Андрій Содомора, Володимир Вуйцик, Борис Гудзяк, Ганна Кос, Уляна Єдлінська, Ярема Полотнюк, Володимир Александрович, Фаїна Петрякова, Богдан Якимович, Мирослав Мороз, Олег Купчинський, Ярослав Грицак та Оксана Франко. Київський дослідницький цех іменований такими ведучими спеціалістами як Омелян Пріцак, Наталя Яковенко, Віктор Остапчук та Олександр Галенко, Михайло Селівачов, Ярослав Дзира, Всеволод Наулко, Ігор Гирич, Василь Ульяновський, Іван Бутич, Сергій Білокінь. Доповненням до цього переліку українських авторів є окремі публікації Вольфа Бейліса з Луганська, Іона Винокура, Миколи Петрова та Валерія Степанкова з Кам'янця-Подільського, Валерія Бушакова з Асканії-Нової, Юрія Мицика та Івана Стороженка з Дніпропетровська. Закордонні наукові інституції заступили Сосланбек Байчоров, Паруйр Мурадян, Гайде і Гельмут Бушгаузени, Міхаель Ходарковські, Ільбер Ортайли, Анна Хорошкевич, Даріуш Колодзейчик, Едмонд Шютц,

Алій Колесніков, Едвард Триярські, Галіл Іналджик, Сагід Фаїзов, Боріс Флоря, Тереза Хинчевська-Геннел, Франк Сисин, Андре Пернал, Василь Пуцко, Стефан Козак, Даніель Бовуа, Іван-Павло Химка, Едген Тенішев, Анджей Поппе, Єжи Мислінські, Любомир Винар і Катерина Штуль. Велика кількість авторів і строкатість тематики статей зумовили певні особливості передачі текстів. Редколегія намагалася максимально зберегти авторський стиль. Матеріали публікуються мовами оригіналів, окрім тих, які за бажанням авторів були перекладені українською мовою.

Україна модерна. Ч. 1 / Редакційна колегія: Ярослав Грицак, Микола Крикун; упорядкування: Олена Джеджора, Олег Турій, Карліз Маршал. Львів, 1996. 212 с.

1998

Мілена Рудницька. Статті. Листи. Документи (Збірник документів і матеріалів про життя, суспільно-політичну діяльність і публіцистичну творчість Мілени Рудницької) / Упорядкування Мирослави Дядюк. Львів, 1998. 844 с.

Підготовку матеріалів до цього виданням розпочав ще у 80-х роках ХХ ст. Іван Лисяк-Рудницький, якому у спадок перейшли архіви матері. Після його смерті 1984 року продовжили цю роботу Ярослав Пеленський та Марта Богачевська-Хомяк. Але, як це не дивно, зволікання з друком вийшли на добро видання. Найкраще ідея цього збірника була реалізована в Україні, особливо завдяки праці Мирослави Дядюк. Дослідниця зуміла виявити у Центральному державному історичному архіві України у Львові додаткові документи, що були недоступні до того часу. В результаті належного опрацювання та упорядкування значно збільшився обсяг книжки, і відповідно, зросла документальна вартість збірника. Загалом структура цього археографічного тому відображає усі періоди життя видатної громадсько-політичної діячки Мілени Рудницької до 1941 року включно. У шести окремих розділах подано автобіографічний матеріал, опубліковано її статті, виступи, інтерв'ю, соймові промови, а також листування. Усі, хто цікавиться різними аспектами історії жіночого руху, знайдуть для себе новий і цікавий, зібраний в одній книжці, матеріал.

Центральна і Східна Європа в XV–XVIII століттях: питання соціально-економічної та політичної історії. До 100-річчя від дня народження професора Дмитра Похилевича / За редакцією Леоніда Зашкільняка і Миколи Крикуна. Львів, 1998. 304 с.

У збірнику наукових праць, присвячених 100-річчю від дня народження відомого українського історика Дмитра Похилевича (1897–1974 рр.), вміщено наукові розвідки дослідників з ряду країн, зокрема Польщі, Литви, Білорусі, Росії, спогади колег і учнів про співпрацю з вченим — знаним спеціалістом з історії соціально-економічних процесів у центрально-східному регіоні європейського континенту. В основному до видання увійшли тексти виступів учасників Міжнародного наукового семінара під назвою «Центральна-Східна Європа на етапі трансформації: економіка і суспільство в період від середньовіччя до модернізації (XV–XVIII ст.)». Вперше подано найповнішу біографію та бібліографію друкованих праць вченого, а найголовніше зроблено спробу аналізу стану сучасної історіографії у дослідженнях суспільних процесів у країнах Центральної та Східної Європи у перехідний період від середньовіччя до модерної доби. Книга призначена для фахових істориків, аспірантів і студентів історичних факультетів та усіх, хто цікавиться історичними проблемами.

1999

Джеджора Олена. Історія європейської цивілізації. Частина I. До кінця XVIII століття. Львів: Видавництво Львівської Богоголовської Академії, 1999. 448 с.

Поява цього видання пов'язана з відродженням в Україні двох старих навчальних закладів — Києво-Могилянської Академії та Львівської Богословської Академії. Для подібних вищих шкіл, що значною мірою історично були поєднані з європейською університетською традицією, в сучасних умовах постало питання оновлення навчальних програм та сприяння інтеграції в єдиний освітній та науковий простір. Цей підручник вийшов напередодні нового тисячоліття й свідомо, прямо чи непрямо, поставив перед суспільством ряд важливих запитань. Крім компетентно і цікаво представленого фактологічного матеріалу, основних історичних наративів, книга від першої лекції стимулює думку читача, ставить перед ним не сухі дати, прізвища і сюжети, а розгортає історичну ретроспективу, тяглість і розриви, парадокси і людську

драму. Посібник «Історія європейської цивілізації» став одним із перших необхідних курсів у здійсненні академічних надій творців Львівської Богословської Академії, а нині Українського Католицького Університету.

Матеріали засідань Історичної та Археографічної комісій НТШ в Україні / Редакційна колегія: Ярослав Грицак, Ярослав Дашкевич, Олег Купчинський, Ігор Скочилияс. Випуск другий (1995–1997). Львів, 1999. 480 с.

Другий випуск «Матеріалів» був підготований до видання ще в грудні 1997 р., але вийшов у світ лише згодом, по двох роках затримки. Протягом цього часу окремі повідомлення, виголошені на засіданнях комісій у 1995–1997 роках, побачили світ у тій чи іншій формі в науковій літературі (що в збірнику зазвичай відзначено). Незважаючи на цю обставину, редакційна колегія вирішила помістити у черговому збірнику усі матеріали (опубліковані й неопубліковані), щоб не порушувати загального уявлення про наукову діяльність Історичної та Археографічної комісій за згаданий період.

Михайло Грушевський і українська історична наука. Матеріали наукових конференцій, присвячених Михайлові Грушевському. Львів, 24–25 жовтня 1994 р., Харків, 25 серпня 1996 р., Львів, 29 вересня 1996 р. / За редакцією Ярослава Грицака, Ярослава Дашкевича. Львів, 1999. VI+378 с.

У збірнику поміщено матеріали трьох наукових конференцій, організованих у 1994–1996 роках спільно Інститутом історичних досліджень Львівського державного університету ім. Івана Франка та Львівським відділенням Інституту української археографії та джерелознавства ім. Михайла Грушевського НАН України. Хоча усі конференції проводилися у зв'язку з ювілейними датами — 100-річчям заснування першої катедри історії України та 130-річчям від дня народження Михайла Грушевського, вони не мали апологетичного характеру ювілейних святкувань. Спільна ідея усіх трьох конференцій послужила зручним приводом для обговорення набагато ширшої проблеми, а саме — пошуку шляхів дальшого розвитку української історичної науки на порозі нового тисячоліття. Окремо у додатках подається розшифровані фонограми засідань, а також програми конференцій.

Україна модерна. Ч. 2–3: За 1997–1998 рр. / Редакційна колегія: Владислав Верстюк, Ярослав Грицак, Леонід Зашкільняк, Володимир Кравченко, Микола Крикун; відповідальні редактори: Ярослав Грицак, Микола Крикун. Львів, 1999. 448 с.

2000

Грицак Ярослав. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX–XX ст.: Навчальний посібник для учнів гуманітарних гімназій, ліцеїв, студентів історичного факультету вузів, вчителів. Київ: Генеза, 2000. 360 с.

Посібник пропонує нову концепцію історії України модерної доби, що відображає найсучасніші досягнення української та світової науки. У центрі розповіді — складний, драматичний і суперечливий процес українського націотворення. У передмові автор підкреслює, що дану книгу можна читати і «без брому». Основний наголос робиться на підставовій тезі про принципову нормальність української історії. А сама праця написана з однією метою — ознайомити читача з найновішими теоріями й інтерпретаціями, передовсім з теоріями про націоналізм.

Підкова Ігор, Джеджора Олена. Світова історія. XIX–XX століття. Словник. Львів, 2000. 368 с.

У словнику коротко висвітлено головні політичні та суспільні події світової історії, подано відомості про основні міжнародні організації та інституції, а також довідкові матеріали про політиків, громадських і релігійних діячів, які здійснили помітний вплив на історію людства у новітні часи. У виданні міститься значний фактографічний матеріал, зроблена спроба його об'єктивної інтерпретації. Видання рекомендоване для учнів та студентів, а також розраховане на широкий читацький загал.

Україна модерна. Ч. 4–5: за 1999–2000 рр. / Редакційна колегія: Владислав Верстюк, Ярослав Грицак, Леонід Зашкільняк, Володимир Кравченко, Микола Крикун; відповідальні редактори: Ярослав Грицак, Микола Крикун. Львів, 2000. 520 с.

2001

Дюпон-Мельниченко Жан-Бернар, Ададуrow Вадим. Французька історіографія ХХ століття. Навчальний посібник для студентів гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів. Львів: Класика, 2001. 170 с.

Книжка подає свій рецепт впровадження доробку відомої історичної школи «Анналів» (L'École des Annales) в український інтелектуальний обіг. У ній поєднано добірку окремих текстів разом з описом контексту їхнього виникнення. Первісно це видання задумувалося як посібник для студентів історичних факультетів і виникло на основі курсу, який професор Жан-Бернар Дюпон-Мельниченко прочитав у 1993–1994 навчальному році у львівському університеті. Однак з часом ця ідея переросла в амбітніший проект: подати систематичний огляд формування самої школи «Анналів», зокрема детальніше розробити ту частину, яка стосується найновішого розвитку. Вся праця над підготовкою посібника провадилася в Інституті історичних досліджень Львівського національного університету імені Івана Франка при підтримці посольства Франції в Україні.

Довідник з історії України (А–Я): Посібник для середніх загальноосвітніх навчальних закладів / За загальною редакцією Івана Підкови і Романа Шуста; друге видання, доопрацьоване і доповнене. Київ: Генеза, 2001. 1136 с.

Друге видання довідника з історії України включає в одній книзі три томи першого випуску довідника. Крім того, додано кілька сот нових статей. Автори пояснюють основні історичні терміни і поняття, подають короткі довідки про найважливіші події української історії, біографії українських і зарубіжних державних, політичних, громадських, культурних і військових діячів, літераторів, учених і митців, життя та діяльність яких були пов'язані з Україною. Довідник розрахований на учнів, студентів, викладачів та всіх, хто цікавиться історією України.

Підкова Ігор. Україна 1991–1996: хроніка подій. Львів, 2001. XII+494 с.

Книга містить інформацію про найважливіші події та факти суспільно-політичного, економічного, наукового, культурного і

спортивного життя України за перших п'ять років незалежності. Висвітлено роль різних політичних сил, центральної влади, громадських організацій різних регіонів у розбудові української державності, утвердженні демократії та проведенні економічних реформ. Відображено також внесок України у розвиток міжнародного співробітництва, зміцнення миру і безпеки на європейському континенті та в усьому світі.

Україна модерна. Ч. 6 / Редакційна колегія: Владислав Верстюк, Ярослав Грицак, Леонід Зашкільняк, Володимир Кравченко, Микола Крикун; відповідальні редактори: Ярослав Грицак, Микола Крикун. Львів: Критика, 2001. 210 с.

2002

Ададуrow Вадим. Історія Франції. Королівська держава та створення нації (від початків до кінця ХVІІІ століття). Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2002. 412 с. (Серія «Історія країн світу»).

Книга, яку написав викладач Українського Католицького Університету, докторант Вищої школи практичних досліджень паризького університету (Сорбонна) Вадим Ададуrow, є першою опублікованою в незалежній Україні синтезом історії провідної європейської країни авторства вітчизняного дослідника. Надзвичайно потрібна, на часі й проєктована передусім як навчальний посібник для майбутніх спеціалістів у галузі гуманітарного знання (істориків, філологів, міжнародників, політологів, юристів, економістів, соціологів, географів) ця праця знайомить українських науковців з найпомітнішими методологічними, концептуальними, фактологічними досягненнями французької історичної думки ХХ ст. «Історія Франції» — це література сучасного європейського взірця, в якій ретельний виклад наукового фактажу здійснено у доступній найширшим колам читачів яскравій, популярній манері.

Зашкільняк Леонід, Крикун Микола. Історія Польщі: Від найдавніших часів до наших днів. Львів:

Видавництво Львівського національного університету імені Івана Франка, 2002. 752 с.

Перший в українській історіографії ґрунтовний виклад історії Польщі, підготовлений професорами львівського університету, зроблено на підставі уважного опрацювання багатьох джерел та здобутків світової наукової літератури, а також значного викладацького досвіду подачі цього предмету студентам історичного та філологічного факультетів. Автори відтворили картину цивілізаційного поступу в межах сучасної території Польської Республіки, який простежується від появи першої людини, через утворення народної спільноти та польської нації, аж до наших днів. Основну увагу спрямовано на суспільні прояви життя поляків — політичному розвитку, соціальним, економічним і культурним змінам, котрі визначали їхній стан у різні історичні епохи, а також взаєминам з сусідніми державами і народами, передусім українцями.

Україна модерна Ч. 7 / Редакційна колегія: Владислав Верстюк, Ярослав Грицак, Леонід Зашкільняк, Володимир Кравченко, Микола Крикун; відповідальні редактори: Ярослав Грицак, Микола Крикун; відповідальний секретар: Ліліана Гентош: Київ — Львів: Критика, 2002. 240 с.

2003

Гендерний підхід: історія, культура, суспільство / Під редакцією Ліліани Гентош, Оксани Кісь. Львів: ВНТЛ-Класика, 2003. 252 с.

Гендерні студії, які в найкоротший спосіб можна визначити як дослідження соціального виміру статі, є новою ділянкою академічних досліджень в Україні. Дана збірка складена з наукових статей та окремих розділів із опублікованих книг, написаних зарубіжними авторами та перекладених переважно з англійської мови. Основна мета цього видання — ознайомити читача зі знаннями в світі, але мало розповсюдженими, або й зовсім невідомими в Україні авторами та працями з гендерної проблематики. Книга прислужиться як студентам, аспірантам так і дослідникам викладачам, дослідникам, які знайдуть для себе цікаві статті у цьому збірнику.

Заяць Андрій. Урбанізаційний процес на Волині в XVI — першій половині XVII століття / Наукова редакція Миколи Крикуна. Львів, 2003. 206 с. (Серія: Монографії. № 1)

Книга Андрія Заяця промовляє до читача у справі ширшій, ніж обрахунок волинських поселень, які отримали міське право, чи опис самої процедури творення міста. Адже насправді ці, на перший погляд схоластичні, дослідницькі деталі слугують немовби перепусткою у досі малознаний світ — світ міського способу життя, міської ідентичності, міської культури, тобто у світ тієї України, що на зламі середньовіччя і нового часу почала модернізуватися, уперше в своїй історії «наздоганяючи Європу». Услід за цим проступатимуть переоснащення суспільства, трансформація освіти, творення власного образу минулого, політичне самосвідомлення — словом, усе те, що сталося у добу великих перемін кінця XVI — середини XVII ст.

Україна модерна. Ч. 8 / Редакційна колегія: Владислав Верстюк, Ярослав Грицак, Леонід Зашкільняк, Володимир Кравченко, Микола Крикун; відповідальні редактори: Ярослав Грицак, Микола Крикун; редактор номеру: Ігор Гирич; відповідальний секретар: Ліліана Гентош. Київ — Львів: Критика, 2003. 284 с.

2004

Грицак Ярослав. Страсті за націоналізмом. Історичні есеї. Київ: Критика, 2004. 344 с.

Центральною темою книжки є націоналізм і його роль у сучасній Україні. Зіставляючи дискусії про націоналізм із даними соціологічних досліджень і поміщаючи одні й другі в історичну перспективу, автор заперечує поширене у академічній науці й політичних дискусіях твердження про недорозвинутість національної ідентичності як основну проблему України. Натомість стверджується, що, з одного боку, роль національного фактора в Україні дуже перебільшується, а з іншого — рівень національної свідомості якщо її перестати звужувати тільки до мовного критерію і трактувати західний/західноукраїнський приклад як єдину обов'язкову норму — досить високий, щоб утримувати

стабільність в українському суспільстві. Головний наголос робиться на потребі парадигмальної зміни в поглядах на націоналізм і його природу, котра впливає з підсумування українського історичного досвіду.

Інкін Василь. Сільське суспільство Галицького Прикарпаття у XVI–XVIII століттях: історичні нариси / Упорядкування та наукова редакція Миколи Крикуна. Львів, 2004. I–XX+1–420+XXI–CII с. (Серія: Монографії, № 2)

Монографія є останньою науковою працею професора Василя Інкіна, який він присвятив близько шести років свого життя. Ця робота є багатоплановою, у чому легко переконатися, ознайомившись з її структурою. У своє дослідження вчений вклав усі свої практичні знання та здобутий багатий науковий досвід. Вироблені протягом тривалого періоду пошуків фахові принципи та засади опрацювання архівних документів послужили якісному втіленню задуму. Надзвичайно цікавою є сама проблематика книги, що відображає соціально-економічні процеси XVI–XVIII ст. в одному із показових регіонів Підкарпаття (Самбірська волость). Безперечно, ця наукова праця є цінним здобутком української історіографії.

2005

Дашко Ганна. Історія одного села: село Станків / Науковий редактор Ярослав Грицак. Львів, 2005. 384 с.

Історія сіл є жанром, який має тривалу традицію в українському історіописанні. Цей жанр зародився ще у XIX ст., не зникав навіть у радянську добу (пригадаємо об'ємне видання «Історію міст і сіл Української РСР»), був добре розвинутий серед української діаспори (про що найкраще свідчать численні регіональні збірники у серії НТШ «Український архів»), а особливо розвинувся в незалежній Україні. «Історія одного села» Ганни Дашко водночас продовжує цю традицію і знаменує у ній новий напрям. Це не просто ілюстрація великої історії, яку викладають у школі, окремими подіями з минулого того чи іншого села, — як то часто трапляється серед подібних книжок. Це по-справжньому «жива історія» з достовірними і надзвичайно цікавими оповідями про щоденне життя, яке рідко коли привертає увагу фахових істориків.

Каппелер Андреас. Росія як поліетнічна імперія: Виникнення. Історія. Розпад / Переклад з німецької Христини Назаркевич, наукова редакція Миколи Крикуна. Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2005. XII+360 с. (Серія: Історія країн світу, Ч. 2)

Монографія Андреаса Каппелера є першою спробою загального огляду історії поліетнічної Росії. Автор вписує національні проблеми і розпад Радянського Союзу в ширший історичний контекст, розширює уяву читача про історію Росії, виправляє російсько-центристську оптику й доводить, що поліетнічність є істотною константою російської історії. Основну увагу приділено взаємозв'язку держави та її панівних еліт з населенням неросійських регіонів. Пропонується порівняльний розгляд етнічних груп усєї імперії, що розширює національно-історичний горизонт дослідження. Подається всебічний аналіз соціоетнічних та економічних структур окремих регіонів, звертається увага на приєднання різних етнічних груп до Російської імперії. Для істориків, соціологів, викладачів, студентів та широкої аудиторії зацікавлених.

Україна модерна. Ч. 9 / Редакційна колегія: Владислав Верстюк, Ярослав Грицак, Леонід Зашкільняк, Володимир Кравченко, Микола Крикун; відповідальні редактори: Ярослав Грицак, Микола Крикун; редактор номеру: Ігор Гирич; відповідальний секретар: Ліліана Гентош. Київ — Львів: Критика, 2005. 384 с.

2006

Гентош Ліліана. Ватикан і виклики модерності. Східноєвропейська політика папи Бенедикта XV та українсько-польський конфлікт у Галичині (1914–1923). Львів: Класика, 2006. 456 с. (Серія: Монографії. № 3. Науковий редактор Ігор Гирич)

На початку XX ст. Католицька церква перебувала у важливому й кропіткому процесі пошуків чітких відповідей на складні виклики епохи модернізації. В час понтифікату папи Бенедикта XV,

коли тривала Перша світова війна та особливо загострилися між-національні та міжконфесійні конфлікти, Ватикан змушений був віднайти для Церкви нову роль діяльності та впливу в сучасному світі: миротворчу та гуманітарну. Одним із прикладів пристосування вселенської церкви до європейських реалій стали дії Апостольського престолу щодо українсько-польської війни, що спалахнула у Східній Галичині після падіння австро-угорської монархії. Цей конфлікт викликав особливе занепокоєння, бо саме у цей період Римська курія намагалася активізувати свою місію політику стосовно православної Росії, а обидві воюючі сторони були католиками різних обрядів.

Грицак Ярослав. Пророк у своїй вітчизні. Франко та його спільнота (1856–1886). Київ: Критика, 2006. 632 с.

Автор розглядає особистість Івана Франка в контексті тогочасного суспільства й на тлі малих спільнот, із якими той взаємодіяв, та пише «біографію за характером і мікроісторію за жанром». Аналізуючи все розмаїття Франкових модерних ідентичностей, дослідник відкидає «одну з найбільших спокус в історіописанні» — телеологію, намагання звести різні можливості розвитку історичних подій до того єдиного варіанту, що вже зреалізувався, і вважає, що в обмеженні ролі Івана Франка винятково до функції національного провідника, що ставив собі мету перетворити селянське суспільство на українську модерну націю, стільки ж правди, скільки було її в радянському франкознавстві, яке силкувалося подати «Каменяра» винятково як «революціонера-демократа».

Крикун Микола. Між війною і радою. Козацтво Правобережної України в другій половині XVII — на початку XVIII століття (Статті і матеріали). Київ: Критика, 2006. 472 с.

Книжку визнаного українського дослідника, професора львівського університету Миколи Крикуна складають статті і публікації джерельних матеріалів про долю правобережного козацтва за часів Руїни. Хронологічно увага історика охоплює період від початків Хмельниччини до 1679 року, коли помер один із чільних історичних персонажів цього збірника, наказний гетьман Остап Гоголь. Особливий інтерес становлять інструкції послам Війська Запорозького на сейми Речі Посполитої, документи, які ілюструють договірні стосунки між козацтвом і владою та внут-

рішньополітичні настанови провідних козацьких діячів. Окрему увагу приділено малодослідженому й драматичному сюжету — згону населення з правобережних земель України на територію Гетьманщини в 1711–1712 роках, унаслідок чого назавжди перестало існувати організоване козацтво та полковий устрій у Черкасах, Каневі, Білій Церкві, Корсуні, Брацлаві, Умані, Кальнику, Павлоці, Торговиці, Могилеві.

Україна модерна. Ч. 10 / Редакційна колегія: Владислав Верстюк, Ярослав Грицак, Леонід Зашкільняк, Володимир Кравченко, Микола Крикун; відповідальні редактори: Ярослав Грицак, Микола Крикун; редактор номеру: Ернест Гейдел; відповідальний секретар: Ліліана Гентош. Київ; Львів: Критика, 2006. 240 с.

2007

Україна модерна. Ч. 11 / Редакційна колегія: Владислав Верстюк, Ярослав Грицак, Леонід Зашкільняк, Володимир Кравченко, Микола Крикун; відповідальні редактори: Ярослав Грицак, Микола Крикун; запрошений редактор номеру: Оксана Кісь; відповідальний секретар: Ліліана Гентош. Київ; Львів: Критика, 2007. 288 с.

Україна модерна. Спеціальний випуск. Львів — Донецьк: соціальні ідентичності в сучасній Україні / За редакцією Ярослава Грицака, Андрія Портнова і Віктора Сусака. Львів: Критика, 2007. 360 с.

Україна модерна. Ч. 12 (1): Стандарти науки і академічне середовище / Редакція: Ярослав Грицак, Ігор Гирич, Володимир Маслійчук, Андрій Портнов (відповідальний секретар). Київ: Критика, 2007. 406 с.

2008

Західно-Українська Народна Республіка. 1918–1923: Ілюстрована історія (До 90-річчя утворення) / Головний редактор Микола Кугутяк. Львів — Івано-Франківськ: Манускрипт, 2008. 524 с.

Ювілейне ілюстроване видання, присвячене 90-й річниці утворення Західно-Української Народної Республіки, стало результатом творчої співпраці великого колективу вчених вищих навчальних закладів і наукових установ Івано-Франківська, Львова, Києва, Чернівців, Тернополя, Ужгорода. Книга є спробою сучасного осмислення важливих і складних сторін історії українського національного державотворення XX ст., певного узагальнення здобутків української історіографії у вивченні цієї тематики за роки незалежності України. Авторський колектив прагнув охопити всі основні аспекти державного розвитку ЗУНР — від передумов виникнення, революційного пориву, внутрішньополітичного курсу, міжнародного становища та визвольної боротьби до національних, економічних, соціальних і культурних процесів, а також повсякденного побуту й співжиття місцевого населення у період з 1918 по 1923 роки. Увесь зібраний й систематизований фактичний матеріал до теми розкритий через призму історичних фотодокументів, оригінальних та автентичних ілюстративних додатків. Книга видана для студентів, викладачів, науковців, учителів, учнів, а також усіх тих, хто цікавиться історією рідного краю.

Павлишин Олег. Львівщина в добу Західно-Української Народної Республіки (1918–1919). Навчальний посібник. Львів: Літопис, 2008. 224 с.

У посібнику знаний дослідник державотворчих процесів на західноукраїнських землях упродовж 1918–1919 років зосередив увагу на тому регіоні колишньої Східної Галичини, який збігається з сучасним адміністративно-територіальним поділом Львівської області. Саме на цих теренах відбувалися чи не головні події, пов'язані з встановленням влади Західно-Української Народної Республіки, ключові моменти збройного протистояння в українсько-польській війні, а також політико-правові засади національної політики українського уряду та реалізації соборницьких прагнень. У прикінцевій частині посібника подано короткі біографії провідних керівників, політичних та військових діячів ЗУНР. Це видання буде корисним не лише студентам та учням, а й усім, хто цікавиться рідною історією, а саме національно-визвольними змаганнями початку XX ст.

Світова історія: XX століття. Енциклопедичний словник / За редакцією Ігора Підкови та Романа Шуста. Львів: Літопис, 2008. 976 с.

У виданні у стислій формі висвітлено головні політичні та суспільно-значущі події світової історії минулого століття. В першу чергу широко представлено інформацію про видатні особистості, що так чи інакше вплинули на історію людства у новітні часи: це політики, громадські й релігійні діячі, а також відомі письменники, композитори і актори. Коротко викладено історичний розвиток провідних держав світу від початку століття до сьогодення, вміщено відомості про основні міжнародні організації та інституції. Уперше в історично-енциклопедичному виданні проблеми України розглянуто як інтегровану частину світового історичного процесу. Довідковий матеріал словника розраховано на учнів, студентів та широкого читацького кола.

Україна модерна. Ч. 13 (2): Війна переможців і переможених / Редакція: Ярослав Грицак, Ігор Гирич, Володимир Маслійчук, Андрій Портнов (відповідальний редактор). Київ: Критика, 2008. 392 с.

2009

Україна модерна. Ч. 14 (3): Марксизм на сході Європи / Редактор-засновник: Ярослав Грицак; відповідальний редактор: Андрій Портнов; відповідальний секретар: Володимир Маслійчук. Київ: Критика, 2009. 360 с.

Україна модерна. Ч. 15 (4): Пам'ять як поле змагань / Редактор-засновник: Ярослав Грицак; відповідальний редактор: Андрій Портнов; відповідальний секретар: Володимир Маслійчук. Київ: Критика, 2009. 360 с.

2010

Україна модерна. Ч. 16 (5): Перекладаючи літературу/культивуючи переклад / Редактор-засновник: Ярослав Грицак; відповідальний редактор: Андрій Портнов; відповідальний секретар: Володимир Маслійчук. Київ: Критика, 2010. 368 с.

Україна модерна. Ч. 17 (6): Безмежне село... / Редактор-засновник: Ярослав Грицак; відповідальний редактор: Андрій Портнов; відповідальний секретар: Володимир Маслійчук. Київ: Критика, 2010. 352 с.

2011

Україна модерна. Ч. 18: Пограниччя. Окраїни. Периферії / Головний редактор: Ярослав Грицак; відповідальний редактор: Юлія Кисла. Київ: Критика, 2011. 432 с.

2012

Україна модерна Ч. 19: Як (не) писати підручники з історії / Головний редактор: Ярослав Грицак; редактор числа: Ірина Вушко; редактор: Юлія Кисла. Київ: Критика, 2012. 336 с.

Бібліографія працівників Інституту історичних досліджень

Ярослав Грицак

Народився 1 січня 1960 р. у селі Довге Стрийського району Львівської області. У 1977–1982 роках навчався на історичному факультеті Львівського державного університету ім. Івана Франка. 1996 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук на тему «Формування модерної української нації: історіографія та історіософія проблеми». З жовтня 1992 року директор Інституту історичних досліджень, професор Українського католицького університету у Львові та гість-професор Центрально-європейського університету в Будапешті, перший віце-президент Міжнародної асоціації українців. Наукові напрямки й зацікавлення: франкознавство, історіографія, новітня історія України, публіцистика.

Монографії, наукові видання

Нариси з історії України. Формування модерної української нації XIX–XX ст. Київ: Генеза, 1996. 360 с.

Формування модерної української нації: історіографія та історіософія проблеми / Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук; Інститут української археографії та джерелознавства ім. Михайла Грушевського. Київ, 1996. 43 с.

Нариси з історії України. Формування модерної української нації XIX–XX ст. / Друге видання. Київ: Генеза, 2000. 358 с.

Рецензії:

Гарань Олексій. Ліки від національної неповноцінності. Українську історію можна читати і без брому // День. Київ, 1996. 17 грудня.

Андрієвська Ольга // Дух і літера. Київ, 1997. Ч. 1–2. С. 443–446.

Гордієнко Володимир. Чи доростуть історики України до ... Історії України? // За вільну Україну. Львів, 1998. 16 травня. С. 2.

Химка Іван. Дві історії України // Критика. Київ, 1998. Липень–серпень. Ч. 18–19.

Mędrzecki Włodzimierz // Dzieje najnowsze. Warszawa, 1998. R. XXX. Nr. 1. S. 200–206.

Struve Kai // Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung. 1998. Bd. 47. H. 3. S. 446–447.

Stępień Stanisław // Przegląd Wschodni. Warszawa, 1997. T. V. Zesz. 2 (18). S. 363–365.

Andriewsky Olga. Toward a “Normal” Ukrainian History // Journal of Ukrainian Studies. Toronto, 1998. Vol. 23. No. 1 (Summer). P. 91–97.

Kappeler Andreas // Jahrbücher für Geschichte Osteuropas. Stuttgart, 1999. Bd. 47. H. 1. S. 127–128.

Historia Ukrainy. 1772–1999. Narodziny nowoczesnego narodu. Lublin, 2000. 360 s.

Рецензії:

Berdychowska Bogumila. Historia pisana po nowemu // Rzeczpospolita. Warszawa, 2000. Nr. 146. 24–25 czerwca. S. D. 5.

Stoczewska Barbara. Od «substratu etnicznego» do narodu (na marginesie książki Jarosława Hrycaka «Historia Ukrainy. 1772–1999. Narodziny nowoczesnego narodu» (Lublin, 2000) // Przegląd Historyczny. Warszawa, 2001. T. XCII. Zesz. 1. S. 101–107.

Zięba Andrzej. Historia sąsiadów — nasza historia // Tygodnik Powszechny. Kraków, 2001. Nr. 18. 6 maja. S. 14.

Інший формат. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2003. 60 с. (Видання серії під редакцією Тараса Прохаська. Ч. 6)

Страсті по націоналізму. Історичні есеї. Київ: Критика, 2004. 343 с.

Рецензія:

Крисань Марія // Неприкосновенный запас. Москва, 2004. Ч. 6 (38). С. 137–138.

Між семітизмом й антисемітизмом: Іван Франко та єврейське питання. Дрогобич: Коло, 2005. 51 с. [Українське Богословське Наукове Товариство, Науково-культурологічне товариство «Бойківщина». Цикл культурологічних бесід. Бесіда 19].

Пророк у своїй вітчизні: Франко та його спільнота, 1856–1886. Київ: Критика, 2006. 632 с.

Життя, смерть та інші неприємності: есеї. Київ: Грані-Т, 2008. 232 с.

Nowa Ukraina. Nowe interpretacje. Wrocław: Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, 2009. 284 s.

Ukraina. Przewodnik krytyki politycznej / Z Jarosławem Hrycakiem rozmawia Iza Chruślińska. Wstęp Adam Michnik. Gdańsk — Warszawa: Wydawnictwo Krytyki Politycznej, 2009. 336 s.

Рецензії:

Гоцук Олеся. Rethinking the Ukrainian history від Ярослава Грицака (рецензія на книгу «Ukraina: przewodnik krytyki politycznej») [електронний ресурс: www.kulturolog.org.ua/Recenzii/hrycak.html] Критика. Київ, 2010. Ч. 5–6. Травень–червень.

Страсті за націоналізмом. Старі історії на новий лад. Есеї. Київ: Критика, 2011. 352 с.

Prorok we własnym kraju. Iwan Franko i jego Ukraina (1856–1886) / Tłumaczenie: Anna Korzeniowska-Bihun, Anna Wylegała. Warszawa: Krytyka Polityczna, 2011. 512 s.

Рецензія:

Bartkowiak Paweł, Kasprzak Kamila. Mikrohistoria Ukrainy // Punkt na mapie. 6 lat «Kuźni Literackiej». Antologia. Gniezno: Wydawnictwo «Ogrody Sztuki», 2011. С. 91–92.

Життя, смерть та інші неприємності / Трете, доповнене видання. Київ: Грані-Т, 2011. 248 с.

**Статті, рецензії, енциклопедичні гасла,
інші публікації**

До генези ідеї політичної самостійності України // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Київ: Наук. думка, 1992. С. 119–143.

Від редакторів // Ковчег. Збірник статей з церковної історії. Число 1. Львів, 1993. С. VII–IX [співавтор Борис Гудзяк].

- 3 «Положення про Інститут історичних досліджень» // Вісник Інституту історичних досліджень. Львів, 1993. Ч. 1. Березень. С. 1.
- Іван Франко про політичну самостійність України // Zeszyty naukowe Uniwersytetu Jagellońskiego. Prace historyczne. Zeszyt 103. Ukraińska myśl polityczna w XIX wieku. Materiały z Międzynarodowej konferencji naukowej organizowanej przez Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego i Fundację św. Włodzimierza Chrzcziciela Rusi Kijowskiej w Krakowie 28–30 maja 1990. Kraków, 1993. S. 45–53.
- Інавгураційна доповідь на відкритті Інституту історичних досліджень львівського університету, 29 січня 1993 р. // Вісник Інституту історичних досліджень. Львів, 1993. Ч. 1. Березень. С. 3–7.
- Інститут історичних досліджень: добігає рік // Каменяр. Вісник Львівського державного університету. Львів, 1993. Грудень. С. 4.
- Націоналізм і демократія // Універсум. Львів, 1993. Ч. 1. С. 12–14.
- Чи прийшов час для сови Мінерви? // Сучасність. Київ, 1993. Ч. 4. С. 159–165.
- Як і чому виник Інститут історичних досліджень // Вісник Інституту історичних досліджень. Львів, 1993. Ч. 1. Березень. С. 1.
- Sommes-nous en Europe? Un Intellectuel de l'Europe Orientale face au challenge de l'Occident: Cas de Ivan Franko // Colloque France-Europe du Centre-Est... Résumés des communications en langue française. Lille, 20–23 septembre. 1993. P. 50.
- Ukraińskie błędne koło. Rozmawiają Bogumiła Berdychowska, Jarosław Hrycak i Bohdan Osadchuk // Tygodnik Powszechny. Katolickie pismo społeczno-kulturalne. Kraków, 1993. No. 46 (2314). 14 listopada.
- [Рецензія]: Международная комиссия по расследованию голода на Украине 1932–1933 годов. Киев, 1992 //

- Україна у минулому. Київ — Львів, 1993. Вип. 4. С. 218–221.
- [Рецензія]: Szporluk Roman. Marxism and Nationalism. Karl Marx versus Friedrich List. London — Oxford, 1988 // Записки Наукового товариства ім. Шевченка. Т. ССХХV. Праці історично-філософської секції. Львів, 1993. С. 473–479.
- Від упорядника // Іван Лисяк-Рудницький. Історичні есе. У 2-х томах. Т. 1. Київ: Основи, 1994. С. XXI–XXIII.
- Від федеративності до самостійництва: до еволюції української політичної думки наприкінці XIX — на початку XX ст. // Другий міжнародний конгрес українців. Львів, 22–28 серпня 1993 р. Доповіді і повідомлення. Історія. Частина I. Львів, 1994. С. 248–257.
- Іван Лисяк-Рудницький (нарис інтелектуальної біографії) // Сучасність. Київ, 1994. Ч. 11. С. 73–96.
- Іван Лисяк-Рудницький. Переяслав: Історія і міф / Передмова // Універсум. Львів, 1994. Ч. 1–2. С.
- Іван Франко в еволюції української політичної думки // Сучасність. Київ, 1994. Ч. 9. С. 114–126.
- Іван Франко і Вячеслав Липинський // Вячеслав Липинський. Історико-політологічна спадщина і сучасна Україна. Матеріали міжнародної наукової конференції, що відбулася 2–6 червня 1992 р. у Києві, Луцьку, Кременці / Редактор Ярослав Пеленський. Київ — Філадельфія, 1994. С. 121–128.
- Ідейно-політична еволюція Івана Франка: спроба оцінки // Матеріали засідань історичної та архівної комісії НТШ у Львові. Львів, 1994. С. 60–65.
- Колонка директора // Вісник Інституту історичних досліджень. Львів, 1994. Ч. 2. Червень. С. 1.
- Схід і Захід України: інтеграція чи дезінтеграція? // УНІАН-Політика (Огляди, коментарі, прогнози). Київ, 1994. Ч. 36. С. 7–9 [співавтори Наталія Черниш, Оксана Маланчук].

- «Щоденник подорожі» Івана Головацького // Матеріали засідань історичної та архівної комісії НТШ у Львові. Львів, 1994. С. 94–198.
- [Review]: Guido Hausmann and Andreas Kappeler, editors. *Ukraine: Gegenwart und Geschichte eines Neuen Staates*. Baden-Baden: Nomos Verlag-Gesellschaft, 1993. 402 s. // *Journal of Ukrainian Studies*. Toronto, 1994. Vol. 19. No. 2 (Winter). P. 85–87.
- [Рецензія]: Szporluk Roman. *Marxism and Nationalism. Karl Marx versus Friedrich List*. Oxford, 1988 // Матеріали засідань історичної та архівної комісії НТШ у Львові. Львів, 1994. С. 119–120.
- [Рецензія]: *Ukraine: Gegenwart und Geschichte eines Neuen Staates / Herausgegeben von Guido Hausmann und Andreas Kappeler*. Baden-Baden: Nomos Verlag-Gesellschaft, 1993. 402 S. (Nationen und Nationalitäten in Osteuropa. Bd. 1.) // *Записки Наукового товариства ім. Шевченка*. Т. ССХХVIII. Праці Історично-філософської секції. Львів, 1994. С. 542–544.
- [Виступи в дискусії] Матеріали засідань українського осередку Демократичного семінару (15 грудня [1994 р.], м. Львів). Київ-Львів, 1995. С. 11, 15, 36–38, 39, 51, 52–55, 60.
- [Виступи в дискусії] // *Формування української нації: історія та інтерпретації*. Матеріали круглого столу істориків України (Львів — Брюховичі, 27 серпня 1993 р.). Львів, 1995. С. 55–59; 101–107.
- Від редактора // Матеріали засідань українського осередку Демократичного семінару (15 грудня [1994 р.], м. Львів). Київ — Львів, 1995. С. 1.
- Від редактора // *Формування української нації: історія та інтерпретації*. Матеріали круглого столу істориків України (Львів — Брюховичі, 27 серпня 1993 р.). Львів, 1995. С. 3–6.
- Довідник з історії України. У 3-х томах / За загальною редакцією Ігора Підкови і Романа Шуста. Київ: Генеза,

1995. Т. 2 (К–П). [гасла]: Кедрин Іван. С. 24–25; Книга буття українського народу. С. 47; Крим. С. 109–115 [співавтор Роман Шуст]; Липинський Вячеслав. С. 159–160 [співавтор Ігор Підкова]; Лисяк-Рудницький Іван. С. 163–164; «Літературно-науковий вісник». С. 171; Луцький Остап. С. 179–180; Майстренко Іван. С. 196–197 [співавтор Ігор Підкова]; Масарик Томаш Jarig. С. 212; Милорадович Єлисавета. С. 227; Мітринга Іван. С. 235; Навроцький Володимир. С. 256; «Народ». С. 261; Наукове товариство ім. Т. Шевченка. С. 270–273; Націоналізм. С. 274–279; Оглоблин Олександр. С. 296; Огоновський Олександр. С. 296–297; Огоновський Омелян. С. 297; Огоновський Петро. С. 297; Окуневська-Морачевська Софія. С. 299; Окуневський Теофіл. С. 299; Олесницький Євген. С. 302–303; Павлик Михайло. С. 328–329; Партицький Омелян. С. 341; Петрушевич Євген. С. 357–358; Полонська-Василенко Наталія Дмитрівна. С. 387–388 [співавтор Ігор Підкова].
- Зустріч в Українсько-канадському дослідно-документаційному центрі // *Вісник Інституту історичних досліджень*. Львів, 1995. Ч. 3. Січень. С. 11.
- Конференційні здобутки // Михайло Грушевський і Львівська історична школа. Матеріали наукової конференції, Львів, 24–25 жовтня 1994 р. Нью Йорк — Львів, 1995. С. 5–7 [співавтор Ярослав Дашкевич].
- Літній курс з історії України у Колумбійському університеті [Інтерв'ю] // *Вісник Інституту історичних досліджень*. Львів, 1995. Ч. 3. Січень. С. 11.
- Передмова // Дмитро Лапичак. *Історія України в датах*. Львів: Інститут народознавства НАН України, 1995. С. 5–6.
- Схід і Захід України: інтеграція чи дезінтеграція? (Підсумки проекту «Львів — Донецьк: Соціологічний аналіз групових ідентичностей та ієрархії суспільних

- лояльностей») // Вісник Інституту історичних досліджень. Львів, 1995. Ч. 3. Січень. С. 2–3.
- Українське національне відродження у Галичині XIX — початку XX ст. Порівняльний аналіз соціального складу патріотичних груп // Вісник Інституту історичних досліджень. Львів, 1995. Ч. 3. Січень. С. 3–4.
- Shifting Identities in Western and Eastern Ukraine // The East and Central Europe Program Bulletin (New School for Social Research). 1995. Vol. 5. No. 3. P. 1, 3, 5, 7.
- Від редакції, або що таке модерна історія України? // Україна модерна. Ч. 1. Львів 1996. С. 5–8.
- Інавгураційна доповідь на відкритті Інституту історичних досліджень Львівського державного університету ім. Івана Франка (29 січня 1993 р.) // Україна модерна. Ч. 1. Львів, 1996. С. 9–15.
- Наукове товариство ім. Т. Шевченка // Львів. Історичні нариси / Упорядники Ярослав Ісаєвич, Феодосій Стеблій, Микола Литвин. Львів, 1996. С. 244–254.
- Національне відродження (кінець XVIII — початок XX ст.) [Розділ V] // Історія України. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Керівник авторського колективу Юрій Зайцев. Львів: Вид-во «Світ», 1996. С. 165–212.
- Проблема України проблема генераційна [Інтерв'ю] // За вільну Україну. Львів, 1996. Ч. 133 (1148). 12 листопада. С. 2–3.
- Програми для середньої загальноосвітньої школи. Історія України. 5–11 класи. Всесвітня історія. 6–11 класи. Рекомендовано міністерством освіти України. Київ: Перун, 1996. С. 37–68. [співавтор].
- Реабілітація Грушевського і легітимація номенклатури: партія влади платить Грушевському визнанням за те, що він озброїв її інтелектуально й уможливив політично // День. Київ, 1996. Ч. 12. 28 жовтня. С. 6.

- Україна, 1991–1995: нова політична нація // Схід. Аналітично-інформаційний журнал. Донецьк, 1996. Ч. 4. С. 12–18.
- Українці в антиєврейських акціях у роки Другої світової війни // Ї. Незалежний культурологічний часопис. Вип. 8. Юдеї. Гебреї. Євреї. Львів, 1996. С. 60–68.
- «...Холодну війну розхолодити...»: До спроби налагодження зв'язків між українськими інтелектуалами Заходу та УРСР // Марра Mundi. Збірник наукових праць на пошану Ярославу Дашкевича з нагоди його 70-річчя. Львів — Київ — Нью Йорк, 1996. С. 875–902.
- Чому зазнала поразки українська революція? // Генеза. Філософія. Історія. Політологія. Львів, 1996. Ч. 1 (4). С. 124–131.
- Social and National Identities in Western and Eastern Ukraine // Grappling with Democracy. Deliberations on Post-Communist Societies (1990–1995) / Edited by Elzbieta Matynia. Prague: Sociologické nakladatelství, 1996.
- Комунізм і націоналізм // Націоналізм як суспільний феномен. Енциклопедичний словник. Донецьк: Донбас, 1997. С. 102–104.
- Українське національне відродження в Галичині XIX — початку XX ст.: порівняльний аналіз соціального складу патріотичних груп // Krakowskie Zeszyty Ukrainoznawcze / Pod redakcją Włodzimierza Mokrego. T. V–VI. 1996–1997. Kraków, 1997. S. 277–285.
- Dla czego doznała porazki rewolucja ukraińska // Wiadomości Historyczne. Warszawa, 1997. Vol. 222 (XL). Nr. 3 (maj-czerwiec). S. 139–146.
- Ogniem i mieczem // Gazeta Wyborcza. Warszawa, 1997. 17–18 maja. [співавтор Френк Сисин].
- [Рецензія]: Хорват М. Ми і Європа (кілька думок на полях нового часопису) // Шлях перемоги. Мюнхен, 1997. Ч. 16. 17 квітня. С. 7.

- Галичина: прообраз минулого чи майбутнього для України? // Поступ. Львів, 1998. Ч. 232. 9 грудня. С. 9.
- Ми вдячні січовим стрільцям за незалежність // Високий замок. Львів, 1998. 30 жовтня — 5 листопада. Ч. 195–196 (1211–1212). С. 1, 3.
- Образ поляка стає все кращим, проте як довго [Інтерв'ю] // Наше слово. Варшава, 1998. Ч. 50 (2159), 13 груд. С. 5.
- Польська премія українським історикам [Інтерв'ю] // Генеза. Філософія. Історія. Політологія. Львів, 1998. Ч. 1–2 (6–7), С. 90–93.
- Про можливість побудови політичної нації в окремо взятій (У)країні, або Чого нас учить досвід Польщі // Ї. Незалежний культурологічний часопис. Вип. 13. Нова Європа. Проблема єдності у розмаїтті? Львів, 1998. С. 28–39.
- Східна Європа як інтелектуальна конструкція // Критика. Київ, 1998. Ч. 11 (13). Листопад. С. 17–21.
- Ще раз про ставлення українців до поляків // Поступ. Львів, 1998. Ч. 227. 2 груд. С. 7.
- Between Autonomy and Independence: Ukrainian Political Thought Prior to 1917 // The Ukrainian Quarterly. A Journal of Ukrainian and International Affairs. 1998. Vol. LXV. No. 3–4 (Fall–Winter). P. 193–208.
- Jeszcze raz o stosunku Ukraińców do Polaków (z Rosją w tle) // Więź. Warszawa, 1998. Nr. 473. Marzec. S. 15–32.
- National Identities in Post-Soviet Ukraine: The Case of Lviv and Donetsk // Harvard Ukrainian Studies. Cambridge, Mass. 1998. Vol. 22. P. 263–281. (Cultures and Nations of Central and Eastern Europe. Essays in Honor of Roman Szporluk / Edited by Zvi Gitelman, Lubomyr Hajda, John-Paul Himka, Roman Solchanyk).
- Від редакторів // Михайло Грушевський і українська історична наука. Матеріали наукових конференцій, присвячених Михайлові Грушевському. Львів, 24–25 жовтня 1994 р., Харків, 25 серпня 1996 р., Львів, 29 вересня 1996 р. Львів, 1999. С. V–VI.

- Дальші ревізії модернізації // Критика. Київ, 1999. Ч. 12 (26). Грудень. С. 30–31.
- Довідник з історії України. У 3-х томах / За загальною редакцією Ігора Підкови і Романа Шуста. Київ: Генеза, 1999. Т. 3 (Р–Я). [гасла]: Райхскомісаріат «Україна» С. 13–14; Ребет Лев. С. 18–19 [співавтор Ігор Підкова]; Роздольський Роман. С. 44; Розенберг Альфред. С. 44–45; Рудко Василь. С. 77; Рудницька Мілена. С. 77; Рудницький Михайло. С. 78; Савич Микола Іванович. С. 108; Січинський Мирослав. С. 177; Сосновський Михайло. С. 228–229; Старосольський Володимир. С. 259; Сталін (Джугашвілі) Йосиф Вісаріонович. С. 253 [співавтор Станіслав Кульчицький]; Стахів Матвій. С. 264; Судоплатов Павло Анатолійович. С. 293 [підп. Д. Кушплір]; Східна Галичина. С. 299–300 [підп. Д. Кушплір]; Терлецький Остап. С. 317; Трансністрія. С. 345 [підп. Д. Кушплір]; Троцький Лев Данилович. С. 353–355 [підп. Д. Кушплір]; Тучапський Павло. С. 367; Українська радикальна партія. С. 441; Ульянов Володимир Ілліч. С. 453. [співавтор Ярослав Малик]; Франк Ганс. С. 509 [підп. Д. Кушплір]; Франко Іван. С. 509–511; Хвильовий Микола. С. 509–511 [підп. Д. Кушплір] [співавтор В. Працьовитий]; Хрущов Микита Сергійович. С. 546–547 [співавтор М. Рожик]; Чижевський Дмитро. С. 582; Шварцбарт Самуель. С. 608; Шварцбарта процес 1927. С. 609; Шевченко Тарас. С. 611–615 [підп. Д. Кушплір] [співавтор Андрій Скоць]; Шелест Петро Юхимович. С. 611–615 [підп. Д. К.], [співавтор Петро Панченко]; Шлемкевич Микола. С. 629 [підп. Д. Кушплір]; Шумський Олександр. С. 639–640 [підп. Д. Кушплір]; Шухевич Володимир. С. 640 [підп. Д. Кушплір]; Щербицький Володимир Васильович. С. 647. [підп. Д. К.], [співавтор Петро Панченко]; Яворський Матвій. С. 663–664.
- Забутий польський перекладач Т. Г. Шевченка Е. Л. Солецький // Матеріали засідань історичної та

- археографічної комісії НТШ в Україні. Львів, 1999. Вип. 2 (1995–1997). С. 111–116.
- Історія нації: продовження схеми Грушевського щодо української історії XIX–XX ст. // Михайло Грушевський і українська історична наука. Матеріали наукових конференцій, присвячених Михайлові Грушевському. Львів, 24–25 жовтня 1994 р. Харків, 25 серпня 1996 р. Львів, 29 вересня 1996 р. Львів, 1999. С. 98–129.
- Листування Івана Лисяка-Рудницького і Романа Роздольського // Україна модерна. Львів, 1999. Ч. 2–3. С. 376–413. [співавтор Іван-Павло Химка].
- «Львівський семінар не інтелектуальні забавки...» // Поступ. Львів, 1999. Ч. 184 (440). 25–26 грудня. С. 7.
- Парадокси української модернізації // Критика. Київ, 1999. Ч. 11 (25). Листопад. С. 20–22.
- Репортаж з недаєуропы узору 1991 году // Наша ніва. Менск, 1999. Ч. 3 (124). 8 лютого. С. 11.
- У тіні великого брата? // Поступ. Львів, 1999. Ч. 161 (417). 24 листопада. С. 9.
- Українська революція: нові інтерпретації // Матеріали засідань історичної та археографічної комісії НТШ в Україні. Львів, 1999. Вип. 2 (1995–1997). С. 117–137.
- Українська революція, 1914–1923: нові інтерпретації // Україна модерна. Львів, 1999. Ч. 2–3. С. 254–269.
- Чи була школа Грушевського? // Михайло Грушевський і українська історична наука. Матеріали наукових конференцій, присвячених Михайлові Грушевському. Львів, 24–25 жовтня 1994 р. Харків, 25 серпня 1996 р. Львів, 29 вересня 1996 р. Львів, 1999. С. 162–171.
- Ukrainska rewolucja 1914–1923. Nowe interpretacje // Przegląd Wschodni. Warszawa, 1999. T. V. Zesz. 2 (18). S. 217–235.
- [Рецензія]: Kuzio Taras, Wilson Andrew. Ukraine: Perestroika to Independence. Edmonton — Toronto: Canadian In-

- stitute of Ukrainian Studies Press, 1994. XIV + 260 p. // Матеріали засідань історичної та археографічної комісії НТШ в Україні. Львів, 1999. Вип. 2 (1995–1997). С. 138–143.
- A Ukrainian Answer to the Galician Ethnic Triangle: The Case of Ivan Franko // Focusing on Galicia: Jews, Poles, and Ukrainians 1772–1918 / Edited by Israel Bartal and Antony Polonsky. London — Portland, Oregon: Littman Library of Jewish Civilization, 1999. P. 137–146. (Polin. A Journal of Polish-Jewish Studies. Vol. 12).
- Ukrainian Revolution, 1914/17–21: New Interpretations // CEU History Department Yearbook 1997–1998 / Eszter Andor, Andrea Pető, István György Tóth. Budapest, 1999. P. 153–168.
- Дилеми українського націотворення, або Ще раз про старе вино у нових міхах // Український гуманітарний огляд. Київ, 2000. Ч. 4. С. 11–33.
- [Лист до редакції] // Критика. Київ, 2000. Ч. 10 (36). Жовтень. С. 31.
- Чорні книги червоного терору // Критика. Київ, 2000. Ч. 5 (31). Травень. С. 4–6.
- Як викладати історію України після 1991 року? // Українська історична дидактика. Міжнародний діалог. Факхівці різних країн про сучасні українські підручники з історії. Київ: Генеза, 2000. С. 63–75.
- Die Formierung der modernen ukrainischen Nation // Österreichische Osthefte. Wien, 2000. Bd. 42. Hf. 3/4. P. 189–210.
- Regionalismus und nationale Identitäten in der postsowjetischen Ukraine // Tagungen zur Ostmitteleuropa-Forschung. Bd. 12. Nationalismus und nationale Identität in Ostmitteleuropa im 19. Und 20. Jahrhundert / Bernard Linek, Kai Struve, eds. Marburg: Verlag Herder-Institut, 2000. P. 315–330.
- Stosunki ukraińsko-żydowskie w postradzieckiej historiografii ukraińskiej // Historycy polscy i ukraińscy wobec

- problemów XX wieku / Pod redakcją Piotra Kosiewskiego i Grzegorza Motyki; Fundacja im. Stefana Batorego; Forum Europy Środkowo-Wschodniej. Kraków: Universitas, 2000. S. 145–165.
- Zrozumieć nas, ukraińców // Gazeta Wyborcza. Warszawa, 2000. 16 października. S. 20–21.
- [Рецензія]: Мікроісторія Закерзоння. Наталія Леонтович-Башук. На межовій землі (спогади з Закерзоння) Київ, 1999. 127 с. // Арка. Суспільно-релігійна газета. Львів, 2000. Квітень. С. 12.
- [Рецензія]: Георгий Касьянов, Алексей Миллер, Александр Ципко, Михаил Погребинский, Аркадий Мошес, Ярослав Грицак. Кулик Володимир. Український націоналізм у незалежній Україні. Київ: Центр досліджень національної безпеки при Національному університеті Києво-Могилянська академія, 1999. // Російсько-український бюллетень. Москва — Киев, № 6–7. 2000. С. 148–163.
- «В університеті імені Івана Франка духу Франка, по суті, не було...»: Інтерв'ю з Євгеном Сверстюком // Україна модерна. Львів, 2001. Ч. 6. С. 99–110.
- Десять років незалежності з погляду історика // Свобода. Нью Джерсі, 2001. Ч. 34. 24 серпня. С. 3, 27.
- Довідник з історії України (А–Я) / За загальною редакцією Ігора Підкови і Романа Шуста; друге видання, доопрацьоване і доповнене. Київ: Генеза, 2001. [гасла]: Кедрин Іван. С. 295 [підп. Д. Кушплір]; Книги буття українського народу. С. 314–315 [підп. Д. Кушплір]; Крим. С. 368–371 [співавтор Роман Шуст]; Липинський Вячеслав. С. 408 [підп. Д. Кушплір], [співавтор Ігор Підкова]; Лисяк-Рудницький Іван. С. 411–412 [підп. Д. Кушплір]; «Літературно-науковий вісник». С. 418 [підп. Д. Кушплір]; Луцький Остап. С. 425 [підп. Д. Кушплір]; Майстренко Іван. С. 441 [підп. Д. Кушплір], [співавтор Ігор Підкова]; Масарик

- Томаш Гаріг. С. 455–456; Милорадович Єлисавета. С. 469 [підп. Д. Кушплір]; Мітринга Іван. С. 476 [підп. Д. Кушплір]; Навроцький Володимир. С. 492 [підп. Д. Кушплір]; «Народ». С. 495–496 [підп. Д. Кушплір]; Наукове товариство ім. Т. Шевченка. С. 502–504; Націоналізм. С. 504–508; Оглоблин Олександр. С. 524 [підп. Д. Кушплір]; Огоновський Олександр. С. 525 [підп. Д. Кушплір]; Огоновський Омелян. С. 525 [підп. Д. Кушплір]; Огоновський Петро. С. 525 [підп. Д. Кушплір]; Окуневська-Морачевська Софія. С. 527 [підп. Д. Кушплір]; Окуневський Теофіл. С. 527 [підп. Д. Кушплір]; Олесницький Євген. С. 529 [підп. Д. Кушплір]; Павлик Михайло. С. 548 [підп. Д. Кушплір]; Партицький Омелян. С. 558 [підп. Д. Кушплір]; Петрушевич Євген. С. 572 [підп. Д. Кушплір]; Полонська-Василенко Наталія Дмитрівна. С. 595–596 [підп. Д. Кушплір], [співавтор Ігор Підкова]; Полтавець-Остриця Іван. С. 596 [підп. Д. Кушплір]; Райхскомісаріат «Україна» С. 639; Ребет Лев. С. 642–643 [співавтор Ігор Підкова]; Роздольський Роман. С. 661; Розенберг Альфред. С. 661; Рудко Василь. С. 683; Рудницька Мілена. С. 683; Рудницький Михайло. С. 684; Савич Микола Іванович. С. 705; Січинський Мирослав. С. 760; Сосновський Михайло. С. 799; Старосольський Володимир. С. 822–823; Стахів Матвій. С. 827; Терлецький Остап. С. 849; Трансністрія. С. 873 [підп. Д. Кушплір]; Троцький Лев Данилович. С. 879–880 [підп. Д. К.]; [співавтор Ярослав Малік]; Тучапський Павло. С. 889; Українська радикальна партія. С. 945; Франк Ганс. С. 1001 [підп. Д. Кушплір]; Франко Іван. С. 1001–1002; Хвильовий Микола. С. 1012 [підп. Д. Кушплір], [співавтор Н. Працьовитий]; Чижевський Дмитро. С. 1055; Шварцбарт Самуель. С. 1077 [підп. Д. Кушплір]; Шварцбарта процес 1927. С. 1077; Шевченко Тарас.

- С. 1079–1082 [підп. Д. Кушплір], [співавтор Андрій Скоць]; Шелест Петро Юхимович. С. 1083 [підп. Д. К.], [співавтор Петро Панченко]; Шлемкевич Микола. С. 1091–1092 [підп. Д. Кушплір]; Шумський Олександр. С. 1099–1100 [підп. Д. Кушплір]; Шухевич Володимир. С. 1100 [підп. Д. Кушплір]; Щербицький Володимир Васильович. С. 1105. [підп. Д. К.], [співавтор Петро Панченко]; Яворський Матвій. С. 1117.
- Модернізаційні процеси в Європі // Історія Центрально-Східної Європи. Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів / За редакцією Леоніда Зашкільняка. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2001. С. 288–295.
- Передмова // Підкова Ігор. Україна. 1991–1996. Хроніка подій. Львів, 2001. С. V–XII.
- Передмова // Жан-Бернар Дюпон-Мельниченко, Вадим Ададуров. Французька історіографія ХХ століття. Львів, 2001. С. VII–XI.
- Перетягування України // Критика. Київ, 2001. Ч. 3 (41). Березень. С. 32–33.
- «Яких-то князів були столиці в Києві?..»: до конструювання історичної пам'яті галицьких українців у 1830–1930-ті роки // Україна модерна. Львів, 2001. Ч. 6. С. 77–95.
- History of Names: A Case of Constructing National Historical Memory in Galicia. 1830–1930 // Jahrbücher für Geschichte Osteuropas. Stuttgart, 2001. Bd. 49. No. 2. P. 163–177.
- Historię piszą zwycięzcy // Gazeta Wyborcza, Warszawa, 2001. 27–28 stycznia. [участь у дискусії]
- Wie soll man nach 1991 die Geschichte der Ukraine unterrichten? // Internationale Schulbuchforschung: Zeitschrift des Georg-Eckert-Instituts für Internationale Schulbuchforschung. Hannover, 2001. No. 23. P. 1–25.

- [Review]: Magocsi, Paul Robert. A History of Ukraine. Toronto: University of Toronto Press, 1996. 784 p. // Slavic Review. 2001. Vol. 60. No. 3. Fall. P. 637.
- Двадцять дві України // Критика. Київ, 2002. Ч. 4 (54). Квітень. С. 3–6.
- Нація поганих танцюристів // Поступ. Львів, 2002. Ч. 84. 13–19 червня. С. 12 [Режим доступу: http://postup.brama.com/020613/84_8_1.html].
- Страсті по Львову // Критика. Київ, 2002. Ч. 7–8 (57–58). Липень–серпень. С. 2–7.
- Страсті по Львова // Ї. Незалежний культурологічний часопис. Львів, 2002. Ч. 26. С. 66–87.
- Уявна й наявна історія одного регіону [Передмова] // Роман Волчук. Спомини з передвоєнного Львова та воєнного Відня. Київ: Критика, 2002. С. 5–15.
- Що нам робити зі своєю історією? // Львівська газета. Львів, 2002. 1 листопада.
- Ярослав Грицак: «Гітлер не був певен у своїх силах» / Інтерв'ю Олександра Харченка // Високий замок. Львів, 2002. Ч. 140. 22 червня. С. 8.
- Україна знову стає такою собі Малоросією. Ярослав Грицак: «Шукаймо в минулому те, що зможе нас об'єднати в майбутньому». [Інтерв'ю] // Молода Галичина. Львів, 2002. 8 серпня. С. 8.
- Die kommunistische Vergangenheit in der Gegenwart // Die neue Ukraine. Gesellschaft-Wirtschaft-Politik (1991–2001) / Herausgegeben von Gerhard Simon. Köln — Weimar — Wien: Böhlau Verlag, 2002. S. 29–49.
- Lekarstwo dla ukraińców / Z Jarosławem Hrycakiem, profesorem historii uniwersytetu lwowskiego, dyrektorem instytutu badań historycznych UL rozmawia Roman Oleksim // Forum Klubowe. Dwumiesięcznik Klubów Dyskusyjnych Lewicy. Warszawa, 2002. Nr. 5 (7). Wrzesień–październik. S. 41–43.
- Lviv: A Multicultural History through the Centuries // Harvard Ukrainian Studies. Vol. XXIV (2000). Special

- Issue. Lviv. A City in the Crosscurrents of Culture / Edited by John Czaplicka. Cambridge, 2002. P. 47–73.
- Między dwoma totalitaryzmami. Historia Ukrainy. Fragmenty rozdziału V // Forum Klubowe. Dwumiesięcznik Klubów Dyskusyjnych Lewicy. Warszawa, 2002. Nr. 5 (7). Wrzesień–październik. S. 44–46.
- Ostatni zryw romantyków [Інтерв'ю] // Gazeta Wyborcza. Warszawa, 2002. 4 października. S. 16.
- Ukrainian Nationalism, 1991–2001: Myths and Misconceptions // CEU History Department Annual 2001–2002 / Edited by Jaroslav Miller, István György Toth. Budapest, 2002. P. 233–250.
- [Рецензія]: Історія від П'ятниці: Роман Чмелик. Мала українська селянська сім'я другої половини XIX початку XX ст. (Структура і функції). Львів: Інституту народознавства НАН України, 1999. 114 с. // Український гуманітарний огляд. Київ, 2002. Вип. 7. С. 51–68.
- Брак добрих відповідей залежить від браку добре поставлених запитань [Інтерв'ю] // Коментар. Література. Політика. Мистецтво. 2003. Ч. 1. Листопад. С. 1, 6.
- Ігри з кочергою: всерйоз і по-українськи // Критика. Київ, 2003. Ч. 1–2 (63–64). С. 21–25.
- І ми в Європі? // Критика. Київ, 2003. Ч. 4 (66). Квітень. С. 5–6.
- Жарсьці па Львове // Arche. Пачатак. Менск, 2003. № 2 (25). С. 60–73.
- Кочергові завдання української історіографії // Критика. Київ, 2003. Ч. 5 (67). Травень. С. 29–30.
- Нам наступають на п'яти // Львівська газета. Львів, 2003. Ч. 173 (249). 16 вересня.
- Нами знову маніпулюють // Поступ. Львів, 2003. Ч. 168 (1223). 19 вересня. С. 10.
- Наше і дуже наше горе // Критика. Київ, 2003. Ч. 7–8 (69–70). Липень–серпень. С. 14.
- Про сенсовність і безсенсовність націоналізму в Україні // Дух і літера. Київ, 2003. Ч. 11–12. С. 21–35.

- Суспільство без префікса «су-» // Львівська газета. Львів, 2003. Ч. 190 (266). 9 жовтня.
- «et ego in Donbasseja» // Поступ. Львів, 2003. Ч. 1239. 8 грудня.
- Andrzej Brzeziecki: «Odrzucona narzeczona» (Najbliższe miesiące zdecydują o przyszłości Ukrainy na wiele lat) [Інтерв'ю] // Tygodnik Powszechny. Katolicki tygodnik społeczno-kulturalny. Kraków, 2003. Nr. 49. 7 grudnia. S. 6. (Kraj i świat)
- Constructing a National City: The Case of L'viv // Composing Urban History and the Constitution of Civic Identities / Edited by John J. Czaplicka and Blair A. Ruble. Washington, DC — Baltimore — London: Woodrow Wilson Center Press, 2003. P. 140–164 [співавтор Віктор Сусак].
- Crossroads of East and West: Lemberg, Lwów, L'viv on the Threshold of Modernity // Austrian History Yearbook. New York, 2003. Vol. 34. P. 103–109.
- The Importance of Being Galician: the Issue of Identities in Borderlands // International Cultural Centre — Cracow Yearbook. Vol. 11 (January–December 2002). Krakow, 2003. P. 11–18.
- Lwowskie Requiem // Przegląd Polityczny. Gdańsk, 2003. Nr. 59. P. 142–151.
- Ruslan, Bohdan and Myron: Three Constructed Identities among Galician Ruthenians/Ukrainians, 1830–1914 // Extending the Borders of Russian History. Essays in Honor of Alfred J. Rieber / Marsha Siefert, editor. Budapest — New York: CEU Press, 2003. P. 97–112.
- Schwerige Versöhnung: Tendenzen in der Ukrainischen Geschichtsschreibung // Dialog. Deutsch-Polnisches Magazin/Magazyn Polsko-Niemiecki. Berlin, 2003. Nr. 64. S. 48–51.
- Trudne pojednanie: Kierunki ukraińskiej historiografii // Dialog. Deutsch-Polnisches Magazin / Magazyn Polsko-Niemiecki. Berlin, 2003. Nr. 64. S. 53–55.

- Ukrainian historiography. 1991–2001. The decade of Transformation // Österreichische Osthefte. Wien, 2003. Bd. 44. Hf. 1/2. S. 107–126.
- Wielie twarzy Ukrainy // Przegląd Polityczny. Gdańsk, 2003. Nr. 59. P. 88–95.
- [Review]: Anna Veronika Wendland, Die Russophilen in Galizien. Ukrainische Konservative zwischen Österreich und Rußland 1848–1915. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2003. 644 p. // Slavic Review. 2003. Vol. 62. No. 4. Winter. P. 845–846.
- Гульні з качаргою: усур'єз і па-ўкраінску // Arche. Пачатак. Менск, 2004. № 1 (30). С. 54–68.
- Львів — місто в центрі Європи // Краків і Львів в європейській цивілізації. Матеріали міжнародної конференції організованої 15–16 листопада 2002 р. / Редактор Яцек Пурхля. Краків, 2004. С. 11–33.
- Не хочу виглядати фаховим ідіотом [Інтерв'ю] // Post-Поступ. Львів, 2004. Ч. 4 (1613). 13–19 січня. С. 7.
- Пора українського вибору: Між революцією та реформою. Круглий стіл у редакції «Критики» // Критика. Київ, 2004. Ч. 12 (86). Грудень. С. 12 (До питання про революційність змін); С. 13 (До дискусії про дві України).
- Правильник українського опору // Критика. Київ, 2004. Ч. 3 (77). Березень. С. 2–3.
- Тези до дискусії про УПА // Критика. Київ, 2004. Ч. 7–8 (81–82). Липень–серпень. С. 9–15.
- Ще один «жмуток» до історії «Зів'ялого листя»: коментарі Уляни Кравченко до свого листування з Іваном Франком // До джерел. Збірник наукових праць на пошану Олега Купчинського з нагоди його 70-річчя. Київ — Львів, 2004. Т. 2. С. 493–526.
- Re: birth of Ukraine // Критика. Київ, 2005. Ч. 1–2 (87–88). Січень–лютий. С. 9–12. Публікація російською мовою у журналі «Неприкосновенный запас» Москва, 2004. Ч. 6. С. 73–77.

- Franko's Boryslav Cycle: An Intellectual History // Journal of Ukrainian Studies. Toronto, 2004. Vol. 29. No. 1–2 (Summer–Winter). P. 169–190.
- Міędzy filosemityzmem i antysemityzmem — Iwan Franko i kwestia żydowska // Świat Niepożegnany. A World We Bide No Farewell. Żydzi na dawnych ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej w XVIII–XX wieku. Jews in the Eastern Territories of the Polish Republic from 18th to 20th century / Editor Krzysztof Jasiewicz. Warszawa — Londyn: Instytut Studiów Politycznych PAN, Oficyna Wydawnictwa RYTM, Polonia Aid Foundation Trust, 2004. P. 451–480.
- On Sails and Gales, and Ships Sailing in Various Directions: Post-Soviet Ukraine // Ab Imperio. Казань, 2004. № 1. P. 229–254.
- Wolhynien in der ukrainischen Erinnerung // Die Ukraine, Polen und Europa. Europhäische Identität an der Neuen EU-Ostgrenze / Herausgegeben von Renata Makarska, Basil Kerski. Osnabrück: Fibre Verlag, 2004. S. 151–163.
- Інтелектуал і влада // Критика. Київ, 2005. Ч. 10 (96). Жовтень. С. 2–4.
- Між семітизмом й антисемітизмом: Іван Франко та єврейське питання // Дрогобицький краєзнавчий збірник / Редакційна колегія: голова Леонід Тимошенко. Дрогобич: Вид-во «Коло», 2005. Вип. IX. С. 79–105.
- Між семітизмом й антисемітизмом: Іван Франко та єврейське питання. Дрогобич: Коло, 2005. 51 с. (Українське Богословське наукове товариство, Науково-культурологічне товариство «Бойківщина». Цикл культурологічних бесід. Бесіда Ч. 19).
- Передмова / Дашко Ганна. Історія одного села: село Станків. Львів, 2005. С. 11–13.
- Передмова // Каппелер Андреас. Росія як поліетнічна імперія. Виникнення. Історія. Розпад. Львів, 2005. С. IX–XII.

- Створити високу демократію на рівні кожної людини // Просвіта Львів, 2005. Ч. 7–8 (282–283). Липень–Серпень. С. 1, 7.
- Франко — поза течією, маргінал, а тому революціонер / Розмова Ігора Черновола з Ярославом Грицаком // Львівська газета. Львів, 2005. Ч. 151 (717). 25 серпня. С. 11.
- Франко у Відні // Подорож до Європи. Галичина, Буковина і Відень на центральноевропейській культурній шахівниці / Редактори Оксана Гаврилів і Тимофій Гаврилів. Львів: ВНТЛ-Класика, 2005. С. 9–29.
- Що нам робити з нашою ксенофобією? // Критика. Київ, 2005. Ч. 4 (90). Квітень. С. 27–28.
- Ярослав Грицак: «Українська політика й надалі залишається дуже особистісною і клановою» [Електронний ресурс] // ZIK (Західна інформаційна корпорація). Львів, 2005. 13 листопада. Режим доступу: <http://zik.ua/ua/news/2005/11/13/24387>.
- Frontier and Horizons of the *European Union* // 129 Round Table Körber Stiftung Forum für Impulse Hamburg, 2005. P. 25ff (conference paper), P. 49 f, P. 74 p. (participation in discussion).
- Historical Memory and Regional Identity among Galicia's Ukrainians // *Galicia. A Multicultural Land* / Editors Christopher Hann, Paul Robert Magocsi. Toronto — Buffalo — London: University of Toronto Press, 2005. P. 185–209.
- Lviv: A Multicultural History through the Centuries // *Lviv. A City in the Crosscurrents of Culture* / John Czapicka, editor. Cambridge, 2005. P. 47–73. (Harvard Ukrainian Research Institute).
- On Sails and Gales, and Ships Sailing in Various Directions: Post-Soviet Ukraine // *Emerging Meso-Areas in the Former Socialist Countries: Histories Revived or Improved* (Slavic Eurasian studies. No. 7) / Editor Kimitaka Matsuzato. Hokkaido, 2005. P. 42–68.

- Re: Birth of Ukraine // *Transit. Europäische Revue*. Wien, 2005. Vol. 29 (Sommer). P. 31–49. (Institut für die Wissenschaften vom Menschen).
- Der Untergang Sarmatiens // *Nachrichten aus Lithauen, Belarus, der Ukraine, Polen und Deutschland* / Editor Martin Pollack. Frankfurt am Main, 2005. P. 129–147. Польський переклад цієї статті (Iza Chruślińska. Jarosław Hrycak. Zmierzch Sarmacji // *Przegląd Polityczny*. Nr 87. 2008).
- Wiele Twarzy Ukrainy / *Rozmowy Izy Chruślińskiej, Piotra Tymy*. Lublin: Wyd-wo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2005. S. 33–47. (Europejskie Kolegium Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów).
- Вправи з академічного веслування (відповідь на запитання «Критики») // *Критика*. Київ, 2006. Ч. 6 (104). Червень. С. 7.
- Інтелігенція та постреволюція // *Критика*. Київ, 2006. Ч. 7–8 (105–106). Липень–серпень. С. 7–8.
- Компроміс — хліб і вино демократії. Роздуми історика Ярослава Грицака про майбутнє України і Криму // *Кримські студії. Інформаційний бюлетень*. [Сімферополь,] 2006. № 1–2 (35–36). С. 65–71. (Центр інформації та документації кримських татар)
- Провокатор комітету розгніваних читачів / Інтерв'ю провела Інна Корнелюк // *Политик Hall*. Київ, 2006. № 3 (27). Март. С. 30–34.
- Що по Гедройцеві? // *Критика*. Київ, 2006. Ч. 11 (109). Листопад. С. 4–5.
- Ab imperio, ad imperium // *Критика*. Київ, 2006. Ч. 4 (102). Квітень. С. 2–3.
- Від редакції «Критики» [цитата з листа Ярослава Грицака] // *Критика*. Київ, 2007. Ч. 3 (113). Березень. С. 35.
- Іван Франко — селянський син? // *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність*.

- Збірник наукових праць. Вип. 15. Confraternitas. Ювілейний збірник на пошану Ярослава Ісаєвича / Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича; відповідальний редактор Микола Крикун. Львів, 2006–2007. С. 531–542.
- Історія двох міст: Львів і Донецьк у порівняльній перспективі // Україна модерна. Спеціальний випуск. Львів, 2007. Число 12 (2). С. 27–60.
- Історія — привід для песимізму. Ярослав Грицак: «Україна, як равлик: повільна, але впевнена» // Дзеркало тижня. Київ, 2007. Ч. 3 (282). 27 січня — 2 лютого.
- Іван Лысяк-Рудницький: Интеллектуальная биография // Иван Лысяк-Рудницький, Между историей и политикой. Москва — Санкт-Петербург: Летний сад, 2007. С. 5–22.
- Інтерв'ю з Ярославом Грицаком, автором книги «Пророк у своїй Вітчизні» / Провів Віталій Портников // Радіо Свобода. Київ, 2007. 28 грудня. Режим доступу: <http://www.radiosvoboda.org/content/article/974872.html>.
- Конструювання національного міста // Критика. Київ, 2007. Ч. 1–2 (111–112). Січень–лютий. С. 13–17.
- Конструювання національного міста: випадок Львова // Дух і Літера. Київ, 2007. Ч. 17–18. С. 157–181.
- Чай по-московски: [Об украинском писателе и поэте Иване Франко] // Корреспондент. Киев, 2007. № 49 (288). 22 декабля. С. 94–96. (Великие украинцы).
- Чого хочуть українці // Експрес. Львів, 2007. 3–4 лютого. С. 17.
- Японія, якої вже немає, або Про чари і мари модернізації // Експрес. Львів, 2007. 20–21 січня. С. 7.
- Ярослав Грицак: «Історія України — це її гравітаційна сила» / Розмовляла Тетяна Нагорна // Поступ. Львів, 2007. Ч. 3 (9). 26 січня — 2 лютого. С. 7.
- «Почуття гідності найбільше потрібне українцям», — Ярослав Грицак / Інтерв'ю Юлії Поліков-

- ської [Електронний ресурс] // Zaxid.net. Львів, 2008. 22 серпня. Режим доступу: http://zaxid.net/home/showSingleNews.do?pochuttya_gidnosti_naybilshe_potribne_ukrayintsyam__yaruslav_gritsak&objectId=1059439.
- Про відповідальність і безвідповідальність українських інтелектуалів (доповідь, виголошена на конференції, присвяченій пам'яті Єжи Гедройця «Європа. Майбутнє і сучасність». 25–26 листопада 2006 р., Київ, Український Дім) // Форум Націй. Газета Конгресу національних громад України. Київ, 2008. № 7 (74). Липень. [Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.forumn.kiev.ua/2008-07-74/74-09.htm>].
- Сучасна Україна — це найперше продукт Другої світової війни... // Поступ. Львів, 2008. Ч. 10 (30). Листопад. С. 9.
- «Треба відкривати нові контексти», — Ярослав Грицак / Інтерв'ю Івана Жежери [Електронний ресурс] // ЛітАкцент. Київ, 2008. 13 листопада. Режим доступу: <http://litakcent.com/2008/11/13/jaroslav-hrycak-treba-vidkryvaty-novi-konteksty/>.
- Україна — це модерний продукт / Інтерв'ю Юрія Макарова // Український тиждень. Київ, 2008. Ч. 4 (12). 25 січня. С. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Publication/2860>.
- Через таку ситуацію, яка сьогодні в Україні, пройшла більшість цивілізованих країн (Інтерв'ю) // Львівська газета. Львів, 2008. Ч. 83 (391). 12 червня. С. 10.
- «Bandera — romantyczny terrorysta» / Z Jarosławem Hrycakiem rozmawiał Marcin Wojciechowski // *Gazeta Wyborcza*. Warszawa, 2008. 10 maja. Авторизований переклад українською мовою див.: «Бандера був терористом-романтиком», — Ярослав Грицак [Електронний ресурс] // Zaxid.net-Публікації. Львів, 2008. 12 травня. Режим доступу: <http://zaxid.net/home/showSingleNews>.

- do?bandera_buv_teroristomromantikom__yaroslav_gritsak&objectId=1053660.
- Вправи з історією на вільному повітрі [Електронний ресурс] // Західна аналітична група. Львів, 2009. 1 серпня. [Режим доступу: <http://zgroup.com.ua/article.php?articleid=2786>].
- Национализируя многоэтничное пространство: Истории Ивана Франко и Галиции // *Ab Imperio*. Казань, 2009. № 1. С. 23-50.
- Післямова // Вульф Ларрі. Винайдення Східної Європи: Мапа цивілізації у свідомості епохи Просвітництва. Київ: Критика, 2009. С. 557–565.
- Bandera wasz i nasz / Rozmowa Jagienki Wilczak z Jarosławem Hrycakiem // *Polityka*. Tygodnik. Warszawa, 2009. Nr. 2718. 17 listopada. S. 76–77.
- On Relevance and Irrelevance of Nationalism in Contemporary Ukraine // *A Laboratory of Transnational History. Ukraine and Recent Ukrainian Historiography* / Editors Georgiy Kasianov, Philipp Ther. Budapest — New York: CEU Press, 2009. P. 225–247.
- Історія непрофесійного українця // *Критика*. Київ, 2010. Ч. 1–2 (147–148). Січень–лютий. С. 45–46.
- Мій Джадт // *Критика*. Київ, 2010. Ч. 9–10 (155–156). Вересень–жовтень. С. 45.
- Передмова // Шпорлюк Роман. У пошуках майбутнього часу: статті та есеї. Київ: Грані-Т, 2010.
- Поза Майданом. Політичні підсумки року коментують члени редколегії «Критики» Ярослав Грицак, Володимир Кулик, Юрій Шаповал, Олександр Мотиль // *Критика*. Київ, 2010. Ч. 11–12. Листопад–грудень. С. 2.
- Україна між Сходом і Заходом: стара тема на інший лад. Цикл культурологічних бесід. Ч. 38. Дрогобич, 2010. 24 с. (Науково-культурне товариство «Бойківщина», Українське Богословське Наукове Товариство).

- How Sissi Became a Ruthenian Queen: On Some Peculiarities of the Peasant Worldview // *Journal of Ukrainian Studies*. Toronto, 2008–2009 [2010]. Vol. 33–34. P. 227–237.
- Голокост і Голодомор: виклики колективній пам'яті // *Критика*. Київ, 2011. Ч. 1–2 (159–160). Січень–лютий. С. 14–16.
- Два Ярослави // *Україна модерна*. Пограниччя. Окраїни. Периферії. Ч. 18. Київ, 2011. С. 353–364.
- 20 років Незалежності: три покоління українських політиків // *Історична правда*. 27 липня 2011 [Режим доступу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2011/07/27/47982/>].
- Історія заради примирення. Заява учасників круглого столу науковців та вчителів історії, 14–15 січня 2011 р. // *Доба*. Науково-методичний часопис з історичної і громадянської освіти. Київ, 2011. С. 1.
- Клопоти з пам'яттю // *Страсті за Бандерою / Друге видання*. Київ: Грані-Т, 2011. С. 346–357.
- Передмова до українського видання // *Гешелес Яніна*. Очима дванадцятирічної дівчинки. Київ: Дух і літера, 2011. С. 16–25.
- Передмова // *Ердгайм Клаудія*. Давно не кошерні. Історія одної родини з Галичини. Львів: Видавництво «Піраміда», 2011. С. 7–9.
- Предисловие к русскоязычному изданию // *Хешелес Яніна*. Глазами двенадцатилетней девчонки. Киев: Дух і літера, 2011. С. 16–26.
- Три тези про українську незалежність // *Обрії особистості*. Книга на пошану Івана Дзюби. Київ: Дух і літера, 2011. С. 271–279.
- Уявна й наявна історія одного регіону // *Роман Волчук*. Спомини з передвоєнного Львова та воєнного Відня / Видання третє, переглянуте і виправлене. Київ: Критика, 2011. С. 173–185.
- Хто такі українці і чого вони хочуть? // *Доба*. Науково-методичний часопис з історичної і громадянської освіти. Київ, 2011. Ч. 1. С. 6–15.

- Хто такі українці і чого вони хочуть // Критика. Київ, 2011. Ч. 7–8 (165–166). Липень–серпень. С. 10–14.
- Чому і як треба переписувати історію // Доба. Науково-методичний часопис з історичної і громадянської освіти. Київ, 2011. Ч. 1. С. 21.
- Ще раз про Ющенка, ще раз про Бандеру // Страсті за Бандерою / Друге видання. Київ: Грані-Т, 2011. С. 340–345.
- Ярослав Грицак про проф. Богдана Осадчука, Мюнхен 25 жовтня 2011 р. [Режим доступу: http://www.ufu-muenchen.de/ukrainisch/calendar_ua/Osadczyk/Hryzak-Rede.pdf].
- Ярослав Грицак: Справжній компроміс — це коли обом сторонам боляче... / Розмовляв Сергій Лащенко // День. Київ, 2011. Ч. 62–63. 8 квітня.
- Franko in Wien // Österreichisch-Ukrainische Begegnungen. Українсько-Австрійські зустрічі. Львів: ВНТЛ-Класика, 2011. С. 126–136.
- Geschichte und Erinnerung: Amnesie, Ambivalenz, Aktivierung // Die Ukraine. Prozesse der Nationsbildung / Herausgegeben von Andreas Kappeler. Köln — Weimar — Wien: Böhlau-Verlag, 2011. S 403–418.
- “Flights of Icarus in almost all directions” reconsidered // Journal of Ukrainian Studies. Vol. 35–36. Confronting the Past: Ukraine and Its History. A Festschrift in Honour of John-Paul Himka / Guest editors: Andrew Colin Gow, Roman Senkus and Serhy Yekelchuk. Toronto, 2011.
- Ukraine between East and West: A Fresh Look at an Old Topic // Threats of Multiculturalism / Edited by Irena Głuszyńska and Zdzisław Mach. Bielsko-Biała, 2011. P. 83–97.
- Від упорядника // Лешек Колаковський. Похвала непослідовності, або Як бути консервативно-ліберальним-соціалістом. Київ: Грані-Т, 2012. С. 7–27.
- Незрозумілий Голокост // Сучасні дискусії про Другу світову війну. Збірник наукових статей та виступів укра-

- їнських і зарубіжних істориків. Львів: ЗУКС, 2012. С. 82–89.
- Передмова // Сучасні дискусії про Другу світову війну. Збірник наукових статей та виступів українських і зарубіжних істориків. Львів: ЗУКС, 2012. С. 3–4.
- Drei Thesen über die ukrainische Unabhängigkeit. Trzy tezy o ukraińskiej niezależności // Dialog. Deutsch-Polnisches Magazin/Magazyn Polsko-Niemiecki. Berlin, 2012. Nr. 100. [режим доступу: <http://www.dialogonline.org/artikel/6248615.html>].
- Iwan Łysiak-Rudnicki: biografia intelektualna // Iwan Łysiak-Rudnicki. Między historią a polityką. Wrocław, 2012. S. 11–25.
- My Response to Grzegorz Rossolinski-Liebe // Ab Imperio. Казань, 2012. № 1. P. 451–456. Український переклад див.: Моя відповідь Гжегожу Россолінському-Лібе [режим доступу: <http://www.uamoderna.com/blog/172>].
- Prof. Hrycak: UPA jest dla wielu siłą, która walczyła przeciwko dwóm totalitaryzmom // Gazeta Wyborcza. Warszawa, 2012. 13 października. [Режим доступу: http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114877,12663453,Prof__Hrycak__UPA_jest_dla_wielu_sila__ktora_walczyla.html].

Редагування, упорядкування та переклади

- Вісник Інституту історичних досліджень. Львів, 1993. Ч. 1. Березень.
- Жуковський Аркадій, Субтельний Орест. Нарис історії України / Третє видання. Львів, 1993. 230 с. [редагування тексту у співпраці з Олегом Романівим].
- Ковчег. Збірник статей з церковної історії. Число 1. Львів, 1993. [співредактор Борис Гудзяк].
- Проблеми дослідження історії України. Перший круглий стіл істориків. Славсько, 4–6 вересня 1990. Доповіді, виступи, дискусія. Львів, 1993. 200 с. [співредактор Ярослав Дашкевич].

- Бібліографія праць Івана Лисяка-Рудницького // Іван Лисяк-Рудницький. Історичні есе. У 2-х томах. Т. 2. Київ: Основи, 1994. С. 541–565.
- Другий міжнародний конгрес україністів. Львів, 22–28 серпня 1993 р. Доповіді і повідомлення. Історія. Частина 1. Львів, 1994. 295 с. [співупорядник Ярослав Ісаєвич].
- Другий міжнародний конгрес україністів. Львів, 22–28 серпня 1993 р. Доповіді і повідомлення. Історія. Частина 2. Львів, 1994. 218 с. [співупорядник Ярослав Ісаєвич].
- Іван Лисяк-Рудницький. Історичні есе. У 2-х томах / Відповідальний редактор Франк Сисин, упорядник Ярослав Грицак, переклади з англійської Марти Бадік, Уляни Гавришків, Ярослава Грицака, Андрія Дещиці, Галини Киван, Еріки Панкеевої. Т. 1. Київ: Основи, 1994. XXIII+536 с.
- Іван Лисяк-Рудницький. Історичні есе. У 2-х томах / Упорядник, переклади з англійської Ярослав Грицак. Т. 2. Київ: Основи, 1994. 573 с.
- Матеріали засідань історичної та архівної комісії НТШ у Львові (лютий 1992 р. — жовтень 1993 р.) / редакційна колегія: Ярослав Грицак, Ярослав Дашкевич, Мирон Капраль, Ігор Скочиляс, Ярослав Федорук Львів, 1994. 124 с.
- Матеріали засідань українського осередку Демократичного семінару (15 грудня [1994 р.], м. Львів). Київ — Львів, 1995. 60 с.
- Михайло Грушевський і Львівська історична школа. Матеріали наукової конференції, Львів, 24–25 жовтня 1994 р. Нью Йорк — Львів, 1995. 256 с. [співредактор Ярослав Дашкевич].
- Формування української нації: історія та інтерпретації. Матеріали круглого столу істориків України (Львів — Брюховичі, 27 серпня 1993 р.). Львів, 1995. 127 с. [співредактор Олена Джеджора].

- Історія України. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Керівник авторського колективу Юрій Зайцев. Львів: Вид-во «Світ», 1996. 488 с. [співредактор Феодосій Стеблій].
- Україна модерна. Число 1. Львів 1996. 212 с. [співредактор Микола Крикун].
- Marra Mundi. Збірник наукових праць на пошану Ярослава Дашкевича з нагоди його 70-річчя / Редакційна колегія: Ігор Гирич, Ярослав Грицак, Мирон Капраль, Віктор Остапчук, Галина Сварник, Ярослав Федорук. Львів — Київ — Нью Йорк, 1996. 912 с.
- Україна модерна. Число 2–3. Львів 1999. 448 с. [співредактор Микола Крикун].
- Джеджора Олена. Історія європейської цивілізації. Частина I. Львів: Вид-во УКУ, 1999. 433 с. [наукова редакція разом з Ігорем Підковою].
- Матеріали засідань історичної та археографічної комісії НТШ в Україні. Вип. 2 (1995–1997). Львів, 1999. [співредактори: Ярослав Дашкевич, Олег Купчинський, Ігор Скочиляс].
- Михайло Грушевський і українська історична наука. Матеріали наукових конференцій, присвячених Михайлові Грушевському. Львів, 24–25 жовтня 1994 р., Харків, 25 серпня 1996 р., Львів, 29 вересня 1996 р. Львів, 1999. 375 с. [співредактор Ярослав Дашкевич].
- Україна модерна. Число 4–5. Львів 2000. 520 с. [співредактор Микола Крикун].
- Підкова Ігор, Джеджора Олена. Світова історія XIX–XX століття. Словник. Львів, 2000. 368 с. [наукова редакція].
- Україна модерна. Число 6. Львів 2001. 197 с. [співредактор Микола Крикун].
- Україна модерна. Число 7. Львів 2002. 240 с. [співредактор Микола Крикун].

- Україна модерна. Число 8. Львів 2003. 284 с. [співредактор Микола Крикун].
- До джерел. Збірник наукових праць на пошану Олега Купчинського з нагоди його 70-річчя / Редакційна колегія: Ігор Гирич, Ярослав Грицак, Микола Крикун, Леонід Рудницький, Наталія Яковенко. У двох томах. Київ — Львів, 2004.
- Україна модерна. Число 9. Львів 2005. 384 с. [співредактор Микола Крикун].
- Україна модерна. Число 10. Львів 2006. 240 с. [співредактор Микола Крикун].
- Україна модерна. Число 11. Львів 2007. 288 с. [співредактор Микола Крикун].
- Україна модерна. Спеціальний випуск. Львів — Донецьк: соціальні ідентичності в сучасній Україні / За редакцією Ярослава Грицака, Андрія Портнова і Віктора Сусака. Львів 2007. 360 с.
- Иван Лысяк-Рудницкий. Между историей и политикой / Под редакцией Ярослава Грицака и Дмитрия Фурмана. Москва — Санкт-Петербург: Летний сад, 2007. 636 с. (Серия: «Библиотека украинской мысли»).
- Україна модерна. Число 12 (1). Київ: Критика, 2007. 416 с. [співредактори Ігор Гирич, Володимир Маслійчук, Андрій Портнов].
- Україна модерна. Війна переможців і переможених. Число 13 (2). Київ: Критика, 2008. 392 с. [співредактори Ігор Гирич, Володимир Маслійчук, Андрій Портнов].
- Україна модерна. Марксизм на сході Європи. Число 14 (3). Київ: Критика, 2009. 360 с. [Редактор-засновник].
- Україна модерна. Пам'ять як поле змагань. Число 15 (4). Київ: Критика, 2009. 360 с. [Редактор-засновник].
- Україна модерна. Перекладаючи культуру / Культивуючи переклад. Число 16 (5). Київ: Критика, 2010. 368 с. [Редактор-засновник].
- Україна модерна. Безмежне село... Число 17 (6). Київ: Критика, 2010. 352 с. [Редактор-засновник].

- Страсті за Бандерою / Упорядники: Тарік Сиріл Амар, Ігор Балинський, Ярослав Грицак; друге видання. Київ: Грані-Т, 2011. 400 с.
- Україна модерна. Пограниччя. Окраїни. Периферії. Число 18. Київ: Критика, 2011. 432 с. [головний редактор].
- Львів: 1939–1941. [Фотовиставка] / Сценарій виставки: Маріуш Зайончковський та Олег Павлишин; концепція та наукова консультація Рафала Внука, Ярослава Грицака, Олі Гнатюк. Львів, 2011. 20 с.
- Колаковський Лешек. Похвала непослідовності, або Як бути консервативно-ліберальним-соціалістом. Київ: Грані-Т, 2012. 320 с. [Редактор, упорядник, автор передмови].
- Сучасні дискусії про Другу світову війну. Збірник наукових статей та виступів українських і зарубіжних істориків / Упорядники Ярослав Грицак, Петро Кендзьор, Святослав Турканик. Львів: ЗУКС, 2012. 224 с.
- Łysiak-Rudnicki Iwan. Między historią a polityką / Redakcja naukowa: Gregorz Hryciuk. Wrocław: Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, 2012. 584 s. Seria «Biblioteka myśli ukraińskiej XX wieku» № 1 [редактор серії].
- Україна модерна Ч. 19: Як (не) писати підручники з історії / Головний редактор: Ярослав Грицак; редактор числа: Ірина Вушко; Редактор: Юлія Кисла. Київ: Критика, 2012. 334 с. [Головний редактор].

Галина Вітвіцька

Народилася 15 вересня 1960 р. у місті Ужгород. 1982 р. отримала диплом за спеціальністю «Архітектура» Львівського політехнічного інституту. Молодший науковий співробітник Інституту історичних досліджень. Наукові зацікавлення: археологія та археографія.

Статті

- Археологічні дослідження НДЛ-81 Львівського національного університету на Стрийщині у 2000–2001 рр. // Археологічні дослідження Львівського університету. Львів, 2003. Вип. 6. С. 20–22 [співавтори Василь Рудий, Володимир Касюхнич].
- Археологічні дослідження на території садиби Виговських у с. Руда // Іван Виговський. Збірник статей наукової конференції, присвяченої 400-м роковинам від народження гетьмана війська Запорізького Івана Виговського. Львів, 2006. С. 56–59 [співавтор Василь Рудий].
- Три роки досліджень поселення Стрілки II // Археологічні дослідження Львівського університету. Львів, 2008. Вип. 11. С. 142–162 [співавтори Володимир Цигилик, Володимир Касюхнич].
- Нові знахідки металевих виробів періоду енеоліту, доби бронзи і ранньозалізного віку з території Заходу України // Наукові студії: Збірник наукових праць Історико-краєзнавчого музею, м. Винники. Львів — Винники: ЛА «Піраміда», 2009. Вип. 2. С. 145–152 [співавтори Віталій Конопля, Роман Шумило].
- Галицькі керамічні плитки з колекції Археологічного музею Львівського університету (Матеріали до каталогу) // Археологічні дослідження Львівського університету. Львів, 2009. Вип. 12. С. 169–181 [співавтори Віталій Ляска, Ольга Мінейко].
- Дослідження ранньосередньовічного городища Рокитне II на Розточчі // Археологічні дослідження Львівського університету. Львів, 2010. Вип. 13. С. 342–360 [співавтори Віталій Ляска, Ярослав Погоральський].
- Розкопки багаточарового поселення с. Малинище-I на Бродівщині // Бродщина — край на межі Галичини і Волині. Матеріали краєзнавчої конференції, присвяченої Дню пам'яток історії та культури. Броди, 2010. Вип. 3. С. 59–63 [співавтор Ярослав Онищук].
- Дослідження пам'ятки с. Малинище-1 у верхів'ях р. Серет // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині / Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України. 2011. Вип. 15. С. 320–328 [співавтори Ярослав Онищук, Віталій Ляска].

Ліліана Гентош

Народилася 17 липня 1969 р. у місті Львові. 1991 р. закінчила Львівський державний університет ім. Івана Франка (отримала диплом з відзнакою). 1997 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук на тему «Апостольська столиця і питання державно-правового статусу Східної Галичини в 1918–1923 рр.» (науковий керівник Ярослав Грицак). З 1993 р. науковий співробітник Інституту історичних досліджень Львівського національного університету ім. Івана Франка.

Монографія, посібники, автореферат

- Апостольська столиця і питання державно-правового статусу Східної Галичини в 1918–1923 рр. / Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Львів, 1997. 23 с.
- Програми навчальних курсів з гендерної проблематики для вищих навчальних закладів Львова / Науково-дослідний центр «Жінка і суспільство». Львів, 2001. 32 с. [співавтори Оксана Кісь, Олена Джеджора, Вікторія Середа].
- Ватикан та виклики модерності. Схіньоевропейська політика папи Бенедикта XV та українсько-польський конфлікт в Галичині в 1914–1923 рр. Львів: ВНТЛ-Класика, 2006. 456 с.
- Рецензії:*
 Олійник Дмитро. Ватикан і виклики модерності // Патріярхат. Львів, 2007. Ч. 1 (397). Січень–лютий. С. 25.
 Татарин Мирослав. Східна політика в часі модерну // Патріярхат. Львів, 2012. Ч. 2 (429). Березень–квітень. С. 27.

Статті, рецензії

- Католицька церква і становлення української державності (1917–1923рр.) // Матеріали Другого міжнародного конгресу українців. Доповіді і повідомлення. Львів, 1994. Ч. II. С. 19–22.
- Die Griechisch-Katholische Kirche und die ukrainische Frage in Galizien in den Jahren 1918–1923 // Impuls-Simplosion «Die Stellung der Römisch-Katholischen Kirche und der Politische Katholizismus in Österreich und in den Nachfolgestaaten 1918–1938». 19–21. April 1995. Gesamtelte Referate / Herausgegeben von Maximilian Liebmann. Graz, 1995. S. 198–205 [співавтор Олег Турій].
- Листи Симона Петлюри до графа Михайла Тишкевича / Підготовка до друку, передмова і примітки // Україна модерна. Львів, 1996. Ч. 1. С. 157–171.
- Якщо всі шляхи ведуть до Рима... (Про діяльність української надзвичайної дипломатичної місії при Апостольському престолі в травні–липні 1919 р.) // Політика і час. Київ, 1997. Ч. 5/6. С. 95–98.
- Ставлення Римського престолу до виникнення польсько-українського збройного конфлікту в Галичині 1918 р. // Матеріали засідань Історичної та Археографічної комісії НТШ в Україні. Львів, 1999. С. 30–42.
- [Рецензія]: Rogers Brubaker. Nationalism Reframed: Nationhood and the National Question in the New Europe. Cambridge: Cambridge University Press, 1996. XI+202 р. // Україна модерна. Львів, 1999. Ч. 2–3. С. 438–440.
- Дипломатичні контакти Української Народної Республіки з Апостольською столицею в 1919–1921 роках у контексті східної політики Римської курії // Україна модерна. Львів, 2000. Ч. 4–5. С. 163–186.
- Посвячене життя... Доля і час митрополита Андрея Шептицького // Поступ. Львів, 2000. Ч. 1 лист. С. 10–11.

- Kanadyjski duchowny o. Jozafat Jean — ukraiński dyplomata // *Biuletyn Ukrainoznawczy / Południowo-Wschodni Instytut Naukowy w Przemyślu*. Przemyśl, 2000. Nr. 6. S. 48–60.
- Rites and Religions: Pages from the History of Inter-denominational and Inter-ethnic Relations in Twentieth-Century Lviv // *Harvard Ukrainian Studies*. Cambridge, 2000. Vol. XXIV. Ч. 1/4. P. 171–203.
- Джованні Дженоккі // *Довідник з історії України / За загальною редакцією Ігора Підкови і Романа Шуста; видання друге, доопрацьоване і доповнене*. Київ: Вид-во «Генеза», 2001. С. 207.
- Михайло Тишкевич // *Довідник з історії України / За загальною редакцією Ігора Підкови і Романа Шуста; видання друге, доопрацьоване і доповнене*. Київ: Вид-во «Генеза», 2001. С. 861.
- [Рецензія]: Płyа Prizel. *National Identity and Foreign Policy. Nationalism and Leadership in Poland, Russia and Ukraine*. Cambridge: University Press, 1998. 443 p. // *Україна модерна*. Львів, 2001. Ч. 6. С. 185–190.
- Життя і діяльність митрополита Шептицького в українських і польських наукових видання протягом останнього десятиріччя // *Україна модерна*. Львів, 2003. Ч. 8. С. 179–210.
- Lviv in Search of Its Identity: Transformations of the City's Public Space // *Cities after the Fall Communism: Reshaping Cultural Landscapes and European Identity / Edited by John Czaplicka, Nida Gelazis, Blair Ruble*. Washington, 2009. P. 255–280 [співавтор Богдан Черкес].
- Трагічна біографія у веселкових тонах [Рецензійний огляд]: Timothy Snyder. *The Red Prince: The Secret Lives of a Habsburg Archduke*. New York, 2008. VIII+344 p. // *Критика*. Київ, 2010. Ч. 9–10. Вересень–жовтень. С. 15–17.

- Фінансово-економічна діяльність митрополита Андрея // Патріархат. Львів, 2011. Ч. 4 (425). Липень–серпень. С. 22–25.
- Фінансово-економічна діяльність митрополита Андрея Шептицького як фактор модернізації українського суспільства Галичини // *Kościół, naród, państwo. Działalność i dziedzictwo Metropolity Andrzeja Szeptyckiego (1865–1944)*. Warszawa, 2011. S. 115–134.

Редагування

- Гендерний підхід: історія, культура, суспільство / Під редакцією Ліліани Гентош та Оксани Кісь. Львів, 2003. 230 с.

Ярослав Глистюк

Народився 1975 р. у Львові. У 1997 р. закінчив історичний факультет Львівського державного університету ім. Івана Франка. З 2007 р. молодший науковий співробітник Інститут історичних досліджень. 2008 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук на тему «Генеральна греко-католицька духовна семінарія у Львові (1848–1914): інституційна та соціальна історія» (науковий керівник Ярослав Грицак). Напрямок наукових досліджень: історія Церкви, історія богословської освіти, соціальна історія.

Автореферат

Генеральна греко-католицька духовна семінарія у Львові (1848–1914): інституційна та соціальна історія / Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Львів, 2008. 17 с.

Статті, рецензії, енциклопедичні гасла

Діяльність студентських товариств Греко-католицької духовної семінарії у Львові (1849–1914) // Вісник Львівського університету. Спеціальний випуск. Львів: місто — суспільство — культура. Т. 6: Львів Краків: Діалог міст в історичній ретроспективі / За редакцією Олени Аркуші і Мар'яна Мудрого. Львів, 2007. С. 246–294.

Богословська освіта парафіяльного греко-католицького духовенства Галичини на зламі XVIII–XIX століть // Галицька митрополія 1303–1807–2007: Статті і матеріали / Редакційна колегія: Зоряна Білик, Володимир

Гаюк, Ярослав Дашкевич, Марія Кашуба, Лілія Моравська, Марія Омельчук, Ірина Орлевич, Іван Паславський, Олег Сидор. Львів: Вид-во «Логос», 2008. С. 31–33.

Енциклопедія Львова / За редакцією Андрія Козицького. Том 2. Львів: Вид-во «Літопис», 2008. [гасла]: Делькевич Йосиф. С. 32–33; Дольницький Ісидор. С. 201.

Документація Генеральної греко-католицької духовної семінарії у Львові (1848–1914) // Urzędy państwowe, organy samorządowe i kościelne oraz ich kancelarie na polsko-ruskim pograniczu kulturowym i etnicznym w okresie od XV do XIX wieku (Materiały polsko-ukraińskiej konferencji naukowej w Okunince koło Włodawy, 10–12 września 2007 roku) / Pod redakcją Henryka Gmitereka i Janusza Łosowskiego. Krakow: Wyd-wo «Avalon», 2010. С. 691–699.

Енциклопедія Львова / За редакцією Андрія Козицького. Том 3. Львів: Вид-во «Літопис», 2010. [гасла]: Католицький Схід. С. 157–158; Комарницький Йосиф. С. 351–352; Костек Франц. С. 447.

Encyclopedia. Львівський національний університет ім. Івана Франка: в 2 томах. Т. I (А–К) / Видавнича рада: Іван Вакарчук (голова), Мар'ян Лозинський (заступник голови), Роман Шуст (заступник голови), Володимир Качмар (відповідальний секретар) та інші. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. [гасла]: Ангелович Андрій. С. 137; Барвінський Мартин (рицар де). С. 181; Бартошевський Іван. С. 183–184 [співавтор Теодор Лещак]; Бачинський (Лешкович) Александр. С. 186–187; Білецький Андрій (де). С. 204; Богачевський Константин. С. 220; Будзиновський Антоній. С. 247; Величко Іван. С. 276; Ганчаковський Ігнатій. С. 325; Гарасевич Іван. С. 326; Гарасевич Михайло (барон де Нойштерн). С. 326–327; Гриневецький Михайло Мелетій Модест. С. 383; Гузар

Євген. С. 393; Геровський Яків. С. 405; Гробельський Іван. С. 415; Дейницький Лев. С. 426; Делькевич Йосиф. С. 427 [співавтор Теодор Лещак]; Демчук Михайло Павло Петро. С. 431; Дудинський Михайло. С. 466; Дуткевич Іван. С. 470; Єрми (Єрмій) Карло. С. 492; Жук Йосиф. С. 500; Захаріясеви́ч Теодор. С. 524; Ільницький Іван. 551–552; Комарницький Йосиф. С. 639 [співавтор Галина Боднар]; Куницький Леонтій. С. 692; Кучинський Юліан. С. 702.

Енциклопедія Львова. Том 4 / За редакцією Андрія Козицького. Львів: Літопис, 2012. [гасла]: Лешкович-Бачинський Олександр С. 103–104; Лопатинський Дам'ян Константин де Слеповрон. С. 201–202; Мишковський Тит. С. 630–631.

Андрій Заярнюк

Народився 26 травня 1975 р. у Львові. Навчався на історичному факультеті Львівського державного університету ім. Івана Франка (диплом отримав 1997 р.). 2002–2006 рр. молодший науковий співробітник Інституту історичних досліджень. 2003 р. захистив докторську дисертацію на тему “Framing the Ukrainian Peasantry in Habsburg Galicia, 1846–1914 (With a Focus on the Sambir Area)” в Альбертському університеті (Едмонтон, Канада). 11 квітня 2006 р. в Інституті українознавства ім. Івана Крип'якевича у Львові відбулася перееатестація. Наукові зацікавлення: історія Східної Європи XIX–XX ст., історія Радянського Союзу, соціальний і культурний розвиток селянства.

Автореферат

Формування соціальних і національних ідентичностей українського селянства у габсбурзькій Галичині, 1846–1914 (на прикладі Самбірщини) / Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності історія, підготовлений для переатестації на науковий ступінь кандидата історичних наук в Україні. Львів, 2006.

Статті, рецензії, інші публікації

Село і люди (Українське село 1920–1930 рр.) // Критика. Київ, 2002. Ч. 3. Березень. С. 21–25.
Closing Modernity: Ukrainian Emigration and Images of America // Reverberations. Representations of Modernity, Tradition and Cultural Value in-between Central Europe

- and North America / Editors Susan Ingram, Markus Reisenleitner and Cornelia Szabó-Knotik. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2002. 175–198.
- [Review]: Paul Robert Magocsi. *Of the Making of Nationalities There is No End*. New York: Boulder CO, 2000. 1060 p. (East European Monographs) // *Nations and Nationalism*. London, 2002. Vol. 8. No. 3. P. 412–414.
- Виконавці етнічної чистки поляків на Волині як інтелектуальна проблема // *Волинь і Холмщина 1938–1947. Польсько-українське протистояння і його відлуння. Дослідження, документи, спогади* / Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича. Львів, 2003. С. 261–286.
- Руські патріоти в галицькому селі 1860–1870-х роках: святоюрці, обрядовці, патерналісти і популісти (На прикладі Самбірської околиці) // *Україна модерна*. Львів, 2003. Ч. 8. С. 107–126.
- [Рецензія]: Александр Мильников. *Народы Центральной Европы: формирование национального самосознания XVIII–XIX вв.* Санкт-Петербург: Петрополис, 1997. 176 с. // *Ab Imperio*. Казань, 2003. № 3. С. 463–466.
- From Russia with Truth: Travelling to America in the Post-Soviet Russian Imagination* // *Ports of Call. Central European and American Culture/s in Motion* / Editors Susan Ingram, Markus Reisenleitner and Cornelia Szabó-Knotik. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2003. P. 269–283.
- On the Importance of Location and the Dangers of Self-Recognition* // *Ab Imperio*. Казань, 2003. № 2. С. 477–490.
- The Dobrivliany Affair of 1886: A Nodal Approach to Consciousness Formation* // *Spaces of Identity*. 2004. Vol. 4. No. 3. P. 21–39.
- [Review]: Ivan T. Berend. *History Derailed: Central and Eastern Europe in the Long Nineteenth Century*. Berkeley: University of California Press, 2003. XX+330 p. // *Canadian Slavonic Papers*. Edmonton, 2004. Vol. 46. No. 3–4. P. 533–534.

- Про те, як соціальна історія ставала культурною* // *Україна модерна*. Львів, 2005. Ч. 9. С. 249–269.
- Obtaining History: The Case of Ukrainians in Habsburg Galicia, 1848–1900* // *Austrian History Yearbook*. New York, 2005. Vol. 35. P. 125–151.
- [Review]: Jane Burbank. *Russian Peasants Go to Court. Legal Culture in the Countryside, 1905–1917*. Bloomington: Indiana University Press, 2004. // *Histoire Sociale — Social History Toronto*, 2005. Vol. 38. No. 76. P. 502–503.
- Повсякденна радянськість пострадянського сьогодніня* // *Критика*. Київ, 2006. Ч. 9/10. Вересень–жовтень.
- [Рецензія]: John Czaplicka, editor. *Lviv: A City in the Crosscurrents of Culture*. Cambridge: Harvard University Press, 2005. 362 p. // *Україна модерна*. Львів, 2006. Ч. 10. С. 225–229.
- [Передмова] *Letters from Heaven: Popular Religion in Russia and Ukraine*. Toronto, 2006. P. 3–12. [співавтор Іван-Павло Химка].
- Letters from Heaven: An Encounter between the “National Movement” and “Popular Culture”* // *Letters from Heaven: Popular Religion in Russia and Ukraine*. Toronto, 2006. P. 165–200.
- L'viv über alles, an Eden for Intellectuals* // *Floodgates Technologies, Cultural (Ex)change and the Persistence of Place* / Editors Susan Ingram, Markus Reisenleitner and Cornelia Szabó-Knotik. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2006. P. 149–184.
- Introduction* // *Varieties of Ukrainian Identities* / Editor Andriy Zayarnyuk. Special issue of *Canadian-American Slavic Studies*. 2006. Vol. 40. No. 1 (Spring). P. 1–4.

Редагування

- Letters from Heaven: Popular Religion in Russia and Ukraine* / Edited by John-Paul Himka and Andriy Zayarnyuk. Toronto: University of Toronto Press, 2006. 277 p.

Олег Павлишин

Народився 3 серпня 1961 р. у селі Рясна-Руська Яворівського району Львівської області. Навчався на електромеханічному факультеті Львівського політехнічного інституту (отримав диплом 1984 р.) та на історичному факультеті Львівського державного університету ім. Івана Франка (отримав диплом 1993 р.). Захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук на тему «Формування та діяльність представницьких органів влади ЗУНР–ЗОУНР (1918–1919 рр.)» (науковий керівник Ярослав Грицак). З 2001 р. доцент катедри новітньої історії України Львівського національного університету імені Івана Франка. У 2004–2006 рр. — декан гуманітарного факультету Українського Католицького Університету. З 2010 р. доцент Українського Вільного Університету у Мюнхені. Наукові зацікавлення: історія української революції 1917–1923 рр., соціальна історія Галичини ХІХ — початку ХХ ст., календарний аспект церковного життя українців.

Колективні монографії

- Західно-Українська Народна Республіка: Ілюстрована історія: Колективна монографія. Івано-Франківськ — Львів: Манускрипт, 2008. 524 с. [У співавторстві з П. Арсеничем, О. Баран, М. Кугутяком та ін.].
- Нариси історії української революції 1917–1921 років / Ред. кол.: В. А. Смолій (голова), Г. В. Боряк, В. Ф. Верстюк та ін. Автор. кол.: О. Д. Бойко,

В. Ф. Верстюк (керівн.), В. І. Головченко, Г. Г. Єфіменко, С. В. Кульчицький, О. І. Лупандін, О. В. Михайлова, Т. С. Осташко, О. Й. Павлишин та ін. НАН України. Інститут історії України. Кн. 2. Київ: Видавництво «Наукова думка» НАН України, 2012. 464 с. [Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Verstiuk_Vladyslav/Narysy_istorii_ukrainskoi_revoliutsii_1917-1921_rokiv_Knyha_2/]

Посібники, автореферат

- Сторінки історії ЗУНР–ЗОУНР 1918–1919 рр. Методичний посібник до 80-річчя проголошення Західно-Української Народної Республіки. Львів: Львівський обласний науково-методичний інститут освіти, 1998. 51 с. [співавтори Галина Івануса, Наталія Овсієнко, Алла Середяк, Тетяна Тихонова].
- Формування та діяльність представницьких органів влади ЗУНР–ЗОУНР (жовтень 1918 — червень 1919 рр.) / Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Львів, 2001. 20 с.
- Методичні орієнтири для написання курсових робіт для студентів Гуманітарного факультету Українського Католицького університету. Львів, 2004. 22 с. [співавтор Наталія Ковальчук].
- Тимчасове положення про вимоги та правила написання та оформлення бакалаврських робіт. Львів, 2004. 24 с. [співавтори Олена Василевська, Олена Джеджора].
- Львівщина в добу Західно-Української Народної Республіки (1918–1919). Навчальний посібник / Інститут історичних досліджень Львівського національного університету імені Івана Франка; Головне управління освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації. Львів: Літопис, 2008. 224 с.

Статті, рецензії, енциклопедичні гасла

- [Рецензія]: Іван Лисяк-Рудницький. Історичні есе: В 2-х томах / Відповідальний редактор Франк Сисин, упорядник Ярослав Грицак. Київ: Основи, 1994. Т. 1. 535 с.; Т. 2. 578 с. // Україна в минулому / Львівське відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. Михайла Грушевського НАН України. Львів — Київ, 1996. Вип. ІХ. С. 247–251.
- Бібліотека та архів Інституту історичних досліджень // Вісник Інституту історичних досліджень. Львів. 1997. Лютий. Ч. 4–5. С. 10–11.
- Державне будівництво ЗУНР–ЗОУНР: проблема національних кадрів // Центральна Рада і український державотворчий процес (до 80-річчя створення Центральної Ради). Матеріали наукової конференції 20 березня 1997 р. / Інститут історії України НАН України. [Київ], 1997. Ч. 1. С. 97–106.
- Зовнішньо-політична орієнтація західноукраїнського проводу у 1918 р. // Гетьман Павло Скоропадський та Українська Держава 1918 року. Науковий збірник, присвячений 125-річчю від народження Гетьмана Павла Скоропадського та 80-річчю проголошення Української Держави 1918 року. Київ, 1998. С. 152–155.
- Stosunki polsko-ukraińskie na łamach lwowskiej gazety «Młoda Halczyzna» w 1997 roku // Biuletyn Południowo-Wschodniego Instytutu Naukowego. Przemyśl, 1998. Nr. 4. S. 139–152.
- [Review]: Ukrainska Tsentralna Rada: Dokumenty i materialy u dvokh tomakh. Vol. 1. Compiled by Vladyslav Verstiuk et al. Edited by Valerii Smolii et al. Kyiv: Naukova dumka, 1996. 591 pp. // Journal of Ukrainian Studies. Toronto, 1998. Vol. 23. No. 1 (Summer). P. 122–125.
- Кирило Трильовський: біографічний нарис // Трильовський Кирило. З мого життя. Київ — Едмонтон — Торонто, 1999. С. 5–18.

- Матеріали до історії ЗУНР–ЗОУНР // Рукописна україніка у фондах Львівської наукової бібліотеки ім. Василя Стефаника НАН України та проблеми створення інформаційного банку даних. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Львів, 20–21 вересня 1996 року. Львів, 1999. С. 125–127.
- Організація цивільної влади ЗУНР в повітах Галичини (листопад–грудень 1918 року) // Україна модерна. Львів, 1999. Ч. 2–3. С. 132–193. [Режим доступу: <http://www.franko.lviv.ua/Subdivisions/um/um2-3/Statti/7-PAVLYSHYN%20Oleh.htm>].
- Довідник з історії України / За редакцією Ігора Підкови та Романа Шуста. Київ, 1999. Т. 3 (Р–Я). [гасла]: Селянсько-Робітничий Союз. С. 144; Селянсько-Радикальна Партія. С. 144–145; Семака Ілля. С. 146; Сербинюк Юрій. С. 153; Сидоренко Григорій. С. 159–160; Сінгалевич Володимир. С. 168; Сіяк Іван. С. 179; Сіяк Остап. С. 179–180; Славинський (Славінський) Максим Антонович. С. 194–195; Смаль-Стоцький Степан. С. 212–213; Спинул Микола. С. 243; Старух Антін. С. 260; Старух Тимотей. С. 261; Стахура Данило. С. 264–265; Стефанович Олександр. С. 273; Темницький Володимир. С. 314; Тершаковець Гринь. С. 318; Трильовський Кирило. С. 349–350; Туган-Барановський Михайло Іванович. С. 360–361; Українська Національна Рада ЗУНР–ЗОУНР 1918–1919. С. 419–421; Український науковий інститут у Варшаві. С. 468–469 [співавтор Леонід Зашкільняк]; Універсали Української Центральної Ради. С. 481–482; Устиянович Осип. С. 488; Філяс Платонід. С. 506; Цегельський Льонгин. С. 548–549; Цегельський Михайло. С. 549; Цегельський Роман. С. 549–550; Чайковський Андрій. С. 556–557; Чайковський Микола. С. 557; Чернецький Антін. С. 567; Чернявський Іван. С. 569–570; Чижевський Павло Іванович. С. 582; Шекерик-Доників Петро.

- С. 616; Шмігельський Андрій. С. 630; Юрик Степан. С. 655; Яворський Іван. С. 663).
- Українська Національна Рада ЗУНР–ЗОУНР: реконструкція особового складу (жовтень 1918 р. — червень 1919 р.) // Матеріали засідань Історичної та Археографічної комісії НТШ в Україні. Львів, 1999. Вип. 2 (1995–1997 рр.). С. 234–252.
- УСЕ. Універсальний словник / Головний редактор Мирослав Попович. Київ: Ірина, 1999. 1568 с. [співавтори Б. Антоняк, Ю. Антоняк, Ніна Бічуя, Тетяна Гошко та інші].
- L'Ukraine des années 1991–1999: problèmes ethno-sociaux et perspectives politiques // La Nouvelle alternative. Revue Annuelle № 1. Bulletin № 3. Cachan, 1999. P. 13–21.
- Ukraińska Rada Narodowa najwyższy organ ustawodawczy Zachodnio-Ukraińskiej Republiki Ludowej (październik 1918–czerwiec 1919) // Biuletyn Ukrainoznawczy / Południowo-Wschodni Instytut Naukowy w Przemyślu. Przemyśl, 1999. Nr. 5. S. 20–24.
- Інкін Василь Фадейович // Історичний факультет Львівського національного університету ім. Івана Франка (1940–2000). Ювілейна книга / Упорядники Олексій Вінниченко і Олександр Целуйко. Львів, 2000. С. 104–105.
- Підготовка аграрної реформи в ЗОУНР // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича. Вип. 6: Західно-Українська Народна Республіка: історія і традиція. Львів, 2000. С. 170–183.
- Соціально-політичний портрет українського проводу Галичини і Буковини в революції 1918–1919 рр. // Україна модерна. Львів, 2000. Ч. 4–5. С. 187–245. [Режим доступу: <http://www.franko.lviv.ua/Subdivisions/um/um4-5/Statti/8-PAVLYSHYN%20Oleh.htm>].
- Український науковий інститут у Варшаві (1930–1939) // Український альманах 2000. Варшава: Об'єднання

- українців у Польщі, 2000. С. 177–181. [У співавторстві з Леонідом Зашкільняком].
- Довідник з історії України / За загальною редакцією Ігора Підкови та Романа Шуста; видання друге, доопрацьоване і доповнене. Київ, 2001. [гасла]: Селянсько-Робітничий Союз. С. 733; Селянсько-Радикальна Партія. С. 733–734; Семака Ілля. С. 735; Сербинюк Юрій. С. 740–741; Сидоренко Григорій. С. 747; Сінгалевич Володимир. С. 753–754; Сіак Іван. С. 762; Сіак Остап. С. 762–763; Славинський (Славінський) Максим Антонович. С. 773; Смаль-Стоцький Степан. С. 787–788; Спинул Микола. С. 810; Старух Антін. С. 824; Старух Тимотей. С. 824; Стахура Данило. С. 827; Стефанович Олександр. С. 833; Темницький Володимир. С. 847; Тершаковець Гринь. С. 850–851; Трильовський Кирило. С. 876–877; Туган-Барановський Михайло Іванович. С. 884–885; Українська Національна Рада ЗУНР–ЗОУНР 1918–19. С. 928–930; Український науковий інститут у Варшаві. С. 968 [співавтор Леонід Зашкільняк]; Універсали Української Центральної Ради. С. 979–980; Устиянович Осип. С. 983–984; Філяс Платонід. С. 999; Цегельський Льонгин. С. 1031–1032; Цегельський Михайло. С. 1032; Цегельський Роман. С. 1032; Чайковський Андрій. С. 1036; Чайковський Микола. С. 1036–1037; Чернецький Антін. С. 1044; Чернявський Іван. С. 1046; Чижевський Павло Іванович. С. 1056; Шекерик-Доників Петро. С. 1082; Шмігельський Андрій. С. 1092–1093; Юрик Степан. С. 1110–1111; Яворський Іван. С. 1117).
- Універсальний словник-енциклопедія (УСЕ) / Головний редактор Мирослав Попович; друге видання, доповнене. Київ, 2001, Львів, 2001. VII+1575 с., іл. [співавтори Б. Антоняк, Ю. Антоняк, Н. Бічуя, Т. Гошко та інші].
- З історії впровадження григоріанського календаря у церковне життя українців: календарна реформа єпископа

- Григорія Хомишина // Україна модерна. Київ — Львів: Критика, 2002. Ч. 7. С. 7–68. [Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Pavlyshyn_Oleh/Z_istorii_vprovadzhennia_hryhorianskoho_kalendaria/ <http://www.patriyarkhat.org.ua/istoriya-vprovadzennya-hryhorianskoho-kalendarja-d-halychyni/> <http://www.franko.lviv.ua/Subdivisions/um/um7/Zmist.htm>]
- Об'єднання УНР і ЗУНР: політико-правовий аспект (кінець 1918 р. перша половина 1919 р.) // Вісник Львівського університету. Серія історична. Львів, 2002. Вип. 37. Частина 1. Статті і повідомлення. С. 327–349.
- The Ukrainian School System in the Lemko Region: 1939–1944 // The Lemko Region, 1939–1947: War, Occupation and Deportation / Edited by Paul Best and Jaroslaw Moklak. Cracow, Poland — New Haven, Connecticut, USA, 2002. P. 229–234. (Carpatho-Slavic Studies. Vol. 4).
- Wprowadzenie kalendarza gregoriańskiego do praktyki liturgicznej Kościoła prawosławnego w Polsce w 1924 r. // Biuletyn Ukrainoznawczy / Południowo-Wschodni Instytut Naukowy w Przemyślu. Przemyśl, 2002. Nr. 8. S. 105–113.
- [Інтерв'ю] Вогонь і попіл листопадового чину // За вільну Україну. Львів, 2003. 1 листопада. (Інтерв'юер Христина Шевчук).
- Доля і недоля діячів Перемишльської Української Національної Ради (1918–1919) // Перемишль і Перемишська земля протягом віків. Вип. 3: Збірник наукових праць та матеріалів Міжнародної наукової конференції (Перемишль, 11–13 квітня 2002 р.) / Під редакцією Степана Заброварного. Перемишль — Львів, 2003. С. 107–117.
- Злука УНР і ЗУНР: постфактум // Львівська газета. Львів, 2003. 22 січня. С. 2.
- Організація українського шкільництва на Лемківщині у роки німецької окупації (1939–1944) // Історичні

- пам'ятки Галичини. Матеріали другої наукової краєзнавчої конференції 21 листопада 2002 р. Львів, 2003. С. 371–378.
- Бібліографія праць Костянтина Кондратюка // Шляхами історії. Науковий збірник історичного факультету Львівського національного університету ім. І. Франка на пошану професора Костянтина Кондратюка / Упорядник Олексій Сухий. Львів, 2004. С. 17–30.
- Історіографія української революції 1917–1921 рр. // Українська історіографія на зламі XX і XXI століть: здобутки і проблеми / За редакцією Леоніда Зашкільняка. Львів, 2004. С. 168–183.
- Календарна реформа у Київській церкві: історичний аспект // Патріархат. Львів, 2004. № 3. С. 23–25.
- Товариство досліджень історії оборони Львова і південно-східних воєводств: структура і діяльність (1928–1939) // Wielokulturowe środowisko historyczne Lwowa w XIX i XX w. / Pod redakcją Jerzego Maternickiego; Leonida Zaskilniaka. Rzeszów, 2004. T. II. S. 376–386.
- Żydzi wschodniogalicyscy w okresie Zachodnioukraińskiej Republiki Ludowej (XI.1918–VI.1919) // Świat NIEpożegnany. Żydzi na dawnych ziemiach wchodnich Rzeczypospolitej w XVIII–XX wieku / Praca zbiorowa pod redakcją Krzysztofa Jasiewicza. Warszawa, 2004. S. 227–243.
- Буковинська Національна Рада в Кам'янці-Подільському: маловідомі документи // Матеріали П'ятого конгресу Міжнародної Асоціації Україністів. Ч. 3: Історія. Чернівці, 2005. С. 61–65.
- Вивчення історії церкви східного обряду львівськими істориками міжвоєнного періоду // Wielokulturowe środowisko historyczne Lwowa w XIX i XX w. / Pod redakcją Jerzego Maternickiego; Leonida Zaskilniaka. Rzeszów, 2005. T. III. S. 376–386.
- Григорій Тершаковець громадський діяч, посол, політв'язень // Родина Тершаківців: учений, політик,

- подвижник національної ідеї. Матеріали науково-практичної конференції. Львів, 4 листопада 2003 р. / Відповідальний редактор Іван Гель. Львів, 2005. С. 28–40.
- Польське населення Східної Галичини під владою Західно-Української Народної Республіки // Вісник Львівського університету. Серія історична. Львів, 2005. Вип. 39–40. С. 203–252.
- Фінансова система та грошовий обіг у Західно-Українській Народній Республіці (листопад 1918 — червень 1919 рр.) // Грошовий обіг і банківська справа в Україні: Минуле та сучасність. Львів, 2005. С. 341–367.
- Українсько-польські переговори з гуманітарних питань під час військового конфлікту (кінець 1918 р. перша половина 1919 р.) // *Od armii komputowej do narodowej II. Dzieje militarne Polski i jej wschodnich sąsiadów od XVI do XX wieku / Pod redakcją Macieja Krotofila i Aleksandra Smolińskiego. Toruń, 2005. S. 169–180.*
- Єврейське населення Східної Галичини у 1918–1919 рр.: соціальний аспект // Галичина. Івано-Франківськ, 2006–2007. Ч. 12–13. С. 27–44.
- Великий Львів // Енциклопедія Львова. Львів: Літопис, 2007. Т. I: А–Г. С. 341–343. [співавтор Андрій Козицький].
- Голубович Сидір // Енциклопедія Львова. Т. I: А–Г. Львів: Літопис, 2007. С. 543.
- Українське історичне середовище Львова у роки Першої світової війни // *Wielokulturowe środowisko historyczne Lwowa w XIX i XX w. / Pod redakcją Jerzego Maternickiego; Leonida Zaszkilniaka. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2007. T. V. S. 335–344.*
- Мукла Чубаті (1889–1975) // *Złota księga historiografii lwowskiej XIX i XX wieku / pod redakcją Jerzego Maternickiego przy współpracy Leonida Zaszkilniaka. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2007. S. 569–578.*

- Голубович Сидір // Світова історія XX століття. Енциклопедичний словник / За загальною редакцією Ігора Підкови і Романа Шуста. Львів: Літопис, 2008. С. 197.
- Кирило Трильовський організатор і натхненник січового руху в Галичині й Буковині на початку XX ст. // Питання історії України. Збірник наукових праць. Чернівці, 2008. С. 39–44. [співавтор Микола Гуйванюк].
- Історія України: А–Я: енциклопедичний довідник / упорядкування та наукова редакція: Ігор Підкова, Роман Шуст, Ігор Гирич; видання третє, доопрацьоване і доповнене. Київ: Генеза, 2008. [гасла]: Селянсько-Робітничий Союз. С. 1046–1047; Селянсько-Радикальна Партія. С. 1047–1048; Семака Ілля. С. 1054; Сербинюк Юрій. С. 1061; Сидоренко Григорій. С. 1069; Сінгалевич Володимир. С. 1078; Сіак Іван. С. 1090; Сіак Остап. С. 1091; Славинський (Славінський) Максим Антонович. С. 1105; Смаль-Стоцький Степан. С. 1132; Спинул Микола. С. 1147; Старух Антін. С. 1150; Старух Тимотей. С.; Стахура Данило. С. 1160; Стефанович Олександр. С. 1193; Темницький Володимир. С. 1197–1198; Тершаковець Гринь. С. 1229; Трильовський Кирило. С. 1239–1240; Туган-Барановський Михайло Іванович. С. 1285–1286; Українська Національна Рада ЗУНР–ЗОУНР 1918–1919. С. 1321–1322; Український науковий інститут у Варшаві [співавтор Леонід Зашкільняк]. С. 1332–1333; Універсали Української Центральної Ради. С. 1337; Устиянович Осип. С. 1359; Філяс Платонід. С. 1396; Цегельський Льонгин. С. 1401–1402; Цегельський Михайло. С. 1402; Цегельський Роман. С. 1402; Чайковський (Чайківський) Андрій. С. 1410; Чайковський (Чайківський) Микола. С. 1410; Чернецький Антін. С. 1412; Чернявський Іван. С. 1423; Чижевський Павло Іванович. С. 1455; Шекерик-

- Доників Петро. С. 1466; Шмігельський Андрій. С. 1488; Юрик Степан. С. 1495; Яворський Іван. С. 1495.
- Тернопільський Енциклопедичний Словник. Тернопіль: ВАТ ТВПК «Збруч», 2008. Т. 3 (П–Я). [гасла]: Сіак Іван. С. 267–268 [співавтори Богдан Мельничук, Богдан Пиндус]; Сіак Остап. С. 268 [співавтор Богдан Мельничук].
- Ваньо Теодор // Західно-Українська Народна Республіка. 1918–1923. Уряди. Постаті / Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України; голова редакційної ради Ярослав Ісаєвич; упорядники: Микола Литвин, Іван Патер, Ігор Соляр. Львів, 2009. С. 81–82.
- Козаневич Мар'ян // Там само. С. 126–127.
- Куровець Іван // Там само. С. 139–141.
- Петрушевич Лев // Там само. С. 259–260 [співавтор Іван Патер].
- Сероїчковський Лев // Там само. С. 271.
- Суспільно-політична криза в ЗУНР у першій половині 1919 р. // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України. Львів, 2009. Вип. 18. С. 119–130. [Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Uks/2009_18/PDF/02-02Pavlyshyn.pdf]
- 11-й клас «Історія України: 1921–1945 роки» (5 тем [35 годин]) // Концепція та програми викладання історії України в школі (проекти): Матеріали IV та V Робочих нарад з моніторингу шкільних підручників історії України / Упорядкування та редакція Наталі Яковенко, Людмили Ведмідь. Київ: «Стилос», 2009. С. 91–106.
- 12-й клас «Історія України: 1945–2010 роки» (6 тем [70 годин]) // Концепція та програми викладання історії України в школі (проекти): Матеріали IV та V Робочих нарад з моніторингу шкільних підручників

- історії України / Упорядкування та редакція Наталі Яковенко, Людмили Ведмідь. Київ: «Стилос», 2009. С. 107–126.
- Забуті імена: Володимир Бандрівський // Наукові записки Львівського історичного музею. Київ: Лазурит Поліграф. 2010. Вип. 14. С. 237–244.
- Енциклопедія Львова / За редакцією Андрія Козицького. Львів: Літопис, 2010. Т. III: К. [гасла]: Караван Василь. С. 100; Козаневич Мар'ян. С. 323–324; Колесса Олександр. С. 340–341 [співавтор Іван Патер]; Кордуба Мирон. С. 405–406; Король Михайло. С. 421; Корчинський Михайло. С. 428–429; Кохановський Іван. С. 566–567; Кульчицький Лесь. С. 681–682; Куровець Іван. С. 340–341.
- Encyklopedia. Львівський національний університет імені Івана Франка. В 2 тт. Т. I: А–К / Видавнича рада: Іван Вакарчук (голова), Мар'ян Лозинський (заступник голови), Роман Шуст (заступник голови), Володимир Качмар (відповідальний секретар) та інші. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. Анжелович Антоній. С. 137–138; Дорожинський Діонісій. С. 458; Інкін Василь Фадейович. С. 553–554 [співавтор Роман Тарнавський]; Кордуба Мирон Михайлович. С. 647 [співавтор Юрій Гудима].
- Петрушевич Євген Омелянович // Енциклопедія історії України: У 10 т. / Редколегія: Валерій А. Смолій (голова) та інші. Т. 8: Па–Прик. Київ: Наук. думка, 2011. С. 198–199.
- Енциклопедія Львова / За редакцією Андрія Козицького. Львів: Літопис, 2012. Т. IV: Л–М. [гасла]: Левицький Дмитро. С. 61–62; Левицький Євген. С. 62–63 [співавтор Алла Середяк]; Левицький Лев. С. 66; Левицький Ярослав. С. 73–74; Лежогубський Теодозій. С. 79–80 [співавтор Дмитро Герцюк]; «Листопадовий Чин». С. 125–128; Литвинович Ярослав. С. 135–136;

Ліщинський Іван. С. 179; Малиновський Михайло. С. 491–492; Мартинець Михайло. С. 532; Мирон Іван. С. 617–618.

Українці Наддніпрянщини у Східній Галичині в 1918–1920 рр. // Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. Івано-Франківськ, 2012. № 20–21: На пошану М. В. Кугутяка. С. 172–182.

Редагування

Stępień Stanisław. Ukrainoznawstwo. Materiały do bibliografii 1996–1998. Przemyśl, 1999. 224 s. [співредактор Анна Сіцяк].

Лірвак з-над Сяну. Перемиські друки середини ХІХ століття / Упорядник Володимир Пилипович. Перемишль, 2001. 452 с. [наукова редакція].

Дух і ревність. Владика Снігурський та інші перемишляни / Упорядник Володимир Пилипович. Перемишль-Львів, 2002 («Перемиська бібліотека» Перемиського відділу Об'єднання українців у Польщі. Т. ІІ). 496 с. [наукова редакція].

Готель «Під Провидінням». Репертуар українського театру в Перемишлі 1848–1849 рр. / Вступ та упорядкування Володимир Пилипович. Перемишль, 2004. («Перемиська бібліотека» Перемиського відділу Об'єднання українців у Польщі. Т. V). 530 с. [співредактор Юрій Ясіновський].

За віру, нарід і права. Руські Ради Надсяння 1848–1850 рр. / Вступ та упорядкування Володимир Пилипович. Перемишль, 2005. («Перемиська бібліотека» Перемиського відділу Об'єднання українців у Польщі. Т. VIII). 360 с. [наукова редакція].

Західно-Українська Народна Республіка. 1918–1923: Ілюстрована історія. Львів — Івано-Франківськ: Манускрипт, 2008. 524 с.; іл. [член редакційної колегії; співкерівник розділу «Внутрішня політика». С. 172–289].

Україна модерна. Ч. 13 (2): Війна переможців і переможених. Київ: Критика, 2008. 385 с. [член редакційної ради].

Західно-Українська Народна Республіка. 1918–1923. Уряди. Постаті / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича; голова редакційної ради Ярослав Ісаєвич; упорядники: Микола Литвин, Іван Патер, Ігор Соляр. Львів, 2009. [член редакційної ради].

Україна модерна. Ч. 15 (4): Пам'ять як поле змагань. Київ: Критика, 2009. [член редакційної ради].

Україна модерна. Ч. 16 (5): Перекладаючи літературу / культивуючи переклад. Київ: Критика, 2010. 364 с. [член редакційної ради].

Україна модерна. Ч. 17 (6): Безмежне село. Київ: Критика, 2010. 350 с. [член редакційної ради].

Львів: 1939–1941. [Фотовиставка] / Сценарій виставки: Маріуш Зайончковський та Олег Павлишин; концепція та наукова консультація Рафала Внука, Ярослава Грицака, Олі Гнатюк. Львів, 2011. 20 с.

Україна модерна. Ч. 18: Пограниччя. Окраїни. Периферії. Київ: Критика, 2011. 428 с. [член редакційної ради].

Україна модерна. Ч. 19: Як (не) писати підручники з історії. Київ: Критика, 2012. 334 с. [член редакційної ради].

Ігор Підкова

Народився 1960 р. у місті Львові. Навчався на історичному факультеті львівського університету (диплом отримав 1982 р.). З січня 1996 р. асистент катедри давньої історії України. Наукові зацікавлення: всесвітня історія та історія України ХХ ст., енциклопедична справа.

Навчальні посібники, навчально-методичні праці, довідкові видання

- Програми з історії для загальноосвітніх шкіл. 5–11 класи. Управління народної освіти Львівського обласного виконавчого комітету. Львів, 1991. [співавтори Михайло Ерстенюк, Ігор Федик, Михайло Рошкевич, Зеновій Котельмах].
- Давня історія України. Навчальний посібник для середніх шкіл. Львів, 1994. [співавтор Микола Пелешишин].
- Світова історія ХІХ–ХХ століття. Словник. Львів, 2000. 368 с. [співавтор Олена Джеджора].
- Поступ незалежності. Хроніка подій. Львів: Край, 2001.
- Програми для загальноосвітніх шкіл. Історія України 5–11 класи. Міністерство освіти і науки України, Київ, 2001 [співавтори В. Власов, Ярослав Грицак, Ігор Гирич, Р. Євтушенко, К. Криlach, Станіслав Кульчицький, Роман Лях, Юрій Мицик, Петро Панченко, Наталія Теплоухова, Федір Турченко, О. Удод, Роман Шуст, Ганна Швидько].
- Програми для загальноосвітніх шкіл. Всесвітня історія 6–11 класи. Міністерство освіти і науки України. Київ, 2001 [співавтори Олександр Бандровський, К. Баханов, Я. Бердичевський, Юрій Бураков, Олена

Галегова, Р. Євтушенко, Оксана Карліна, Геннадій Кипаренко, Юрій Комаров, О. Крижанівський, Тетяна Ладиченко, Юлія Лебедева, Олександр Малій, Олександра Мартинюк, Степан Мовчан, С. Осмолівський, Павло Полянський, Микола Рожик, М. Савченко, І. Шупак].

Статті, енциклопедичні гасла

- «Замах на президентство»: участь членів Народної Ради у президентській кампанії 1991 р. // Вісник Львівського університету. Серія історична. Львів, Вип. 46. 2011. С. 198–231.
- Демократична опозиція у процесах реформування виборчого законодавства Української РСР (серпень–жовтень 1989 р.) // Наукові зошити історичного факультету Львівського університету. Львів, 2011. Вип. 12. С. 270–293.
- Парламентська опозиція у підготовці і проведенні Всеукраїнського референдуму 1991 р. на підтвердження Акта державної незалежності України // Суверенність, незалежність, конституційність: становлення і розвиток Української держави. Харків, 2011. С. 246–251.
- Президентські вибори 1991 р.: порівняльний аналіз виборчих програм кандидатів — членів Народного Руху України. Матеріали VIII Всеукраїнської наукової конференції, присвяченій 20-річчю незалежності України. Одеса, 2011. С. 342–349.
- Демократична опозиція у процесах реформування виборчого законодавства Української РСР (серпень–жовтень 1989 р.) // Наукові зошити історичного факультету Львівського університету. Львів, 2011. Вип. 12. С. 270–293.
- Довідник з історії України / Видання друге, доопрацьоване і доповнене. За загальною редакцією Ігора Підкови і Романа Шуста / Інститут історичних досліджень.

Київ: Вид-во Генеза, 2001. [гасла]: Абазин Андрій. С. 5; Абдул-Гамід І. С. 5; Авари. С. 5; Август II Фрідерік. С. 5–6; Август III Фрідерік. С. 6; Августинці. С. 6; Авереску Олександр. С. 6; Авратинський Степан. С. 6; Альберт Магдебурзький. С. 10; Адам Бременський. С. 10; Аділь-Гірей II. С. 10; Адміністративно-територіальний устрій. С. 10–18; Азбучна війна. С. 18–19; Азовське козацьке військо. С. 19; Азовське сидіння. С. 19; Азовські походи 1695–1696. С. 19; Айхгорн Герман. С. 19–20; Академічна гімназія у Львові. С. 20; Академічна громада. С. 20; Академічне братство. С. 20; Академічний легіон. С. 20; Алазони. С. 21; Алани. С. 21; Алепський Павло. С. 22; Алімпій Печерський. С. 22; Алмазов Олекса. С. 22; Амбодик-Максимович Нестор. С. 22; Америка. С. 22; Анахарсіс. С. 22; Ангел. С. 23; Ангели. С. 23; Андрієвич Каленик. С. 23; Андрієвський Дмитро. С. 23; Андрієвський Опанас. С. 23; Андрій Андрієвич. С. 23; Андрій Боголюбський. С. 24; Андрій Первозванний. С. 24; Андрій I. С. 24; Андрій II. С. 24; Андрій Юрійович. С. 24; Андрузький Георгій. С. 25; Андрусівське перемир'я 1667. С. 25; Андрусяк Василь. С. 25; Андрух Іван. С. 25–26; Анна Іванівна. С. 26; Анна Ярославна. С. 26; Антанта. С. 26; Антибільшовицький блок народів. С. 26–27; Антоній Печерський. С. 30; Антонович Володимир. С. 30; Антонович Дмитро. С. 30; Антонов-Овсієнко Володимир. С. 30–31; Аорси. С. 31; Апостол. С. 31; Апостол. С. 31; Апостол Данило. С. 31–32; Апостоли. С. 32; Аргат. С. 32; Ардагаст. С. 32; Аркас Микола. С. 32; Армія УНР. С. 32–35; Арпади. С. 35; Арсенич Микола. С. 35; Атанія. С. 35; Артем. С. 35–36; Архипенко Євген. С. 38; Архипенко Олександр. С. 38; Архімандрит. С. 41; Аскольд і Дир. С. 41–42; Астаматій. С. 42; Атей. С. 42; Аттіла. С. 42; Афон. С. 43; Ахмед I. С. 43; Ахмед II. С. 43; Бабенко Віра. С. 44; Бабій Іван. С. 44; Багге.

С. 45; Бадені Казимир-Фелікс. С. 45–46; Байбуза Тихон. С. 46; Базавлуцька Січ. С. 46; Базар. С. 46; Базилевич Григорій. С. 46; Балабан Гедеон. С. 46; Балагули. С. 46; Бандера Степан. С. 48; Бантиш-Каменський Микола. С. 48; Барабаш Іван. С. 49; Барабаш Яків. С. 49; Баран Михайло. С. 49; Баран Степан. С. 49–50; Баранович Лазар. С. 50; Барановський Ярослав. С. 50–51; Барбареум. С. 51; Барбон Петро. С. 51; Барська конфедерація 1768. С. 53; Барятинський Іван. С. 53; Барятинський Юрій. С. 53; Басараб Матей. С. 53; Басараб Ольга. С. 53; Баскак. С. 53; Батий. С. 53; Батозька битва 1652. С. 53–54; Баторій Стефан. С. 54; Батурун. С. 54; Батурунські статті 1663. С. 54; Бахчисарайський мирний договір 1681. С. 54; Бачинський Лев. С. 54–55; Бачинський Юліан. С. 55; Безбородьки. С. 55; Безпалій Іван. С. 55; Безпалко Йосип. С. 55; Безручко Марко. С. 55; Бела. С. 55–56; Бельке Густав. С. 56; Бенедиктинці. С. 56; Береза Картузька. С. 56; Березинський Юрій. С. 56; Березіль. С. 56; Березовський Максим. С. 58; Берендеї. С. 58; Берестейщина. С. 60; Берестецька битва 1651. С. 60; Беринда Памво. С. 60; Берладник Іван. С. 61; Берладники. С. 61; Бертелемі лінія. С. 61–62; Бессарабія. С. 62; Бич Лука. С. 63; Бібліотека імені С. Петлюри. С. 64; Бібліотека Наукового товариства імені Т. Шевченка. С. 64–65; Бізанц Альфред. С. 65; Білас Василь. С. 65–66; Білинський Михайло. С. 67; Білі хорвати. С. 67–68; Білозерський Василь. С. 68; Білоцерківський мирний договір 1651. С. 73; Більський Федір. С. 74; Бісмарк Отто. С. 75–76; Блакитний Василь. С. 76; Боберський Іван. С. 76–77; Бобринський Григорій. С. 77; Бобровський Борис. С. 77; Боброк-Волинський Дмитро. С. 77; Бовмен Ісаак. С. 77; Богацький Павло. С. 77; Богданович-Зарудний Самійло. С. 77; Богун Іван. С. 78; Бож. С. 79; Божко Юхим. С. 79; Бойдуник Осип. С. 79; Бойова Управа УСС. С. 80;

Болбочан Петро. С. 80; Болеслав I Хоробрий. С. 80–81; Болеслав II Сміливий. С. 81; Болеслав III Кривоустий. С. 81; Боняк. С. 81; Боплан Гійом Левассер. С. 81; Борьбисти. С. 81; Борецький Іов. С. 81; Борецький Михайло. С. 81; Борис і Гліб. С. 81–82; Боровець Тарас. С. 82; Боровиковський Володимир. С. 82; Бородавка Яцько. С. 83; Боротьба. С. 83; Бортнянський Дмитро. С. 84; Борщак Ілько. С. 84; Бота Луїс. 85–86; Бош Євгенія. С. 86; Брайтнер Ернест. С. 87; Братства. С. 87; Братство Тарасівців. С. 87–88; Братство Української Державності. С. 88; Братські школи. С. 88; Брацлавщина. С. 88; Брацайко Михайло. С. 88; Брацайко Юрій. С. 88; Бродій Іван. С. 89; Брюховецький Іван. С. 89–90; Бубела Петро. С. 90; Будзиновський В'ячеслав. С. 90; Бужани. С. 90; Бузьке козацьке військо. С. 91; Буковина. С. 91–92; «Буковина». С. 92; Буковинська Українська Самооборонна Армія. С. 92; Буковинський курінь. С. 92; Букшований Осип. С. 92–93; БУНД. С. 93; Бунчук. С. 93; Бунчуковий товариш. С. 93–94; Бурлака. С. 94; Бурлій Кіндрат Дмитрович. С. 94; Бурса. С. 94; Бурундай. С. 94; Бухарестський мирний договір 1812. С. 94–95; Бучацький мирний договір 1672. С. 95; Бучма Амвросій. С. 95; Вагилевич Іван. С. 96; Вадовиці. С. 96; Ваза. С. 96; Валуєв Петро. С. 96; ВАПЛІТЕ. С. 97; Варвари святої школа. С. 97; Варивоуда Антін. С. 97; Варшавський договір 1920. С. 97; Варшавський процес 1935–1936. С. 98; Варяги. С. 98; Василенко Микола. С. 98; Василіани. С. 99; Василій. С. 99; Василій I Македонянин. С. 99; Василій II Болгаробойця. С. 99; Василій III Іванович. С. 99–100; Василько Василь. С. 99–100; Василько Микола. С. 100–101; Василько Романович. С. 101; Василько Ростиславович. С. 101; Вассиан Юліан. С. 101; Вахнянин Анатоль. С. 101–102; Ведель Артемій. С. 102; Велеградські з'їзди. С. 102; Велес. С. 102; Велике переселення народів. С. 102; Великий

князь. С. 102; Величко Самійло. С. 103; Великий Луг. С. 103; Вельямінов-Зернов Степан. С. 103; Венеди. С. 103; Вербицький Іван. С. 103; Вербицький Михайло. С. 103; Верв. С. 103; Вересай Остап. С. 104; Верлан. С. 104; Вернадський Володимир. С. 104; Вертеп. С. 104–105; Верьовка Григорій. С. 105; Вечерниці. С. 105; Вешняк-Якубович Федір. С. 105; Виборні козаки. С. 105–106; Виговський Іван. С. 106; Виговські. С. 106–107; Винників Наталія. С. 107; Винниченко Володимир. С. 107–108; Виписні козаки. С. 108; Вира. С. 109; Височан Семен. С. 109; Витвицький Степан. С. 109; Витичівський з'їзд 1100. С. 109–110; Витовт. С. 110; Вишнівецький Дмитро. С. 110–111; Вишневецький Міхал. С. 111; Вишневецький Ярема. С. 111; Вишневецькі. С. 111; Віденські арбітражі. С. 111–112; Військовий шкільний отаман. С. 114; Військо Запорізьке. С. 114; Військовий довбиш. С. 114; Військовий кантаржій. С. 114; Військовий осавул. С. 114; Військовий писар. С. 114; Військовий пушкар. С. 114; Військовий суддя. С. 114; Військовий товариш. С. 115; Військовий товмач. С. 115; Військовий шафарі. С. 115; Війт. С. 115; «Вік». С. 115; Віленське перемир'я 1656. С. 115; Вільгельм II Гогенцоллерн. С. 115; «Вільна Україна». С. 115; Вільне козацтво. С. 115–116; Вільшанська угода 1617. С. 116; Вінітар. С. 116; «Вісла» операція 1947. С. 116–117; Вітик Семен. С. 118; Вітовський Дмитро. С. 118; Віче. С. 118–119; «Вічний мир» 1686. С. 119; Владислав I Локетек. С. 119; Владислав II Ягайло. С. 119; Владислав III Варненчик. С. 119; Владислав IV Ваза. С. 119–120; Вовк Андрій. С. 120; Вовк Федір. С. 120; «Вовки» С. 120; Вовчухівська операція УГА 1919. С. 120–121; Воєвідка Ярослав. С. 121; Воєводи. С. 121; Воєводство. С. 121–122; Возний. С. 123; Войнаровський Андрій. С. 123; Войшелк Міндовгович. С. 123–124; Волинець Ананій. С. 124;

Волинське українське об'єднання. С. 124; Волинь. С. 124–125; Волиняни. С. 125; Володимир Мономах. С. 126; Володимир Святославович. С. 126; Володимир Ярославович. С. 127; Володимирко. С. 127; Володислав Кормильчич. С. 127; Волох Омелян. С. 127; Волошин Михайло. С. 128; Волошин Ростислав. С. 128; Волхви. С. 128–129; Вольф Арнольд. С. 129; Врецьона Євген. С. 131; Всеволод Ярославич. С. 131; Всеукраїнський з'їзд робітничих, солдатських і селянських депутатів 1917. С. 131–132; Всеукраїнські військові з'їзди. С. 133–134; Всеукраїнські робітничі з'їзди 1917 і 1918. С. 134; Вуєхович-Височинський Михайло. С. 136; В'язловський Сергій. С. 137; Габрусевич. С. 138; Габсбург Вільгельм. С. 138; Гадяцький договір 1658. С. 139; Гадяч. С. 139; Гайдамаки. С. 140; Гайдамацький кіш Слобідської України. С. 140; Гайдамацький кінний полк імені кошового Костя Гордієнка. С. 140; Гайдамацький рух. С. 140–141; Галаган Григорій. С. 141; Галаган Микола. С. 141; Галагани. С. 141; Галечко Софія. С. 141–142; Галицька Радянська Соціалістична Республіка. С. 142; Галицьке повстання 1144. С. 142–143; Галицьке повстання 1189. С. 143; Галицьке повстання 1219–1221. С. 143; Галицький революційний комітет. С. 144; Галицько-Буковинське генерал-губернаторство. С. 144; Галицько-Буковинський комітет. С. 144; Галицько-Буковинський курінь Січових Стрільців. С. 145; Галицько-Руська матиця. С. 146; Галич. С. 146; Галкин Олексій. С. 149; Галл Анонім. С. 149; Галлер Юзеф. С. 150; Галуцинський Михайло. С. 150; Галятовський Іоанікій. С. 150; Гамалії. С. 150; Гамалія Григорій. С. 150; Гандзюк Яків. С. 150; Ганжа Іван. С. 150–151; Ганкевич Лев. С. 151; Ганкевич Микола. С. 151; Геральд III Суворий. С. 151; Гаркуша Семен. С. 151; Гасин Олекса. С. 152; Гаштовт Мартин. С. 152; Гвинтовка Матвій. С. 152; Гедимін. С. 152; Гене-

рал-губернатор. С. 153; Генерал-губернаторство. С. 153; Генеральна булава. С. 153; Генеральна військова канцелярія. С. 153; Генеральна військова рада. С. 153–154; Генеральна губернія. С. 153; Генеральна скарбова канцелярія. С. 154; Генеральна старшина. С. 154; Генеральний бунчужний. С. 154; Генеральний військовий суд. С. 154; Генеральний обозний. С. 154; Генеральний осавул. С. 154–155; Генеральний писар. С. 155; Генеральний підскарбій. С. 155; Генеральний суд. С. 156; Генеральний суддя. С. 156; Генеральний хорунжий. С. 156; Георгіцу Стефан. С. 156; Германаріх. С. 158; Геродот. С. 159; Герцик Григорій. С. 159; Гети. С. 159; Гетьман польний. С. 160; Гиря Іван. С. 161; Гізель Інокентій. С. 161–162; Гільдебранд Конрад Яків. С. 162; Гімн. С. 162; Гіреї. С. 162; Гірняк Никифор. С. 162–163; Гладкий Йосип. С. 163; Гладкий Матвій. С. 163; Глинська Олена. С. 163; Глинський Михайло. С. 163; Глоба Іван. С. 163; Глух Йосип. С. 163–164; Глухів. С. 164; Глухівська Рада 1750. С. 164; Глухівські статті 1669. С. 164; Гнатківська Дарія. С. 164; Гніздовський Яків. С. 164; Гоголь Ілля. С. 164–165; Гоголь Остап. С. 165; Голий Гнат. С. 165; Голіцин Василь. С. 165; Голіцин Дмитро. С. 165; Голіцин Михайло. С. 165; Головатий Антін. С. 165–166; Головатий Павло. С. 166; Головацький Петро. С. 166; Головацький Яків. С. 166; Головінський Юліан. С. 166; Головна Руська Рада. С. 166–167; Головна Українська Рада. С. 167; Головний отаман Армії УНР. С. 167; Головний повстанський штаб. С. 167; Голоскевич Григорій. С. 169; Голота Ілля. С. 169; Голуб Оліфер. С. 169; Голубович Всеволод. С. 169–170; Голубович Сидір. С. 170; Голувко Тадеуш. С. 170; Гольдельман Соломон. С. 170; Гоммерус Герман. С. 170; Гондіус Вільгельм. С. 170; Гонта Іван. С. 170–171; Гончаренко Гнат. С. 172; Горбачевський Іван. С. 172; Горбовий Володимир. С. 173; Гордієнко

Кость. С. 173; Гордон Патрик. С. 173; Горкуша Филон. С. 173–174; Горленки. С. 174; Городельська унія. С. 174; Горська Алла. С. 175; Горук Семен. С. 175; Господар. С. 175; Готи. С. 176; Гофман Карл. С. 176; Гофман Макс. С. 176; Гофман Петер. С. 176; Грабець Омелян. С. 176; Граб'янка Григорій. С. 176–177; Грек Данило. С. 177; Греко-католицька богословська академія. С. 177; Греков Олександр. С. 177; Гренер Вільгельм. С. 177; Грива Матвій. С. 177–178; Григорій II Болгаринович. С. 178; Григоріїв Микола. С. 178–179; Григорович-Барський Василь. С. 179; Григорович-Барський Іван. С. 179; Гридъ. С. 179; Грицай Дмитро. С. 179–180; Грінченко Борис. С. 180; Громади. С. 180–181; «Громадська думка». С. 181; Громика Михайло. С. 181; Група української державницької молоді. С. 183; Група української національної молоді. С. 183; Груша Іван. С. 183; Грюнвальдська битва 1410. С. 188; Губернія. С. 188; Губернські комісари. С. 188; Гулак Микола. С. 189; Гулак-Артемівський Петро. С. 189; Гулевичівна Єлизавета. С. 189–190; Гулий-Гуленко Андрій. С. 190; Гуляницький Григорій. С. 190; Гультяї. С. 190; Гуни. С. 190; Гуня Дмитро. С. 190–191; Гутковський Клим. С. 191; Гуцульська Республіка. С. 191–192; Гуцульська Сотня УСС. С. 192; Гуцульський Курінь УГА. С. 192; Гуцульсько-Буковинський легіон. С. 192; Давид Ігорович. С. 193; Дажбог. С. 193; Данилевич Василь. С. 193; Данилишин Дмитро. С. 193; Данина. С. 194–195; Данченко Олександр. С. 195; Дарій І. С. 195; Дашкевич Остафій. С. 195; Дашкевич Роман. С. 196; Дашкевич-Горбацький Володислав. С. 196; Девлет-Гірей І. С. 196; Девлет-Гірей IV. С. 196; Дедько Дмитро. С. 199; Дейнеків повстання 1657–1658. С. 199; Дельвіг Сергій. С. 199; «Дельвіга лінія». С. 199; Демократична партія України. С. 201; Денікін Антон. С. 201–202; Дерещук Петро. С. 202; Державна варта. С. 202; Державний банк УНР.

С. 204; Державний секретар. С. 204; Державний Секретаріат ЗУНР-ЗО УНР. С. 204; Державний Сенат Української Держави. С. 204; Державні селяни. С. 204–205; Десятина. С. 206; Десятинна церква. С. 206; Десятський. С. 206; Деулінське перемир'я 1618. С. 206–207; Децикевич Володимир. С. 207; Джалалій Филон. С. 207; «Дзвін». С. 208; Дівович Семен. С. 208; Діденко Андрій. С. 208; «Діло». С. 208; Діярюш. С. 208; Дивізія. С. 209; Дивізія «Галичина». С. 209; Дике поле. С. 209; Диктатор Західної Облaсті УНР-ЗУНР. С. 209–210; Директорія УНР. С. 210–211; Дифензива. С. 212; Дмитерко Ганна. С. 213; Дмитрашко Райча. С. 213; Дмитро. С. 213; Дніпрові пороги. С. 214; Дніпровська лінія. С. 214; Дніпровська дивізія. С. 214; «Дністер». С. 214; Довбуш Олекса. С. 215; Довгополенко Клим. С. 215; Довженко Олександр. С. 215–216; Дожа Д'єрдь. С. 216–217; Долгорукий Григорій. С. 217; Долгорукий Юрій. С. 217; Долежалъ Карл. С. 217–218; Долобський з'їзд 1103. С. 218; Долуд Андрій. С. 218; Домб'є. С. 218; Домініканці. С. 218; Донець Михайло. С. 219; Донецько-Криворізька Радянська Республіка. С. 220; Донцов Дмитро. С. 221–222; Дорошенко Володимир. С. 222; Дорошенко Дмитро. С. 222; Дорошенко Михайло. С. 223; Дорошенко Петро. С. 223–224; Древляни. С. 226; Древлян повстання 945. С. 226; Дреговичі. С. 226; Дрогобич Юрій. С. 226; Дрозденко Василь. С. 227; Друга світова війна 1939–1945. С. 227; Дружина. С. 227; Дудинський Роман. С. 228; Дуке Георге. С. 228; Думін Осип. С. 228; Духнович Олександр. С. 228; Дяченко Михайло. С. 228–229; Елекційний сейм. С. 230; Ерле Альфонс. С. 235; Євгеній IV. С. 237; Євпраксія Всеволодівна. С. 237; Єзуїти. С. 238; Єлизавета Петрівна. С. 238; Єлизавета Ярославна. С. 238; Єрмія II. С. 238; Єрошевич Петро. С. 238–239; Єськович Михайло. С. 239; Єфремов Сергій Олександрович.

С. 239; Єфремов Сергій. С. 239; Жванецька облога 1653. С. 240; Жданович Антін. С. 240; Желябов Андрій. С. 240–241; Жереб. С. 241; Живописна Україна. С. 241–242; Животовський Павло. С. 242; Жидівський Курінь УГА. С. 242; Жила Іван. С. 242; Житецький Павло. С. 242–243; Жмайла повстання 1625. С. 243; Жовтоводська битва 1648. С. 243; Жолкевський Станіслав. С. 243–244; Жук Андрій. С. 244; Журавненський мирний договір 1676. С. 244; Жураковський Василь. С. 244; Журба Андрій. С. 244; Жученко Федір. С. 244; Забіла Пермен Петрович. С. 245; Забіли. С. 245; Зависна Олена. С. 245; Завихвостська битва 1205. С. 246; Загайкевич Володимир. С. 246; Загальна Українська Рада. С. 246; Загальна українська безпартійна організація. С. 246; Загородський Олександр. С. 247; Задунайська Січ. С. 247; Задушний чоловік. С. 247; Закарпаття. С. 247; Закерзоння. С. 248–249; Закупи. С. 249; залізний Хрест. С. 249; залізник Максим. С. 249–250; залізник Микола. С. 250; залізо. С. 250; Зальцведель. С. 250; Записки наукового товариства імені Т. Шевченка. С. 250; Записки Українського наукового товариства. С. 250; Запорізька група Армії УНР. С. 250–251; Запорізька дивізія Армії УНР. С. 251; Запорізький корпус Армії УНР. С. 251; Запорожская старина. С. 251; Зарицька Катерина. С. 251–252; Зарубін Олександр. С. 252; Зарудний Олександр. С. 252; Заславські. С. 252; Затонський Володимир. С. 253; Західна Область Української Народної Республіки. С. 253; Західна Україна. С. 253; Західноукраїнська Народна Республіка. С. 254–255; Збаразька облога 1649. С. 256; Збаразькі. С. 256; Зборівська битва 1649. С. 256; Зборівський мирний договір 1649. С. 256–257; Зборовський Самійло. С. 257; Збруч. С. 259; Зеленський Віктор. С. 259; Зимівник. С. 260; Зимові походи Армії УНР. С. 260–261; Зібер Микола. С. 261; Зільберфарб Мойсей.

С. 261; Значко-Яворський Матвій. С. 262; Значковий товариш. С. 262; Золота Орда. С. 262–263; Золотаренко Василь. С. 263; Золотаренко Іван. С. 263; Золоті Ворота. С. 263; Зорька Самійло. С. 264; Зоря. С. 264; Зоря Галицька. С. 264; Ібн Батута. С. 265; Ібн-Русте. С. 265; Ібн Фадлан. С. 265; Ібн Хордадбег. С. 265; Іван Вода Лютий. С. 265; Іван Підкова. С. 265; Івасюк Володимир. С. 266; Івасюк Микола. С. 266; Івашко Володимир. С. 266; Іващенко. С. 267; Ігор. С. 267; Ігор Ольгович. С. 267; Ігор Святославич. С. 267; Ігумен. С. 267; Ізапарович Григорій. С. 267; Ізборник Святослава. С. 267–268; Ізгої. С. 268; Ізмайлов Андрій. С. 268; Ізяслав Мстиславич. С. 268; Ізяслав Ярославич. С. 268; Ікона. С. 268–269; Іконостас. С. 269; Іларіон. С. 269; Інноцентій IV. С. 271; Іскра Захар. С. 271–272; Іскра Іван. С. 272; Іслам Гірей III. С. 272; Історія Русів. С. 273–274; Іжакевич Іван. С. 275; Йоаким Савйолов. С. 275; Йоасаф Кроковський. С. 275; Йозефів. С. 275; Йордан. С. 275–276; Йосиф II. С. 276; Кавалерідзе Іван. С. 277; Каганович Лазар. С. 277; Какурін Микола. С. 280; Каледін Олексій. С. 280; Калка. С. 281; Калнишевський Петро. С. 281; Кальченко Никифор. С. 281; Камерон Чарльз. С. 282; Кам'янська Січ. С. 282; Кандиба Андрій. С. 282; Кандиби. С. 283; Кануков Джамбулат. С. 283; Канцлер. С. 283; Капкан Юрій. С. 283–284; Капніст Василь. С. 284; Капністи. С. 284; Капуста Лаврін. С. 284; Капустянський Микола. С. 285; Капуцини. С. 285; Капушак Іван. С. 285; Караїмович Ілляш. С. 286; Кардинал. С. 286; Карл X Густав. С. 287; Карл XII. С. 287; Карловицький конгрес 1698–1699. С. 288; Кармеліти. С. 288; Карпан Степан. С. 288; Карпатська Січ. С. 288–289; Карпатська Україна. С. 289–290; Карпенко Дмитро. С. 290; Карпинський Олександр. С. 290–291; Карпіні П'єро. С. 291; Катерина II Олексіївна. С. 292; Каштелян.

С. 293; Кашенко Андріан. С. 293; Кварта. С. 293; Кватерінк Петро. С. 293–294; Квірінг Емануїл. С. 294; Кедровський Володимир. С. 295; Келлер Федір. С. 296; Керенський Олександр. С. 296; «Керзона лінія». С. 296–297; Кибальчич Микола. С. 297; Київська козаччина 1855. С. 300; Київське повстання 1068–1069. С. 304; Київське повстання 1113. С. 304; Кий, Щек, Хорив і Либідь. С. 305; Кирило I. С. 305–306; Кирило II. С. 306; Кирило і Мефодій. С. 306; Кирило-Мефодіївське братство. С. 306–307; Кирило Туровський. С. 307; Кишка Лев. С. 307; «Киевлянин». С. 307–308; «Киевская Старина». С. 308; «Киеский Телеграф». С. 308; Кікаль Франц. С. 308; Кіндзірський Мирослав. С. 308–309; Кірасири. С. 309; Кістяківський Ігор. С. 309; Кістяківський Олександр. С. 309; Кіш. С. 309; Кіш Українських Січових Стрільців. С. 309–310; Кішка Самійло. С. 311; Клепачівський Костянтин. С. 311–312; Клим Іван. С. 312; Климент VIII. С. 312; Климентій Смолятич. С. 312; Климишин Микола. С. 312; Климів Іван. С. 312–313; Климкевич Михайло. С. 313; Клирик Острозький. С. 313; Клочковський В'ячеслав. С. 313; Клочурак Степан. С. 313; Клячківські Роман-Дмитро. С. 313–314; Кмети. С. 314; Княжі з'їзди. С. 315; Князівство. С. 315; Князь. С. 315–316; Кобзарі. С. 316; Кобилиця Лук'ян. С. 316; Кобилянська Ольга. С. 316; Ковалевський Іван. С. 317; Ковалевський Максим. С. 317; Ковалевський Микола. С. 317–318; Ковалевський Олександр. С. 318; Коваленко Микола. С. 318; Коваленко Михайло. С. 318; Ковалів Левко. С. 318–319; Ковальський Микола. С. 319; Ковенко Михайло. С. 319; Ковнір Степан. С. 319–320; Ковпак Сидір. С. 320; Кодак. С. 320; Кожухов. С. 320; Козак Іван. С. 320; Козак Мамай. С. 320–321; Козацьки загін імені Гонти. С. 325; Козловський Іван. С. 326; Козьма Олександр. С. 326; Колегія Павла Галагана. С. 326–327;

Колесса Олександр. С. 328; Колима. С. 328; Коліївщина. С. 328–329; Коліух Дмитро. С. 329; Коллард Юрій. С. 329; Кологривий Григорій. С. 329; Колодзінський Михайло. С. 330; Коломан. С. 330; Коломацька Рада 1687. С. 330; Коломацькі петиції 1723. С. 330; Коломацькі статті 1687. С. 330; Колосовський Володимир. С. 331; Колпак Опанас. С. 331; Комітет Охорони Республіки. С. 331–332; Комніни. С. 332; Компанійські полки. С. 333; Компути. С. 333; Комулович Олександр. С. 333; Кон Фелікс. С. 338; Конвокаційний сейм. С. 338; Конгрес поневолених народів. С. 338; Кондрачук Юрій. С. 339; Конєцпольський Олександр. С. 339; Конєцпольський Станіслав. С. 339–340; Коновалець Євген. С. 340–341; Кононович Сава. С. 341–342; Кононович-Горбацький Йосиф. С. 342; Конотопська битва 1659. С. 342; Конотопські статті 1672. С. 342; Константин I. С. 342; Константин VII Багрянородний. С. 342–343; Константин Мономах. С. 343; Конституція Пилипа Орлика 1710. С. 344–345; Кончак. С. 349; Копинський Ісая. С. 349–350; Копистенський Захарія. С. 350; Корець. С. 351; Корж Кузьма. С. 351; Корнілов Лавр. С. 352; Коробка Федір. С. 352; Корогва. С. 352; Корольов Сергій. С. 352–353; Корсак Рафаїл. С. 353–354; Корсунська битва 1648. С. 354; Корсунська Рада 1657. С. 354; Корсунські бій 1630. С. 354; Корсунський договір 1657. С. 355; Корятівч Федір. С. 355; Косий Іван. С. 355; Косинка Григорій. С. 355; Косинський Криштоф. С. 355; Косинського повстання 1591–1593. С. 355–356; Косів Сильвестр. С. 356; Косіор Станіслав. С. 356; Коссак Григорій. С. 356; Коссак Зенон. С. 356–357; Костельник Гавриїл. С. 357; Котовський Григорій. С. 359; Коханович Григорій. С. 359; Котян Сотуйович. С. 359; Коханович Григорій. С. 360; Коцко Адам. С. 360; Коцюбинський Михайло. С. 360–361; Коцюбинський Юрій. С. 361; Кочубеї. С. 361; Кочубей

Василь. С. 361; Кочубей Віктор. С. 361; Кочубей Мотря. С. 361–362; Кошиць Олександр. С. 362; Кошова канцелярія. С. 362; Кошовий отаман. С. 362; Кравс Антін. С. 362; Кравчук Леонід. С. 363; Крайовий комітет для охорони революції на Україні. С. 364; Красівський Зенон. С. 365; Красіцький Олександр. С. 365; Красківський Іван. С. 365; Красний Піхнас. С. 365; Красовський Олександр. С. 365; Красовський Петро. С. 365; Кревська унія 1385. С. 366; Кремпський. С. 367; Креховецький-Демкович Іван. С. 367; Кречетников Михайло. С. 367; Кривецький Михайло. С. 367; Кривоніс Максим. С. 367–368; Кримська група Армії УНР. С. 372–373; Кримський Агатангел. С. 373; Кримські походи 1687 і 1689. С. 373; Кримські походи 1735–1738. С. 373–374; Крип'якевич Іван. С. 374; Кричевський Станіслав. С. 375; Крутневич Гаврило. С. 377; Крушельницький Антін. С. 377; Крушельницький Іван. С. 377–378; Кубійович Володимир. С. 380; Куїнджі Архип. С. 380–381; Кулага Захар. С. 381; Кулага-Петражицький Іван. С. 381; Кумейківський бій 1637. С. 383; Куницький Степан. С. 383; Кунцевич Йосафат. С. 383; Куракін Олексій. С. 383–384; Курбський Андрій. С. 385; Куремса. С. 385; Курилас Осип. С. 385; Курінний отаман. С. 385; Курінь Січових Стрільців. С. 386; Курманович Віктор. С. 386; Куровець Іван. С. 386; Куруківський договір 1625. С. 387; Курцевич-Коріятович Йосиф. С. 387; Кучабський Василь. С. 387–388; Кучма Леонід. С. 388; Кушнір Макар. С. 388–389; Кюльман Ріхард. С. 389; Кючук-Кайнарджійський мирний договір 1774. С. 390; Лавра. С. 390; Лаврентіївський літопис. С. 390; Лаврська школа. С. 391; Лагода Андрій. С. 391; Лазаревський Олександр. С. 392; Лазаревські. С. 392; Ланжерон Луї-Олександр. С. 392; Ланка. С. 392; Ланцут. С. 392; Лапчинський Юрій. С. 392–393; Латинники. С. 393; Лаціс Мартин.

С. 393; Лацький Вольф-Вільгельм. С. 393; Лашкевич Олександр. С. 393; Лебединцев Феофан. С. 393; Лебедь Микола. С. 393–394; Лев IX. С. 394; Лев XIII. С. 394; Лев Данилович. С. 394; Лев Диякон. С. 394; Лев Юрієвич. С. 394–395; Леванідов Андрій. С. 395; Левенгаупт Адам-Людвиг. С. 395; Левенці. С. 395; Левинський Володимир. С. 395; Левинський Володимир. С. 395; Левинський Іван. С. 396; Левинський Степан. С. 396; Левитський Микола. С. 396; Левитський Микола Васильович. С. 396; Левицький Володимир. С. 396; Левицький Григорій. С. 396–397; Левицький Дмитро. С. 397; Левицький Дмитро Григорович. С. 397; Левицький Євген. С. 397; Левицький Кость. С. 397–398; Левицький Омелян. С. 398; Левкон I. С. 399; Левкон II. С. 399; «Легіон Українських Революціонерів». С. 399–400; «Легія Українських Націоналістів». С. 401; Лемик Микола. С. 402; Лемківщина. С. 402; Ленкавський Степан. С. 402–403; Леонтович Володимир. С. 403; Леонтович Микола. С. 403; Лесняк Омелян. С. 404; Лещинський Станіслав. С. 404; Лешко Білий. С. 404–405; Лешко Чорний. С. 405; Лжедмитрій I. С. 405; Лжедмитрій II. С. 405; Лизанівський Іван. С. 405; Лизогуб Андрій. С. 405–406; Лизогуб Федір. С. 406; Лизогуби. С. 406; Лизогубівський літопис. С. 406–407; Липа Іван. С. 407; Липа Юрій. С. 407–408; Липинський В'ячеслав. С. 408; Липківський Василь. С. 408–409; Липський Володимир. С. 409; Лисенки. С. 409; Лисиця Іван. С. 410; Лисовець Дем'ян. С. 410–411; Листвинська битва 1024. С. 411; Листопадове повстання 1918. С. 411; Лисянський Юрій. С. 412; Ліберальна партія України. С. 414; Ліберець. С. 414; Ливицький Андрій. С. 415; Ливицький Микола. С. 415; Лісницький Григорій. С. 417; Літопис Самовидця. С. 419; Лобисевич Опанас. С. 420; Лобода Віктор. С. 420; Лобода Григорій. С. 420; Лозинський Михайло.

С. 421; Ломиковський Іван. С. 421; Лосенко Антон. С. 422; Лоський Кость. С. 422; Лотоцький Олександр. С. 422; Лохвицький Кіндрат. С. 422–423; Луг. С. 423; Лутовський Борис. С. 423; Лукаріс Кирило. С. 423–424; Лукасевич Євмен. С. 424; Лукашевич Антін. С. 424; Лукашевич Василь. С. 424; Лукомський Степан. С. 424; Лупул Василь. С. 424; Лупул-Хмельницька Розанда. С. 424–425; Лутай Федір. С. 425; Луценко Іван. С. 425; Луцкевич Марко. С. 425; Луцький процес 1937. С. 425; Луцький Іван. С. 425–426; Львівський процес 1936. С. 430–431; Львівський собор 1946. С. 431; Льобковіц Вільгельм. С. 432; Льорнер Фердинанд. С. 432; Любарт. С. 432; Любецька битва 1016. С. 433; Любецький з'їзд 1097. С. 433; Любинський Микола. С. 433; Люблінська унія 1569. С. 433–434; Любович Ярослав. С. 434; Любомирські. С. 434; Любченко Панас. С. 434–435; Людвік I Великий. С. 435; Ляер Алоїз. С. 435; Лянскоронський Предслав. С. 435–436; Лянцкоронський Станіслав. С. 436; Лясота Ерїх. С. 436; Лятошинський Борис. С. 436; Маврикій. С. 437; Магомед VI Вахїддедін. С. 437–438; Маджак. С. 438; Мадярони. С. 438; Маєвський Іван. С. 438; Мазепа Іссак. С. 439; Мазепи. С. 439; Мазепинський мілітарний курс. С. 439–440; Мазуренко Семен. С. 440; Мазуренко Юрій. С. 440; Маївський Дмитро. С. 440–441; Майстренко Іван. С. 441; Макаренко Андрій. С. 441; Макаренко Олександр. С. 441; Макарій I Святий. С. 441–442; Макарій II. С. 442; Макарій III. С. 442; Макарушка Любомир. С. 442; Македонська династія. С. 442; Маківка. С. 442; Маковой Осип. С. 442–443; Максим. С. 443; Максимович Дмитро. С. 443; Максимович Іван. С. 443; Максимович Манасія. С. 443; Максимович Михайло. С. 443–444; Макух Іван. С. 444; Макух Василь. С. 444; Мал. С. 444; Мала Рада. С. 444–445; Малала Іоан. С. 445; Малашевич Іван. С. 445;

Малевич Казимир. С. 445–446; Малоросійство. С. 447; Малоросійська колегія. С. 447; Малоросійське таємне товариство. С. 447; Малоросійський приказ. С. 447–448; Малуша. С. 448; Мануїльський Дмитро. С. 449; Мануйлович Іван. С. 449; Манявський Скит. С. 449; Марголін Арнольд. С. 450; Маринович Микола. С. 450; Марітчак Олександр. С. 450; Маркевич Андрій. С. 451; Маркевич Андрій. С. 451–452; Маркович Дмитро. С. 452; Маркович Олександр. С. 452; Маркович Опанас. С. 452; Маркович Яків Андрійович. С. 452; Маркович Яків Михайлович. С. 453; Марковичі. С. 453; Мармарощина. С. 453; МАРС. С. 453; Мартинець Володимир. С. 453; Мартинець Михайло. С. 454; Мартос Борис. С. 454; Мартос Іван. С. 454; Мартос Олексій. С. 454; Марусяк Дмитро. С. 454–455; Маршалок. С. 455; Масуді. С. 456; Матвеев Артамон. С. 456; Матєюк Анатолій. С. 456; Матла Зеновій. С. 456–457; Матушевський Федір. С. 457; Матчак Михайло. С. 457; Матюшенко Борис. С. 457; Матюшенко Панас. С. 457–458; Махмуд II. С. 458; Махно Нестор. С. 458–459; Мацейко Григорій. С. 459; Мацієвич Кость. С. 459; Машкевич Богуслав. С. 459; Медведєв Юхим. С. 460; Медвідь Іван. С. 460; Мезамир. С. 460; Меленевський Маркіян. С. 460–461; Мельгунов Сергій. С. 461; Мельник Андрій. С. 461; Мельничук Степан. С. 461; Мельников Леонід. С. 461–462; Менадр Протиктор. С. 462; Менглі-Гірей. С. 462; Меншиков Олександр. С. 463–464; Меритин Бернард. С. 465; Мета. С. 465; Мехмед II. С. 465; Мехмед IV. С. 465–466; Мечник. С. 466; Медзвєцький-Коваль Микола. С. 466; Мешко I. С. 466; Мешко II. С. 466; Мешковський Євген. С. 466; Мигура Іван. С. 466–467; Микитинська Січ. С. 467; Микитка Осип. С. 467; Миклухо-Маклай Микола. С. 468; Миклухи. С. 468; Микола I. С. 468; Микола II. С. 468–469; Миколайчук Іван. С. 469; Микошинський Богдан.

С. 469; Мирович Василь. С. 469–470; Мирон Дмитро. С. 470–471; Мистецький український рух. С. 471; Михайличенко Гнат. С. 471–472; Михайлів Леонід. С. 472; Михайлів Юхим. С. 472; Михайло II. С. 472; Михайло III. С. 472; Михайло Всеволодович. С. 472; Михайло Федорович. С. 472; Михайло Хоробрий. С. 472–473; Мицик Іван. С. 473; Мицюк Олександр. С. 473; Мишуга Лука. С. 473; Мишуга Олександр. С. 473; Міжпартійна Рада. С. 474; Мініх Бургард-Крістоф. С. 474–475; Мірний Іван. С. 475; Мірчук Петро. С. 475–476; Мітрідат VI Євпатор. С. 476; Міхновський Микола. С. 477; Міцкевіч Мечислав. С. 477; Многогрішний Василь. С. 477–478; Многогрішний Дем'ян. С. 478; Могила Андрій. С. 478; Могила Петро. С. 478–479; Могилянський Арсеній. С. 479; Модзалевський Вадим. С. 480; Мозира Лук'ян. С. 480; Мокієвський Константин. С. 480; Мокрієвич Карпо. С. 480; Молдавські походи 1650, 1652 і 1653. С. 480–481; «Молода Україна». С. 483; «Молодняк». С. 483; Молотов В'ячеслав. С. 483–484; Мордовець Данило. С. 485; Морозенко Станіслав. С. 485; Московські статті 1665. С. 487; Мотовилівській бій 1918. С. 487; Мочульський Іван. С. 487–488; Мошинський Євген. С. 488; Мстислав Володимирович Хоробрий. С. 488; Мстислав Володимирович Великий. С. 488; Мстислав Ізяславич. С. 488; Мстислав Мстиславич Удатний. С. 488; Мстислав Романович. С. 488; Мудрий Василь. С. 488–489; Мужилівський Силуян. С. 489; Муравйов Михайло. С. 489; Мурашко Андрій. С. 490; Мурашко Олександр. С. 491; Мусокій. С. 491; Мухи повстання 1490–1492. С. 491; Навроцький Осип. С. 492; Нагаєвський Ісидор. С. 492; Надвірні козаки. С. 492; Наддніпрянська Україна. С. 492–493; Наказний отаман. С. 493; Наказний гетьман. С. 493; Наливайка повстання 1594–1594. С. 493–494; Наливайківці. С. 494; Наливай-

ко Дем'ян. С. 494; Наливайко Северин. С. 494; Нарбут Георгій. С. 495; «Народ». С. 495–496; Народна Самооборона. С. 497; Народна Українська Рада. С. 497; Народний дім. С. 497; Народний секретаріат. С. 498–499; Народні збори Західної України. С. 501; Народно-демократична партія України. С. 501; Народовці. С. 501–502; Настас Корсунянин. С. 502; Натіїв О. С. 502; Науменко Володимир. С. 504; Начальна команда Української галицької армії. С. 509; Небаба Мартин. С. 509; Негайний суд. С. 509; Недільні школи. С. 509; Неживи Семен. С. 509–510; «Незалежники». С. 510; Немирич Юрій. С. 510; Немиричі. С. 510; Неронович Євген. С. 511; Нестеренко Дмитро. С. 512; Нестеренко Максим. С. 512; Нестор. С. 512; Нечай Данило. С. 513; Нечай Іван. С. 513; Нижанківський Остап. С. 513; Нижанківський Степан. С. 513–514; Никифор I. С. 514; Никифор II Фока. С. 514; Никон Великий. С. 515; Ніжинський лицей. С. 515; Ніковський Андрій. С. 515; Німецьке Яблінне. С. 515–516; Ніщинський Петро. С. 516; «Нова генерація». С. 516; «Нова Рада». С. 518; Нова Сербія. С. 518; Нова Січ. С. 518–519; Новаківський Олекса. С. 519; Новаковський Михайло. С. 519–520; Новгород-Сіверський патріотичний гурток. С. 520; Ногата. С. 521; Носач Тимофій. С. 522; Носковський Зенон. С. 522; Обидовський Іван. С. 523; Обозний. С. 523; Оборона України. С. 523; Огієнко Іван. С. 523–524; Огійчук Григорій. С. 524; Огнищанин. С. 524; Одрина Дмитро. С. 525; Окремий Запорізький загін. С. 526; Оксентович-Старушич Ігнатій. С. 526; Олег. С. 527; Олег Святославич. С. 527; Олександр Казимирович Ягеллон. С. 527; Олександр I. С. 527–528; Олександр II. С. 528; Олександр III. С. 528; Олельковичі. С. 528–529; Олесіюк Тиміш. С. 529; Олесницький Ярослав. С. 529; Олешківська Січ. С. 529–530; Ольга. С. 530; Ольговичі. С. 530; Омесіюк Микола.

С. 531; Омелянович-Павленко Іван. С. 531; Омелянович-Павленко Михайло. С. 531; Онацький Євген. С. 531–532; Опара Степан. С. 532; Опока Микола. С. 532; Опришки. С. 533; Організація вищих класів українських гімназій. С. 533–534; Ординація 1638. С. 537–538; Орендаренко Тимофій. С. 538; Оришевський Ян. С. 538; Осавул. С. 539; Осадний корпус Січових Стрільців. С. 540; Осадчий Михайло. С. 540; Освенцім. С. 540; Осецький Олександр. С. 540; Оскілко Володимир. С. 540–541; Осман I Газі. С. 541; Осман II. С. 541; Османи. С. 541; Осмоловський Віктор. С. 541; Основа. С. 541; Оссолінеум. С. 541–542; Оссолінський Єжи. С. 542; Остапенко Сергій. С. 542; Остарбайтери. С. 542; Остроградський Михайло. С. 542; Остроградські. С. 543; Острозька Академія. С. 543; Острозька Біблія. С. 543; Острозький Костянтин-Василь. С. 543; Острозькі. С. 543–544; Остророг Микола. С. 544; Острянин Яків. С. 544; Острянина повстання 1638. С. 544; Отаман. С. 545; Отмарштейн Юрій. С. 545–546; Отроки. С. 546; Охмаківська битва 1655. С. 546; Охотницькі полки. С. 546; Охримович Володимир. С. 546–547; Охримович Степан. С. 547; Охримович Юліан. С. 547; Павленко Віктор. С. 548; Павлюк Павло. С. 549; Павлюка повстання 1637. С. 549; Павсаній. С. 549; Паланка. С. 550; Паливода Іван. С. 550; Палієнко Микола. С. 550; Палій Семен. С. 551; Палія повстання 1702–1704. С. 551–552; Панцирні бояри. С. 554–555; Панченко Михайло. С. 555; Паньківський Кость. С. 555; Параджанов Сергій. С. 555–556; Паскевичі. С. 558; Пасторій Йоахим. С. 558; Певний Аполлон. С. 560; Певний Петро. С. 560; Переверзів Дмитро. С. 561; Перевузник Юрій. С. 561; Перепелиця Стапан. С. 561; Перлик Іван. С. 563; Перовська Софія. С. 563; Перовські. С. 564; Перфецький Роман. С. 565; Перший український козацький полк іме-

ні гетьмана Б. Хмельницького. С. 566; Перший український корпус. С. 566; Пестель Павло. С. 566–567; Петрановський Ярема. С. 567–568; Петрик Іваненко. С. 568; Петрів Всеволод. С. 568; Петровський Григорій. С. 570–571; Перацький Броніслав. С. 573; Пилипчук Пилип. С. 574; Пилявецька битва 1648. С. 574; Пилькевич Олександр. С. 574–575; Пимоненко Микола. С. 575; Пігуляк Єротей. С. 576; Підгорний Микола. С. 577; Підкарпатська Русь. С. 577; Підмогильний Валеріан. С. 578; Підскарбій. С. 579; Пій X. С. 579; Пій XI. С. 579; Пій XII. С. 579; Пілсудський Юзеф. С. 580; Піхно Дмитро. С. 581; Плав'юк Микола. С. 581–582; Плужник Євген. С. 583–584; Поалей Ціон. С. 584; Пободайло Степан. С. 584; Погост. С. 586; Поджіо Борис. С. 586; Подоляка Іван. С. 588; Покровський Андрій. С. 589; Полемон I. С. 589; Полетика Григорій. С. 589; Полетика Іван. С. 589–590; Полетики. С. 590; Полікарп. С. 590–591; Поліщук Валер'ян. С. 591–592; Полк. С. 592–593; Полкова канцелярія. С. 593; Полкова рада. С. 593; Полкова старшина. С. 593; Полковник. С. 593–594; Половець Семен. С. 594; Полоз Михайло. С. 595; Полоус Федір. С. 596; Полтава Петро. С. 596; Полторацький Марко. С. 597; Полуботківців виступ 1917. С. 598; Поляновський мир 1634. С. 599; Поль Олександр. С. 599; Польська ліквідаційна комісія. С. 599; Понятовський Станіслав. С. 611; Попович Іван. С. 611; Попович Ілько. С. 611–612; Попович Олександр. С. 612; Попович Омелян. С. 612; Порайко Василь. С. 612; Порція. С. 612; Порш Микола. С. 612–613; Посадник. С. 613; Посошне. С. 613; Постишев Павло. С. 613; Посяда Іван. С. 613–614; Потєбня Андрій. С. 614; Потєбня Олександр. С. 614; Потоцький Анджей. С. 614–615; Потоцький Станіслав Ревера. С. 615; Почаївська Лавра. С. 617; Поштучне. С. 617–618; «Правда». С. 619; Правління гетманського уряду.

С. 619; Примаков Віталій. С. 621; Прихильний Амвросій. С. 621–622; Прісовський Костянтин. С. 622; Провінція. С. 622; Продан Василь. С. 62; Прокопій Кесарійський. С. 622; Прокопович В'ячеслав. С. 622–623; Прокопович Сава. С. 623; «Пролітфронт». С. 624; «Пролог». С. 624; Прометеївський рух. С. 624; Процес 59-х. С. 627; Прхала Лев. С. 628; Псевдо-Маврикій. С. 628; Птолемей Клавдій. С. 628; Пуд. С. 628; Пуза Євген. С. 628; Пулюй Іван. С. 629; Путята Вишатич. С. 629; Пушкар Мартин. С. 629–630; Пушкаря і Барабаша заколот 1657–1658. С. 630; П'ятаков Георгій. С. 630; «Рада». С. 632; Рада Народних Міністрів УНР. С. 633–635; Рада Республіки. С. 635–636; Раденс Станіслав. С. 636; Раковський Християн. С. 639–640; Рафес Мойсей. С. 641; Раштатт. С. 641; Ребет Дарія. С. 642; Ревай Федірм. С. 643; Ревай Юліан. С. 643; Ревізії. С. 644; Ревізькі казки. С. 644; «Ревізька душа». С. 644; Ревуцький Дмитро. С. 650; Ревуцький Лев. С. 650–651; Реєстрові козаки. С. 651; Рейнбот Віктор. С. 651; Рейтари. С. 651; Рекрутська повинність. С. 651–652; Решитилівські статті 1709. С. 652; Репін Ілля. С. 652–653; Ржепецький Антон. С. 654; Ржепецький Борис. С. 654; Ріпецький Всеволод. С. 657; Річицький Андрій. С. 658; Рогач Іван. С. 659; Рогнедь Рогволодівна. С. 659–660; Родзянки. С. 660; Родзянко Михайло. С. 660; Рожанковський Теодор. С. 660; Розенберг Людвик. С. 661–662; «Ролянд». С. 664; Роман І Лакапін. С. 666; Ромер Еугеніуш. С. 668; Ромодановський Григорій. С. 669; Росоха Степан. С. 680; Роставицька угода 1619. С. 680; Ростислав Мстиславич. С. 681; Рубрук Віллем. С. 682; Рудницький Іван. С. 683–684; Рудницький Степан. С. 684–685; Рудольф II. С. 685; Ружинські. С. 685; Рум'янцев-Задунайський Петро. С. 691–692; Русин Павло. С. 693; «Руська Країна». С. 697; Руська Рада. С. 698; Рухимович Мойсей. С. 702; Рябовол Микита.

С. 703; Рядовичі. С. 703; Сабов Євменій. С. 704; Савич Семен. С. 705; Савченко Ігор. С. 706–707; Самойлович Данило. С. 712–713; Свирговський Іван. С. 722–723; Селяни-данники. С. 731–732; Сербин Іван. С. 740; Сердюцькі дивізії. С. 741; Симоновський Петро. С. 750; Синди. С. 750–751; Сікорський Ігор. С. 753; Сірожупанники. С. 755; Січові Стрільці. С. 761–762; Скорина Георгій. С. 767; Скрипник Степан. С. 771–772; Сластіон Опанас. С. 774; Соколовський Юрій. С. 794; Сосенко Модест. С. 799; Софія Олексіївна. С. 800–801; Союз Автономістів. С. 803; Станімір Осип. С. 818–819; Старов Іван. С. 822; Степовий Костянтин. С. 832; Стефан I Святий. С. 832; Стефан Сурозький. С. 832; Стефанович Яків. С. 833–834; Стешенко Ярослав. С. 836; Тараненко Корній. С. 842; Татарбунарське повстання 1924. С. 845; Текелій Петро. С. 846; Терещенки. С. 848; Терпило Данило. С. 850; Тершаковець Зиновій. С. 851; Тимошенко Семен. С. 854; Тимошенко Сергій. С. 854; Тисяцький. С. 858; Тіун. С. 863; Толстой Дмитро. С. 869; Траянові вали. С. 873–874; Тропінін Василь. С. 879; Трубецької Олексій. С. 881; Трутовський Костянтин. С. 883; Тяглі селяни. С. 891; Тягло. С. 891; Уваров Олексій. С. 892; Удільні землі. С. 896; «Український народ в его прошлом и настоящем». С. 898; Українське національне об'єднання. С. 931; Українська трудова партія. С. 951; Український генеральний військовий комісаріат. С. 963; Український генеральний військовий комітет. С. 963; Український генеральний військовий штаб. С. 963; Український січовий союз. С. 972; Українські січові стрільці. С. 975; Успенський Олександр. С. 981; Устимович Микола. С. 982; Устиянович Корнил. С. 982–983; Федір Іванович. С. 989; Федір Олексійович. С. 989; Федоровича повстання 1630. С. 990; Феофан Сповідник. С. 994; Феофілакт Сімокатта. С. 995;

Філарет. С. 997–998; Фотій. С. 1000; Фуکیدід. С. 1005; Халупники. С. 1006; Ханенко Михайло. С. 1007; Хмельницький Михайло. С. 1016; Хмельницький Тиміш. С. 1016; Хмельницький Юрій. С. 1016–1117; Хозари. С. 1021; Хозарський каганат. С. 1021; Холодний Яр. С. 1023; Холопи. С. 1023; Хотинська війна 1620–1621. С. 1024–1025; Хотинський мир 1621. С. 1025; Хотинське повстання 1919. С. 1025; Христовий Леонтій. С. 1028; Целевич Володимир. С. 1032; Церковні селяни. С. 1034; Цецорська битва 1620. С. 1035; Цьокан Ілля. С. 1035; Чаплинський Даніель. С. 1037–1038; Чарниш Іван. С. 1038; Чашник. С. 1040; Чеботарів Микола. С. 1040; Челядь. С. 1041; Чемеринський Орест. С. 1041; Червона українська галицька армія. С. 1042–1043; Черкаси. С. 1044; Черник Теодор. С. 1044–1045; Чернін Оттокар. С. 1046; Чернявченко Дем'ян. С. 1047; Чечель Дмитро. С. 1054; Чигиринські походи 1677–1678. С. 1055; Чинш. С. 1057; Чиншові селяни. С. 1057; Чмола Іван. С. 1058; Чорний Григорій. С. 1059; Чортківський наступ 1919. С. 1062; Чубар Влас. С. 1063; Шагін-Гірей. С. 1067; Шаманек Альфред. С. 1068; Шаповал Микита. С. 1069; Шарий Іван. С. 1071; Шафран Олекса. С. 1072; Шах Яків. С. 1072; Шаховський Олексій. С. 1072; Шеїн Олексій. С. 1082; Шелест Йосип. С. 1082–1083; Шелухин Сергій. С. 1083–1084; Шемет Сергій. С. 1084–1085; Шепарович Едмунд. С. 1085; Шепарович Фелікс. С. 1085; Шереметев Борис. С. 1088; Шереметев Василь. С. 1088; Шістдесятники. С. 1088–1089; Шило Семен. С. 1089; Шинкар Микола. С. 1090; Шовкуненко Олексій. С. 1093–1094; Шраменко Микола. С. 1096; Штейнгель Федір. С. 1097–1097; Штернберг Василь. С. 1097; Штолюк Мирон. С. 1097; Шульга Ілля. С. 1098; Шульгин Володимир. С. 1098; Шульгин Яків. С. 1098–1099; Щадилів Олександр. С. 1102; Щербак Степан. С. 1103; Щорс

Микола. С. 1107; Юрій II Болеслав. С. 1111; Яворський Стефан. С. 1117; Язиги. С. 1120; Яковлів Андрій. С. 1120–1121; Яненко-Хмельницький Павло. С. 1123; Яничари. С. 1123; Ярема Володимир. С. 1125–1126; Ярило. С. 1127; Ярмоленко Данило. С. 1127; Ярополк I Святославич. С. 1128; Ярослав Мудрий. С. 1128; Ярослав Осмомисл. С. 1128; Ярославська битва 1245. С. 1129; Ярошенко Микола. С. 1129–1130; Ястребов Володимир. С. 1130–1131; Ятвяги. С. 1131; Яхія Олександр. С. 1131.

Світова історія XX століття. Енциклопедичний словник / За загальною редакцією Ігора Підкови і Романа Шуст / Інститут історичних досліджень. Львів: Вид-во Літопис, 2008. [гасла]: Аббас Фергат. С. 9; Абвер. С. 9; Абд Ель Крیم. С. 9; Абдаллах Мухаммед. С. 9; Абдель Азіз Ібн Сауд. С. 9–10; Абдул-Гамід II. С. 10; АВАКС. С. 11; Авентинський блок. С. 11; Авереску Олександр. С. 11; Авілла Камачо Мануель. С. 12; Агірре Серда Педро. С. 15; Аддамс Джейм. С. 15–16; Аденауер Конрад. С. 16; «Азія для азійців». С. 17; АЗПАК. С. 17; Айзенговер Двайт-Девід. С. 18; Айзенговера доктрина. С. 18; Айюб Хан. С. 19; «Аксьон Францес». С. 19–20; Алеман Вальдес Мігель. С. 25; Алессандрі Пальма Артуро. С. 25; Алессандрі Родрігес Хорхе. С. 25; Алжирська війна 1954–1962. С. 31–32; Алжирська криза 1991–1995. С. 32; Алієв Гейдар. С. 32–33; Алія Раміз. С. 33; Альєнде Сальвадор. С. 33–34; Алькала-Самора і-Торрес. С. 34; Альфонс XIII. С. 34; Альфонсін Рауль. С. 34; Амазонський пакт. С. 34; Аманулла-Хан. С. 34; Амін Іді Дада. С. 35; Амундсен Руаль. С. 35; Англійсько-афганська війна 1919. С. 36; Англійсько-ірландський договір. С. 36; Андерс Владислав. С. 36; Андреотті Джуліо. С. 37; Андропов Юрій. С. 37–38; Андський пакт. С. 38; АНЗАМ. С. 38; АНЗЮК. С. 38; АНЗЮС. С. 38; Анталл Йожеф. С. 38; Антанга. С. 38–39; Антанга

Балканська. С. 39; Антанта Мала. С. 39; Антанта Середземноморська. С. 39; Антигітлерівська коаліція. С. 39–40; Антикомінтернівський пакт 1936. С. 40; Атлантична конференція 1941. С. 54; Антонеску Іон. С. 40; Антонова повстання 1920–1921. С. 41; Аншлюс. С. 41; Апартеїд. С. 41–42; Арабський легіон. С. 43; Арабсько-ізраїльські війни. С. 43–44; Арафат Ясір. С. 45; Армія Людова. С. 50; Армстронг Ніл. С. 50; Асад Хафез. С. 51–52; Асанья-і-Діес Мануель. С. 52; Асквіт Герберт. С. 53; Ататюрк Мустафа Кемаль. С. 53–54; Афганська війна 1979–1989. С. 57–58; Африканський національний конгрес. С. 58; БААС. С. 60; Бадольо П'єтро. С. 61; Баладжора пакт 1993. С. 62; Балканський пакт 1934. С. 63; Балканський союз. С. 63; Балканські війни 1912–1913. С. 63–64; Бальбо Італо. С. 64; Бальфур Артур. С. 64; Бальфура декларація 1917. С. 64; Бандера Степан. С. 65; Бандунзька конференція 1955. С. 65; Бао Дай. С. 65; «Барбаросса» план. С. 66; Барріос де Чаморро. С. 67; Барту Жан Луї. С. 67; Барух Бернар. С. 67–68; Баруха план 1946. С. 68; Басків проблема. С. 68–69; Батіста-і-Сальдівар Фульгенсіо. С. 69; Бебель Август. С. 70–71; Бегін Менахем. С. 71; Бек Юзеф. С. 71–72; Бен Белла Мохаммед. С. 79; Бен Гуріон Давид. С. 78–79; Бен Джедід Шадлі. С. 79; Бенедикт XV. С. 79; Бенеш Едвард. С. 79; Бенілюкс. С. 79–80; Берія Лаврентій. С. 81; Берліна блокада 1948–1949. С. 81; Берлінгуер Енріко. С. 81; Берлінське повстання 1953. С. 82; Берлінський мур. С. 82; Берхтольд Леопольд. С. 84; Бетманн Гольвег. С. 84–85; Бжезінський Збігнев. С. 85; Бізонія. С. 86–87; Біла революція. С. 87; Білий дім. С. 87; Бісмарк Отто. С. 97–98; «Блакитна дивізія». С. 98; Близьке зарубіжжя. С. 99; «Блискавична війна». С. 99; Блюм Леон. С. 9–100; Бокасса Жан-Бадель. С. 101; Болдун Стенлі. С. 108; Бономі Іванов. С. 109; Бордіга Амадео. С. 109; Борман Мартін. С. 109; Бос Субсах

Чандра. С. 109–110; Бота Луї. С. 110; Бота Пітер. С. 110–111; Бранд Віллі. С. 117–118; Брежнев Леонід. С. 118–119; Бретіану Йон. С. 120–121; Британська співдружність націй. С. 121; Британський союз фашистів. С. 121; Бріан Арістід. С. 121–122; Брудна війна. С. 122; Брюннінг Генріх. С. 123; Булганін Микола. С. 124; Бумедьєн Хуарі. С. 124; Бургіба Хабіб бен Алі. С. 125; Бурська війна 1899–1902. С. 125–126; «Буря в пустелі» операція 1991. С. 126; Бутрос Галі Бутрос. С. 127; Буферна зона. С. 128; Бухарестський мирний договір 1913. С. 128; Бухарестський мирний договір 1918. С. 128; Бухарін Микола. С. 128–129; Буш Джордж Герберт. С. 129; Бхутто Беназір. С. 130; Бхутто Зулфікар. С. 130; Бюлов Бернгард. С. 130–131; Валенса Лех. С. 132; Вальдгайм Курт. С. 132–133; Варгас Жетиліо. С. 133; Варшавський договір 1955. С. 133; Вафд. С. 134; Вашингтонська конференція 1921–1922. С. 137; Вашингтонська конференція 1941–1942. С. 137–138; Вашингтонська конференція 1943. С. 138; «Велика трійка». С. 149; «Великий стрибок». С. 149–150; «Великого кийка» політика. С. 151–152; Веллс Герберт. С. 152; Венізелос Елефтеріос. С. 152–153; Вермахт. С. 154; Відела Хорхе. С. 164–165; Віденські арбітражі 1938 і 1940. С. 165; «Відкритих дверей» доктрина. С. 165; «Відкриті міста». С. 165; Війська СС. С. 168; Віктор Емануїл III. С. 168; Вільгельм II. С. 169; «Вільна Франція». С. 169–170; «Вільний світ». С. 170; Вільсон Джеймс. С. 171; Вілья Франциско. С. 171; «Вісь Берлін — Рим». С. 172–173; «Вісь Берлін — Рим — Токіо». С. 173; Власов Андрій. С. 173; Волошин Августин. С. 175; «Вотергейтська справа». С. 176; Гаазе Гуго. С. 178; Гаазька конференція 1922. С. 178; Гавел Вацлав. С. 178–179; Гагарін Юрій. С. 179; Гаїтянська криза 1994. С. 180; Гайле Селассіє I. С. 180; Гальштайна доктрина. С. 182; Гаммаршельд Даг. С. 182; Гамсахурдіа Звіад. С. 182; Гапон

Георгій. С. 182; Гардінг Воррен. С. 182–183; «Гаряча лінія». С. 183; Гейердал Тур. С. 184; Генеральна Асамблея ООН. С. 185; Генляйн Конрад. С. 185; Генуезька конференція 1922. С. 186; Гестапо. С. 187; Гібралтар. С. 187; Гімmlер Гайнріх. С. 187; Гінденбург Пауль фон. С. 188; Гірохіто. С. 188; Гіт Едвард. С. 188; Гітлерюгенд. С. 189; «Гнучкого реагування» стратегія. С. 193; Гогенлое-Шіллінгсфюрст Хлодвіг. С. 193; Годжа Енвер. С. 193–194; Гоміньдан. С. 197; Гомрул. С. 197; Гоннекер Еріх. С. 198; Горті Міклош. С. 201; Гренадська інтервенція 1983. С. 201–202; Громадянська війна 1946–1949 у Греції. С. 208–209; Громадянська війна 1991–1994 у Грузії. С. 209–210; Громадянська війна 1962–1969 у Ємені. С. 210; Громадянська війна 1994 у Ємені. С. 210–211; Громадянська війна 1970–1971 у Йорданії. С. 214; Громадянська війна 1990–1994 у Руанді. С. 214; Громико Андрій. С. 216; Гувер Герберт. С. 217; Гувер Джон. С. 217; Гунвейбіни. С. 220; Гусак Густав. С. 220; Гусейн Саддам. С. 220–221; Гусейн Ібн Талал. С. 221; Гучков Олександр. С. 222; Газа сектор. С. 223; Гальт'єрі Леопольдо. С. 223; Ганді Індіра. С. 223–224; Ганді Мохандас Карамчанд. С. 224–225; Ганді Раджив. С. 225; Геббельс Пауль Йозеф. С. 226; Гевара Ернесто Че. С. 226; Геншер Ганс-Дітріх. С. 227; Георг V. С. 227; Георг VI. С. 227–228; Георгіу-Деж. С. 228; Герек Едвард. С. 228–229; Гіраль Перейра Хосе. С. 229; Гомулка Владислав. С. 230; Гонсалес Відела Габріель. С. 230–231; Гонсалес Філіппе. С. 231; Готтвальд Клемент. С. 231; Граціані Рудольфо. С. 232; Гроза Петру. С. 232; Грос Карой. С. 232–233; Гротеволь Отто. С. 233; Гудеріан Гайнц Вільгельм. С. 234; Гуларт Жуан. С. 234; Гьорінг Герман. С. 234–235; Даладье Едуард. С. 236; Далай Лама. С. 237; Даллес Аллен. С. 237; Даллес Джон. С. 237; Даманський конфлікт 1969. С. 237; Данцізький коридор. С. 238; Дарлан Жан Луї. С. 238; Даскалов Райко.

С. 238–239; Дауд Мухаммед. С. 239; Дауес Чарльз. С. 239; Дауеса план 1924. С. 239; Даунінг-Стріт. С. 239; Дашнакцутюн. С. 239–240; Де Валера Імон. С. 240; Де Голль Шарль. С. 240–241; Дебре Мішель. С. 241; Девіс Анджела. С. 242; Декларація Об'єднаних Націй 1942. С. 243–244; Делор Жак. С. 244; Демірель Сулейман. С. 244–245; Джолітті Джованні. С. 252; Джонсон Ліндон. С. 252; Джунаїд-Хан. С. 252–253; Дзайбацу. С. 253; Дислокація. С. 257; Дифенбейкер Джон. С. 257; Ді Гаспері Альчіде. С. 257–258; Діас Ордас Густаво. С. 258; Діас Хосе. С. 258; «Добровольчі корпуси». С. 259; «Доброго сусідства» політика. С. 259; «Долара дипломатія». С. 259; Дольфус Енгельберт. С. 259–260; Домініон. С. 260; Допінг. С. 260; «Дранг нах остен». С. 261; Дубчек Александр. С. 269–270; Дудаєв Джохар. С. 270; Думер Поль. С. 271; Думерг Гастон. С. 271; Дутра Еуріко. С. 271; Дуче. С. 271; Душ Сантуш Жоже. С. 271–272; Дьоніц Карл. С. 272; Дювальє Франсуа. С. 272; Еберт Фрідріх. С. 273; Ев'анські угоди 1962. С. 273; Еврен Кенан. С. 273; Едвард VII. С. 274; Едвард VIII. С. 274; Ейлвін Асокар Патрісіо. С. 274–275; ЕЛАС. С. 275; Еліот Томас. С. 275–276; Енвер Паша. С. 277; Ергард Людвіг. С. 277; Ерріо Едуар. С. 280; Етлі Клемент. С. 285–286; Ечіверрія Альварес Луїс. С. 289–290; Європейське економічне співтовариство. С. 291; Європейське об'єднання вугілля і сталі. С. 291; Європейський банк реконструкції і розвитку. С. 291; Європейський парламент. С. 291–292; Європейський союз. С. 292–293; Єлісейські поля. С. 299; Жискара д'Естен Валері. С. 302; Жуков Георгій. С. 306; Заглул-Паша Саад. С. 308; «Залізна гвардія». С. 308; «Залізна завіса». С. 308; Західний Берлін. С. 311; Західноєвропейський Союз. С. 312; Зейс-Інкварт Артур. С. 313; Зія Уль Хак Мохаммад. С. 317–318; Зоґа I. С. 318; Ібаньес Дель Кампо Карлос. С. 320; Ібаррурі Долорес. С. 320;

Іван XXIII. С. 320; Іван Павло I. С. 320; Іван Павло II. С. 320–321; Іден Ентоні. С. 322; Ізетбеґович Алія. С. 322; Ізоляціонізм. С. 322–323; Ільїа Артуро. С. 328–329; Інтерпол. С. 338; «Інтіфада». С. 338; Іньоню Ісмет. С. 338–339; Іраксько-іранська війна 1980–1988. С. 346–347; «Іран — контраст» справа. С. 352; Іріґойен Іполіто. С. 352–353; Ірландська республіканська армія. С. 353; Ісламська революція. С. 353–354; Іспанська фаланґа. С. 362–363; Італійсько-грецька війна 1940–1941. С. 363; Італійсько-турецька війна 1911–1912. С. 364–365; Йодль Альфред. С. 375; «Кагуляри». С. 376; Кадар Янош. С. 376–377; Каддафі Муаммар. С. 377; Каїрські конференції 1943. С. 380; Кайзер. С. 380; Каллаген Джеймс. С. 380–381; Камікадзе. С. 381; Канаріс Вільгельм. С. 392; «Канонерок» дипломатія. С. 392; Каппа путч 1920. С. 392–393; Караджич Радован. С. 394; Карденас Ласаро. С. 394; Карибська криза 1962. С. 394–395; Карл I. С. 395; Карлос (Санчес Ілліч Рамірес). С. 395; Каройї Міхал. С. 395–396; Кароль I. С. 396; Кароль II. С. 396; Картер Джеймс. С. 397; Картера доктрина. С. 397; Касабланкська конференція 1943. С. 397; Касарес Кіроґа. С. 397; Кастелу Бранко ді Умберто. С. 397; Кастро Рус Фідель. С. 397–398; Катаяма Сен. С. 398; Каудільо. С. 398–399; Каунда Кеннет. С. 399; Кашміру проблема. С. 399–400; Квасневський Александр. С. 400; Квебекські конференції. С. 400–401; Квебеку проблема. С. 401; Квіслінґ Відкун. С. 401; Квітнева революція 1978. С. 401–402; Кекконен Урго Калева. С. 402; Келлога-Бріана пакт. С. 402; Кемпдевідські угоди 1979. С. 402–403; Кеннан Джордж. С. 403; Кеннеді Джон. С. 403; Кенуата Джомо. С. 403–404; Керзон Джордж. С. 404; Керзона лінія. С. 404; Китайсько-індійський конфлікт 1962. С. 415; Кім Ір Сен. С. 415–416; Кінґ Вільям Лайон. С. 416; Кінґ Мартін Лютер. С. 416; Кіпрська проблема. С. 417–418; Кірдорф

Еміль. С. 418; Кіссінджер Ганс (Генрі). С. 418–419; Клемансо Жорж. С. 420; Клерк Фредерік де. С. 420–421; Клінтон Вільям (Білл). С. 421–422; Кодреану-Зелеа Корнеліу. С. 422; Коллор де Мелло Фернандо. С. 424; Коль Гельмут. С. 425; Комп'єнське перемир'я 1918. С. 426; Комп'єнське перемир'я 1940. С. 427; Коное Фумімаро. С. 432–433; Константин I. С. 433; Контрас. С. 434; Корейська війна 1950–1953. С. 435; Корнілов Лавр. С. 442–443; Кортеси. С. 444; Корфська декларація 1917. С. 445; Корфу інцидент. С. 445; Косово проблема. С. 445–446; Коссіґа Франческо. С. 446–447; Кофі Аннан. С. 447–448; Краксі Беттіно. С. 448; Крамарж Карел. С. 448; Краснов Петро. С. 448; Кремль Московський. С. 449; Кретьєн Жан. С. 449; «Кришталева ніч». С. 452; Крік Френсіс. С. 452; Кронштадське повстання 1921. С. 452–453; Крупп фон Болен Густав. С. 453; Куклукс-клан. С. 454; Куадрос да Сільва Жаніу. С. 454–455; Кубічек ді Олівейра Жуселіну. С. 460; Кувейтська війна 1990–1991. С. 460–461; Кулідж Кальвін. С. 461; «Культурна революція». С. 461–462; Куно Вільгельм. С. 462; Курдська проблема. С. 462–463; Кусто Жак-Ів. С. 464; Лаваль П'єр. С. 465; Латеранські угоди 1929. С. 470; Латр Де Тассінї Жан-Марі. С. 470; Ле Пен Жан-Марі. С. 471; Лев XIII. С. 471; Лееб Вільгельм Йозеф. С. 472; Леклерк Філіп Марі. С. 474; Ленд-Ліз. С. 474; Леопольд II. С. 476–477; Леопольд III. С. 477; Лі Син Ман. С. 483; Лі Трюгве Хальвдан. С. 483; Лібкнехт Карл. С. 483; Ліґа арабських держав. С. 483–484; Ліґа Націй. С. 484; Лінь Бяо. С. 484; Ллойд Джордж Девід. С. 485; Лозаннський мирний договір 1912. С. 486; Лозаннський мирний договір 1923. С. 486; Локарнська конференція 1925. С. 486; Локарнські договори 1925. С. 486–487; Лонґо Луїджі. С. 487; Лондонська конференція 1948. С. 487; Лондонський клуб. С. 487; Лондонський мирний договір 1913. С. 488; Лопес Матеос

Адо́льфо. С. 488; Лопес Портільйо Хосе. С. 488; Лоу Ендрю Бонар. С. 488; Лумумба Патріс. С. 489; Людендорф Еріх. С. 490; Люксембург Роза. С. 490; Лютер Ганс. С. 490–491; Маастрихтська угода 1992. С. 494; Магриб. С. 494; Мадрид Уртадо Мігель де ля. С. 494–495; Мажіно лінія. С. 495; «Майн кампф». С. 495; Макаріос III. С. 496; Макартур Дуглас. С. 496–497; Макдональд Джеймс Рамзей. С. 497; Макдональда план 1933. С. 497; Маккартизм. С. 501; Максиміліан Гарольд. С. 501; Максиміліан Баденський. С. 501–502; Маленков Георгій. С. 503–504; Малруні Брайан. С. 504; «Мангеттен» проєкт. С. 505; Мандела Нельсон. С. 505; Маннергейм Карл Густав. С. 506–507; Маннергейма лінія. С. 507; Маркос Фердинанд. С. 508–509; Маркс Вільгельм. С. 509; Марна. С. 509; Маршалл Джордж. С. 512; «Маршалла план» 1947. С. 512; «Масованої відплати» стратегія. С. 513; Масхадов Аслан. С. 514; Матеотті Джакомо. С. 514; Мафія. С. 515; Махно Нестор. С. 515; Мачадо-і-Моралес Герардо. С. 515–516; Мейджор Джон. С. 517; Менгісту Гайле Маріам. С. 527–528; Мендес-Франс П'єр. С. 528; Менем Карлос. С. 528; Метаксас Іоанніс. С. 531; Мехмед VI Вахіддін. С. 532; Микола II. С. 532; Миротворчі сили ООН. С. 533; Михайлович Драголюб. С. 533; Міжнародна амністія. С. 535; Міжнародна організація праці. С. 535; Міжнародний банк реконструкції і розвитку. С. 535; Міжнародний суд ООН. С. 536; Мілошевич Слободан. С. 537–538; Мільєран Александр. С. 538; Мірбах Вільгельм. С. 539; Міттеран Франсуа. С. 539–540; Міхай I. С. 540; Мобуту Сесе Секо. С. 541–542; Монро доктрина. С. 543–544; Монтгомері Бернард Лоу. С. 544; Моро Альдо. С. 544–545; Моруа П'єр. С. 545–546; Московські конференції 1941, 1943, 1945. С. 546–547; Мослі Освальд. С. 548; Мубарак Мухаммед Хосні. С. 549; Мугабе Роберт. С. 549–550; Муданійське

перемир'я 1922. С. 550; Мудроське перемир'я 1918. С. 550; Мухаммед V. С. 551; Мюллер Генріх. С. 551–552; Мюнхенська угода 1938. С. 552; Мюнхенський путч 1923. С. 552; Нагіб Мухаммад. С. 553; Наджибула Мухаммед. С. 553; Надь Імре. С. 553; Надь Ференц. С. 553; Нарада з питань безпеки і співробітництва у Європі. С. 553–554; Насер Гамаль Абдель. С. 555; НАТО. С. 555–556; Нго Дін Д'єм. С. 558; Негрін Лопес Хуан. С. 558; Нейрат Константин. С. 558–559; Неру Джавахарлал. С. 560; Нето Антоніо. С. 560; Ніксон Річард. С. 560–561; Ніксона доктрина. С. 561; Нілашисти. С. 561; Нітті Франческо. С. 571; Нкрума Кваме. С. 572; Нор'єга Морено Мануель. С. 577; Носке Густав. С. 577; Нюрнберзький процес 1945–1946. С. 577–578; Н'єрере Джуліус. С. 578; Огаденська війна 1977–1978. С. 581; Одрія Мануель. С. 582; Озал Тургут. С. 582–583; Оксамитова революція 1989. С. 583–584; Олександр I. С. 585–586; Ольстеру проблема. С. 586–587; Організація американських держав. С. 588; Організація африканської єдності. С. 588; Організація варшавського договору. С. 589; Організація визволення Палестини. С. 589; Організація Об'єднаних Націй. С. 590–591; Організація Центральноамериканських держав. С. 592; Оріоль Венсан. С. 592; Орландо Вітторіо. С. 592; Ортега Сааведра Даніель. С. 592–593; Освальд Лі Гарві. С. 593; Османи. С. 593; Павеліч Анте. С. 595; Павло VI. С. 595; Пагуошський рух. С. 595; Паданія. С. 595–596; Пакт трьох держав 1940. С. 600; «Пакт чотирьох» 1933. С. 600–601; Паливна криза 1973–1974. С. 601; Пальме Улоф. С. 601; «Пан-Європа» програма. С. 601–602; Панамериканізм. С. 602; Панарабізм. С. 602; Панафриканізм. С. 602–603; Пангерманізм. С. 603; Пангерманський союз. С. 603; Панісламізм. С. 603; Пантюркізм. С. 603–604; «Паньча Шіла». С. 604; Папандреу Андреас. С. 604; Папен Франц фон.

С. 604; Паризька конференція 1973. С. 604; Паризька мирна конференція 1919–1920. С. 604–605; Паризька мирна конференція 1946. С. 605; Паризька угода 1973. С. 605; Паризький клуб. С. 605–606; Паризькі мирні договори 1947. С. 606–607; Паризькі угоди 1954. С. 607; Парламент. С. 607; «Партнерство заради миру». С. 608; Пашич Нікола. С. 610; Пен Дехуай. С. 610; Пенклуб. С. 610; Пентагон. С. 610; Перес де Куельяр Хав'єр. С. 611–612; Перес Хіменес Маркос. С. 612; Перес Шимон. С. 612; Перон Ізабелла. С. 613–614; Перон Хуан Домінго. С. 614; Петен Анрі Філіпп. С. 626; Петро I. С. 627; Петро II. С. 627; Пехлеві Мохаммед Реза. С. 628; Пехлеві Реза-шах. С. 628; Південний Тироль. С. 629; Підгорний Микола. С. 635; Пій X. С. 635–636; Пій XI. С. 636; Пій XII. С. 636; Пік Вільгельм. С. 636; Пілсудський Юзеф. С. 637–638; Піночет Угарте Августо. С. 638; Пірсон Лестер. С. 639; Плевена план 1950. С. 640–641; Пол Пот. С. 641; Полліт Гаррі. С. 643; Помпиду Жорж. С. 655; Понтифікат. С. 656; Потсдамська конференція 1945. С. 660–661; «Похід на Рим». С. 661; «Празька весна» 1968. С. 661–662; Прелімінарний мир. С. 662; Принцип Гавриїл. С. 664; Прімо де Рівера Мігель. С. 665; Пу I. С. 668; Пуанкаре Раймон. С. 668; Пулітцер Йожеф. С. 669; П'ята колона. С. 670; П'ята республіка. С. 670; Рабин Іцхак. С. 671; Рада безпеки ООН. С. 671; Рада економічної взаємодопомоги. С. 671; Рада Європи. С. 671–672; Рада Північноатлантичного співробітництва. С. 672; Радянський блок. С. 672–673; Радянсько-фінська війна 1939–1940. С. 673; Райт, брати Вілбер і Орвілл. С. 674; Райхсвер. С. 674; Райхстаг. С. 674; Ракоші Мат'яш. С. 674–675; Рамадье Поль. С. 675; Рамсей Бертрам. С. 675; Рапалльський договір. С. 675; Расизм. С. 675; Распутін Григорій. С. 676; Ратенау Вальтер. С. 676; Ратифікація. С. 676; Рафсанджані Алі Акбар. С. 676–677; Реваншизм.

С. 677; Ревізіонізм. С. 677; Революція гвоздик 1974. С. 677; Регент. С. 677; Резерфорд Ернест. С. 677–678; Рейно Поль. С. 678; Рейнська демілітаризована зона. С. 678; Репарації. С. 678; Репатріація. С. 678–679; Республіка Сало. С. 679; Референдум. С. 679; Риков Олексій. С. 682; Римський клуб. С. 682; Римські протоколи 1934. С. 682; Рисові бунти. С. 682; Рисорджементо. С. 682; Рифська республіка. С. 682; Ріббентроп Йоахім фон. С. 682–683; Ріббентропа-Молотова пакт 1939. С. 683; Рік Африки. С. 683–684; Родзянко Михайло. С. 685; Розенбергів процес. С. 686; Рокоссовський Костянтин. С. 687; Рокфеллер Джон. С. 687; Роллан Ромен. С. 687; Російсько-японська війна 1904–1905. С. 700–701; Рузвельт Теодор. С. 702; Руїс Коргінес Альфонсо. С. 702; Румунська революція 1989. С. 709; Рундштедт Герд Карл Рудольф. С. 709; Рух неприєднання. С. 711; Саадабадський пакт 1937. С. 713; Савімба Жонас. С. 713; Садат Анвар. С. 713; Салазар Антоніу ді Олівейра. С. 714; Салаші Ференц. С. 714; Салінас де Гортарі Карлос. С. 714; Салонікська угода 1938. С. 714; Саліамі тактика. С. 715; Самбо. С. 715; Самураї. С. 716–717; Сан-Франциська конференція 1945. С. 717; Сан-Франциський мирний договір 1951. С. 717; «Санація». С. 717–718; Сандино Артуро Цезар. С. 718; Сандино повстання 1927–1933. С. 718–719; «Санітарний кордон». С. 719; Сантер Жак. С. 719; Сапата Еміліано. С. 719; Сараєвське вбивство 1914. С. 719; Сарней ді Араужу Коста Жозе. С. 720; Сателіт. С. 720; Сат'ягракха. С. 720; Сахара Західна. С. 723; Сахаров Андрій. С. 723–724; Свадеші. С. 724; Сварадж. С. 724; Свастика. С. 724; СЕАТО. С. 725; Севрський мирний договір 1920. С. 726; Сегрегація. С. 726; Семенов Григорій. С. 727; Сен-Жерменський мирний договір 1919. С. 727; Сен Лоран Луї. С. 727–728; СЕНТО. С. 728; СЕФТА. С. 729; Сепаратизм. С. 729; Сепаратний

мир. С. 729; Сетелмент. С. 734; Сикхи. С. 734; Синдикат. С. 736; Синод. С. 736; Сипаї. С. 736; Сирови Ян. С. 736; Сіанук Нородом. С. 737; Сікорський Владислав. С. 737–738; Сікорський Ігор. С. 738; Складовська-Кюрі Марія. С. 740; Скотт Роберт. С. 741; Сміт Ян Дуглас. С. 745–746; «Солідарність». С. 746–747; Солсбері Роберт Артур. С. 747; Сомалійський конфлікт 1991–1994. С. 747–748; Сомоса Гарсія Анастасіо. С. 748; «Союз трьох імператорів». С. 769; Спа конференція 1920. С. 770; «Спартака союз». С. 770; Співдружність націй. С. 770; СС. С. 780; «Сталевий пакт» 1939. С. 781; «Сталевий шолом». С. 781; Статус-кво. С. 782; Столипін Петро. С. 783; «Стратегічної оборонної ініціативи» програма. С. 784; Стреземан Густав. С. 784; Стреснер Альфредо. С. 784–785; «Стримування» доктрина. С. 785; Суаріш маріо Альберто. С. 785; Суверенітет. С. 785; Сугарто Тоджіб. С. 785; Судетська криза 1938. С. 785–786; Суецька криза 1956. С. 786; Сукарно Ахмед. С. 786; Сунь Ят-Сен. С. 786; Суслов Михайло. С. 786–787; Суфражистки. С. 787; Сухе Батор Дамлін. С. 787; Східна Пруссія. С. 787–788; «Східний пакт». С. 788; Такасі Хара. С. 792; Тамільсько-ланкійський конфлікт. С. 793–794; Танака Гііті. С. 794; Танака Кокуей. С. 794; Танге Кендзо. С. 794; Тафт Ів. С. 795; Тегеранська конференція 1943. С. 795–796; Тереза Мати. С. 796; Тетчер Маргарет. С. 797–798; Тибету проблема. С. 798; Тихоокеанська доктрина Джонсона. С. 800; Тісо Йосиф. С. 800; Тіссен Фріц. С. 800–801; Тіто Йосип. С. 801; Токійський процес 1946–1947. С. 801–802; Тольятті Пальміро. С. 803; Томсон Джожеф Джон. С. 803; Тонтон-Макути. С. 804; Торез Моріс. С. 804; «Тотальна війна». С. 804; Тредюніони. С. 805; Третій Райх. С. 805–806; «Третій світ». С. 806; Третя республіка. С. 806; Тризонія. С. 806; Тріанонський мирний договір 1920. С. 806; Троїсте поро-

зуміння. С. 806; Троїстий союз. С. 806–807; Трумен Гаррі. С. 808; Трумена доктрина. С. 808; «Трьох червоних знамен» політика. С. 809; Трюдо П'єр Елліот. С. 809; Туджман Франьо. С. 810; Тупамарос. С. 810; Тяньаньмень події 1989. С. 816–817; У Тан. С. 818; У-2 інцидент. С. 818; Угорське повстання 1956. С. 819–820; Уерта Вікторіано. С. 827; Ульбріхт Вальтер. С. 856; Умберто ІІ. С. 856; «Умиротворення» політика. С. 857; Унгерн фон Штернберг Роман. С. 857; УНІТА. С. 857; Унтерменшен. С. 857; Урібуру Хосе Фелікс. С. 858; Усташі. С. 858; Устінов Дмитро. С. 858; Фабіус Лоран. С. 859; Файсал Ібн Абд Аль Азіз. С. 859; Файсал І. С. 860; Файсал ІІ. С. 860; Факта Луїджі. С. 860; Фаланга. С. 860; Фалангісти. С. 860; Фан-Бой-Тяо. С. 860; Фанфані Амінторе. С. 860; Фарук. С. 860–861; Фахд Ібн Абдель Азіз. С. 861; Фердинанд І. С. 863–864; Фігейреду Олівейра Жуан Батіста да. С. 864; Фідаїни. С. 864; Флемінг Александр. С. 871; Флік Фрідріх. С. 871; Фолклендська війна 1982. С. 871–872; Форд Генрі. С. 872; Форд Джеральд. С. 872; Форда доктрина. С. 872–873; Фош Фердинанд. С. 873; «Фракція червоної армії». С. 873; Франк Ганс. С. 874; Франко Баамонде Франціско. С. 874–875; Франц Фердинанд. С. 876; Франц Йосиф І. С. 876–877; Французький союз. С. 888–889; Фрондісі Артуро. С. 889; Фуад І. С. 889; Фукуда. С. 889; Фукуди доктрина. С. 889; Фулбрайт Джеймс Вільям. С. 889–890; Фюрер. С. 890; Хабібула. С. 891; Хартія. С. 891; Хо Ши Мін. С. 893–894; Холодна війна. С. 894–895; Холтіц Дітріх. С. 895; Хомейні Руголл Мусаві. С. 895–896; Ху Яобан. С. 902; Хуа Гофен. С. 902; Хуан Карлос І. С. 902; Цветкович Драгіша. С. 904; Центральні держави. С. 904; Цеткін Клара. С. 905; Цзян Цземінь. С. 905; Цзян Цинго. С. 905–906; Чакська війна 1932–1933. С. 907; Чан Кайші. С. 907–908; Чаушеску Ніколае. С. 908–909; Чемберлен

Джозеф. С. 909; Чемберлен Невіл Артур. С. 909; «Червоні бригади». С. 910; «Червоні кхмери». С. 910–911; Черненко Костянтин. С. 911; Черчилль Вінстон Леонард. С. 911–912; Четверта республіка. С. 912; Четники. С. 912–913; Чеченська проблема. С. 922–926; Чжоу Еньлай. С. 926; Чичерін Георгій. С. 931; Чіано Галеаццо. С. 931; «Чорна рука». С. 931; Чорні полковники. С. 931–932; Чорні сорочки. С. 932; «Чотирнадцять пунктів» Вільсона. С. 933; «Чотирьох модернізацій» програма. С. 933; Шамір Іцхак. С. 935–936; Шастрі Лал Бахадур. С. 936; Шах. С. 936; Шахт Гялмар. С. 936; Шеварднадзе Едуард. С. 937–938; Шейдеман Філіп. С. 938; Шепард Алан. С. 938; Шернер Фердінанд. С. 939–940; Шин Фейн. С. 940; Ширак Жак-Рене. С. 940; Шліффен Альфред. С. 941; Шліффена план 1905. С. 941; Шмідт Гельмут. С. 942; Шубашич Іван. С. 943–944; Шуленбург Фрідріх. С. 944; Шульгін Василь. С. 944; Шуман Робер. С. 944–945; Шумана план 1950. С. 945; Юань Шікай. С. 948; Юнг Оуен Д. С. 959; Юнга план 1929. С. 959–960; Ялтинська конференція 1945. С. 962–963; Ямамото Ісороку. С. 963; Ярузельський Войцех. С. 974; Ях'я Хан. С. 974.

Редагування

Довідник з історії України. Видання у 3 томах / За загальною редакцією Ігора Підкови і Романа Шуста / Інститут історичних досліджень. Київ: Вид-во «Генеза», 1993–1999.

Довідник з історії України / Видання друге, доопрацьоване і доповнене. За загальною редакцією Ігора Підкови і Романа Шуста / Інститут історичних досліджень. Київ: Вид-во «Генеза», 2001.

Енциклопедія Львова / За загальною редакцією Андрія Козицького та Ігора Підкови. Т. 1. Львів: Вид-во «Літопис», 2007.

Світова історія ХХ століття. Енциклопедичний словник / За загальною редакцією Ігора Підкови і Романа Шуста / Інститут історичних досліджень. Львів: Вид-во «Літопис», 2008.

Історія України. Енциклопедичний довідник (А–Я) / Упорядкування та наукова редакція Ігора Підкови, Романа Шуста, Ігора Гирича; видання третє, доопрацьоване і доповнене. Київ: Вид-во «Генеза», 2008. 1518 с.

Тарас Романюк

Народився 28 серпня 1960 р. у місті Львові. Навчався на заочному відділенні історичного факультету Львівського національного університету ім. Івана Франка (диплом отримав 2005 р.). Наукові зацікавлення: архівна та бібліотечна справа, музезнавство, археологія.

Статті, інші публікації

- Друге народження бібліотеки НТШ // Вісник НТШ. Львів, 1992. № 4. Осінь. С. 20, 21.
- З бібліотеки Євгена Храпливого // Просвіта. Львів, 1992. Грудень. Ч. 34. С. 7.
- Бібліотека НТШ у Львові під загрозою... // Post-Поступ. Львів — Київ, 1992. Ч. 27. 22–28 грудня. С. 24. [Підп.: Т. Р].
- Українські дослідники геральдики та генеалогії на еміграції // Друга наукова геральдична конференція (Львів, 19–21 листопада 1992 року). Збірник тез повідомлень та доповідей. Львів, 1992. С. 62–64.
- Княжий Галич стоїть перед очима // Старожитності. Київ, 1993. Ч. 2 (38). С. 6.
- Бібліотека Василя Луціва — перше знайомство // Post-Поступ. Львів — Київ, 1993. Ч. 16. 11–17 травня. С. 13.
- Фонд В. Луціва — основа новітньої бібліотеки НТШ у Львові // Свобода. Джерсі Сіті, 1993. Ч. 153. 12 серпня. С. 2, 4. Передрук у журналі «Життя і школа» (1994. Ч. 1. С. 22).
- Черговий том «Записок НТШ» // Ратуша. Львів, 1993. Ч. 104. 21 жовтня. С. 3.

- Формування бібліотеки НТШ // Хроніка Наукового товариства ім. Шевченка. Роки 1989–1990. Львів, 1993. Ч. 82. С. 146–148.
- Наша бібліотека // Вісник Інституту історичних досліджень. Львів, 1994. Ч. 2. С. 6.
- Нові надходження нашої бібліотеки // Вісник Інституту історичних досліджень. Львів, 1994. Ч. 3. С. 4.
- Автографи діячів української культури // Вісник НТШ. Львів, 1994. Ч. 8–9. Весна–літо. С. 18–19.
- Військовий змаг Ярослава Пастернака // Галицьке слово. Галич, 1995. Ч. 1. 4 січня. С. 2.
- Українство у Першій світовій війні // Поклик сумління. Львів, 1995. № 26. вересня. С. 1, 2; Ч. 28. вересня. С. 3; Ч. 29. жовтня. С. 6.
- Одинадцять листів Ярослава Пастернака до Володимира Гнатюка / Підготовка до друку, передмова і примітки // Записки Наукового товариства ім. Т. Шевченка. Том ССXXX. Праці Секції етнографії та фольклористики. Львів, 1995. С. 451–466.
- Колумб Галича: Я. Пастернак // Галицьке слово. Галич, 1996. Ч. 5. 17 січня. С. 2.
- Слово про Галич // Просвіта. Львів, 1996. Ч. 10. 9 травня. С. 8. Передрук зі скороченнями у газеті «Пороги» (Прага, 1998. Ч. 4. С. 21).
- Книжкові фонди бібліотеки відновленого НТШ // Бібліотека Наукового товариства ім. Шевченка: книги і люди. Матеріали круглого столу. Львів, 1996. С. 133–136.
- Українські видання періоду таборів переміщених осіб у Німеччині та Австрії. 1945–1949 рр. (На основі збірки Василя Луціва з бібліотеки НТШ) // Записки Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника. Львів, 1996. Вип. 5. С. 50–58.
- Знахідка з Крилоса у Національному музеї Львова // Дністрова хвиля. Галич, 1997. Ч. 21. 22 травня. С. 1.

- Гребеняк Володимир // Українська журналістика в іменах. Матеріали до енциклопедичного словника / За редакцією Мирослава Романюка; Львівська наукова бібліотека ім. Василя Стефаника. Львів, 1997. Вип. IV. С. 59–60.
- Пастернак Ярослав // Там само. С. 207–209.
- Пеленський Йосип // Там само. С. 211–212.
- Ярослав Осмомисл — спроба історичної й антропологічної реконструкції // Поступ. Львів, 1998. Ч. 19. 6 лютого. С. 6. Передрук у газеті «Дністрова хвиля» Галич, 1998. Ч. 9. С. 3.
- Вигляд забутого міста напередодні ювілею // Поступ. Львів, 1998. Ч. 157. 26 серпня. С. 9.
- Войнарівський Тит // Українська журналістика в іменах. Матеріали до енциклопедичного словника / За редакцією Мирослава Романюка; Львівська наукова бібліотека ім. Василя Стефаника. Львів, 1998. Вип. V. С. 42–43.
- Марцинюк Андрій // Там само. С. 189–191.
- Секела Роман // Там само. С. 283–284.
- Історично-археологічні дослідження Галича (Основні праці за 1947–1998 роки) // Записки Наукового товариства ім. Т. Шевченка. Том ССХХХV. Праці Археологічної комісії. Львів, 1998. С. 655–670 (Критика і бібліографія).
- Листи Остапа Луцького до Володимира Гнатюка / Підготовка до друку, передмова і примітки // Збірник праць Науково-дослідного центру періодики Львівської наукової бібліотеки ім. Василя Стефаника НАН України. Львів, 1998. Вип. V. С. 493–503.
- Ярослав Пастернак і Національний музей у Львові // Галич і Галицька земля у державотворчих процесах України (матеріали Міжнародної ювілейної наукової конференції). Івано-Франківськ — Галич, 1998. С. 214–219.

- Дослідник української Трої. Уривки з життєпису Ярослава Пастернака // Поступ. Львів, 1999. Ч. 166. 1 грудня. С. 10.
- Гірняк Юліян // Українська журналістика в іменах. Матеріали до енциклопедичного словника / За редакцією Мирослава Романюка; Львівська наукова бібліотека ім. Василя Стефаника. Львів, 1999. Вип. VI. С. 59–61.
- Зобків Михайло // Там само. С. 109–112 [співавтор Мар'яна Комариця].
- Кормош Теофіль // Там само. С. 146–147.
- Будзиновський В'ячеслав // Там само. С. 382–384.
- Сембратович Роман // Там само. С. 399–402.
- Раковський Іван // Там само. С. 407–410.
- Сембратович Роман // Довідник з історії України: У 3-х томах. Т. 3. Київ, 1999. С. 147–148. Передрук у другому виданні (Київ, 2001. С. 735–736).
- Хроніка Наукового товариства ім. Шевченка // Там само. С. 546. Передрук у другому виданні (Київ, 2001. С. 1029).
- Архівні матеріали до історії українського шкільництва в Австро-Угорщині 1915-1918 рр. // Матеріали засідання Історичної та Археографічної комісій НТШ. Вип. 2. Львів, 1999. С. 279-290.
- Документальні матеріали Ярослава Пастернака в архівних збірках Львова // Рукописна україніка у фондах Львівської наукової бібліотеки ім. Василя Стефаника НАН України та проблеми створення інформаційного банку даних. Матеріали Міжнародної наукової конференції 20–21 вересня 1996 року. Львів, 1999. С. 213–224.
- Музей НТШ: з нашої історії. Львів, 1999. 11 с. [співавтор Микола Бандрівський].
- Нереалізовані можливості. З життя й діяльності д-ра Йосипа Пеленського (До 120-річчя від дня народження) // Поступ. Львів, 2000. Ч. 1. 4 січня. С. 10.

- Архів о. Тита Войнаровського в Національному музеї у Львові // Ковчег. Науковий збірник із церковної історії. Львів, 2000. Ч. 2. С. 403–407.
- Сторінки життя і діяльності Йосипа Пеленського // Записки Наукового товариства ім. Т. Шевченка. Т. ССXLIV. Праці Археологічної комісії. Львів, 2002. С. 312–319 [співавтор Юрій Лукомський].
- Наукова діяльність Ярослава Пастернака у період Другої світової війни // Археологічні дослідження Львівського університету. Львів, 2005. Вип. 8. С. 169–178.
- Легенда Карпат // Час і Події. Чикаго, 2006. Ч. 13. 30 березня — 5 квітня. С. 12.
- Львів у системі сьогочасних координат // Час і Події. Чикаго, 2006. Ч. 26. 29 червня — 5 липня. С. 40.
- Діяльність Ярослава Пастернака в Етнографічній комісії Наукового товариства ім. Шевченка // Етнічна культура українців: Ювілейний збірник до 10-річчя кафедри етнології Львівського національного університету ім. Івана Франка. Львів, 2006. С. 48–62.
- Навчання та дослідницька праця Ярослава Пастернака у період еміграції (1920–1928) // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині / Головний редактор Олександр Ситник; Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України. Львів, 2006. Вип. 10. С. 318–328.
- Співпраця Ярослава Пастернака з Національним музеєм у Львові // Літопис Національного музею. Вип. 4 (9). Львів, 2006. С. 29–36.
- Успенський собор літописного Галича: відкриття фундаментів і суспільний резонанс // Успенський собор Галича. Минуле, сучасне, майбутнє. Матеріали науково-практичної конференції. Галич, 27 липня 2006 року. Галич, 2006. С. 59–66.
- У науковому поході. До 110-ї річниці від дня народження Івана Борковського // Львівська газета. Львів, 2007. Ч. 168. 21 вересня. С. 7.

- Внесок Володимира Гребеняка у розвиток української археології // Записки Наукового товариства ім. Т. Шевченка. Том ССLIII. Праці Археологічної комісії. Львів, 2007. С. 716–725.
- Наукова діяльність Івана Борковського в Чехословаччині // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині / Головний редактор Олександр Ситник; Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України. Львів, 2008. Вип. 12. С. 448–453.
- Архівна спадщина Михайла Рожка // Фортеця. Збірник заповідника «Тустань»: На пошану Михайла Рожка. Львів, 2009. С. 15–19.
- Ярослав Пастернак: популяризація наукових знань і здобутків української науки // Галич і Галицька земля в доісторії і середньовіччі. Проблеми методології. Матеріали міжнародної наукової конференції. Галич, 4 листопада 2010 року. Галич, 2010. С. 92–99.
- Ярослав Пастернак: родина, особистість, творчість // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині / Головний редактор Олександр Ситник; Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України. Львів, 2010. Вип. 14. С. 454–493.
- Давня коля потребує уваги // Тустань. Вісник. Львів, 2011. Ч. 4. С. 1.
- Участь українських археологів у дослідженнях празького Граду // Замки України: дослідження, збереження, використання. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Галич, 3 листопада 2011 року. Галич, 2011. С. 250–257.

Алла Середяк

Народилася 4 квітня 1964 р. у місті Стрию. Закінчила Український поліграфічний інститут ім. Івана Федорова у Львові (отримала диплом 1985 р.). 1991 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук на тему «Видавнича діяльність західноукраїнського культурно-просвітнього товариства „Просвіта” (1868–1939)». Наукові інтереси: проблеми культурно-просвітницького руху в Галичині ХІХ–ХХ ст. та методики краєзнавчих досліджень.

Статті, окремі публікації

- Бібліографія видань Товариства «Просвіта» // Просвіта. Львів, 1993. Ч. 2 (92). С. 8.
- Нарис історії «Просвіти» / Роман Іваничук, Теофіл Комаринець, Ігор Мельник, Алла Середяк. Львів — Краків — Париж: Просвіта, 1993. 232 с. [розділи]: Діяльність Товариства «Просвіта» в 1868–1914 рр. С. 18–41; Товариство «Просвіта» в період Першої світової війни, визвольних змагань українського народу та їх поразки. С. 42–52; Діяльність Товариства «Просвіта» в 1929–1939 рр. С. 53–63; Товариство «Просвіта» за межами Галичини. С. 64–74; Характеристика видань Львівського Товариства «Просвіта». С. 75–86; Діячі «Просвіти». С. 118–185.
- Степан Сірополко в українській періодиці: теоретичні засади книгорозповсюдження // Українська періодика: історія і сучасність. Тези доповідей і повідомлень Всеукраїнської науково-теоретичної конференції (8–10 грудня 1993 р.). Львів, 1993. С. 261–264.

- «Просвіта»: праця для народу, для здобуття державності // Поліграфія та видавнича справа. Науково-технічний збірник. Вип. 29. Львів, 1994. С. 173–178.
- Просвіта // Довідник з історії України. У 3-х томах / За загальною редакцією Ігора Підкови і Романа Шуста. Т. 2 (К–П). Київ: Генеза, 1995. С. 426–428.

Віктор Сусак

Народився 10 січня 1961 р. у місті Городенка Івано-Франківської області. 1983 р. отримав диплом за спеціальністю «Архітектура» Львівського політехнічного інституту. 2000 р. Магістр Львівського національного університету ім. Івана Франка (диплом з відзнакою за спеціальністю «Історія»). 2009 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук на тему «Патерналістські установки і практики громадян України в умовах посткомуністичних трансформацій» (науковий керівник професор Євген Головаха). З жовтня 2010 р. доцент кафедри історії та теорії соціології історичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка. Напрямок наукових досліджень: методологія та методи досліджень регіоналізму; регіоналізм в пострадянській Україні; соціологія посткомуністичних трансформацій; методологія та методи соціологічних досліджень (кількісні методи; поглиблений аналіз кількісних баз даних); соціоінженерія.

Посібники, окремі видання, наукові звіти, автореферат

Жива історія моєї родини: методологічний посібник для виконання старшокласниками науково-дослідного проекту. Львів: Львівська обласна Мала Академія Наук, 2000. 19 с.

Якісні методи соціологічних досліджень. Навчальна програма основного курсу магістерської програми з соціології. Львів: Центр розвитку магістерських про-

грам Львівського національного університету імені Івана Франка, 2001. 99 с. [співавтор Вікторія Середа].
Звіт про науково-дослідну роботу «Формування національних і соціальних ідентичностей в Україні новітнього часу (XIX–XX ст.)». Львів, 2003. 90 с. [співавтори Ярослав Грицак, Наталія Черниш, Вікторія Середа, Марта Благітка].

Науковий звіт за результатами конкретно-соціологічного дослідження інформаційного простору м. Львова (грудень 2002 р. — лютий 2003 р.) Львів, 2003. 86 с. [співавтори Наталія Черниш, Вікторія Середа, Валентина Сивик, Сергій Хричіков, Тетяна Бурейчак, Наталія Зайцева, Олег Демків, Віктор Зінчук].

Патерналістські установки і практики громадян України в умовах посткомуністичних трансформацій: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук. Київ, 2009. 16 с.

Виклики та адаптаційні резерви полілокальних родин українських трудових мігрантів / Інститут регіональних досліджень НАН України; Комісія Української греко-католицької церкви у справах мігрантів. Львів, 2011. 104 с. [співавтори Оксана Іванкова-Стецюк, Григорій Селещук].

Статті, інші публікації

Becoming a Priest in The Underground: The Clandestine Life of The Ukrainian Greco-Catholic Church // Oral History. Journal of The Oral History Society. Autumn 1996. Vol. 24, No. 2. Religion and Belief. P. 42–48 [співавтор Борис Гудзяк].

Chornobyl Nuclear Disaster. 10th Anniversary of April 26, 1986. Exhibition, prepared by the Ukrainian Canadian Research and Documentation Centre in cooperation with Petro Jacyk Central and East European Research Centre and St. Vladimir Institute Library. April 15–30, 1996. Robarts Library, 1st Floor, University of Toronto.

- Реалії «нової України» у сприйнятті пересічних людей // Нова Україна і нова Європа: час зближення (Матеріали міжнародного семінару. Львів, 3–6 листопада 1996 року). Львів, 1997. С. 80–88.
- The New Ukraine / An exhibition by Bradford Heritage Recording Unit, The British Library National Sound Archive and University of Sheffield. Photographs by Tim Smith. Oral History by Rob Perks, Graham Smith, Victor Susak. Bradford Industrial Museum, 1st November — 11th January, 1998.
- «Жива історія Бережан та околиць 1930-х–1945 років»: інтерв'ю з Галиною Сказків // Україна модерна. Число 2–3. Львів, 1999. С. 273–308.
- Historical Memory: the Galician Town of Berezhany during the Second World War // Working Papers in Ukrainian Studies / Ukraine Centre at the University of North London. September 1999.
- Відображення політичної історії України в пам'яті її громадян: регіональні особливості на прикладі Львова та Донецька // Наукові записки національного університету «Києво-Могилянська академія». Київ, 2001. Т. 19. Серія «Політичні науки». С. 36–45.
- До питання регіоналізму в сучасній Україні // Сучасна Україна: політичні, економічні і соціальні аспекти розвитку (Матеріали конференції українських випускників освітніх програм США. Одеса, 15–17 вересня 2000 року). Київ: Київський проект Інституту Кеннана, 2001. С. 138–142.
- Досвід використання якісних методів соціологічних досліджень в роботі з учнями старших класів // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: Збірник наукових праць. Харків, 2001. С. 486–489.
- Програма курсу лекцій «Якісні методи соціологічних досліджень» // Соціологія: теорія, методи, маркетинг.

- Київ, 2001. Ч. 4 (жовтень–грудень). С. 180–186 [співавтор Вікторія Середа].
- Результати соціологічного опитування аспірантів Львівського національного університету імені Івана Франка з питань трансформації післяуніверситетської освіти // Можливі шляхи реформування аспірантури/докторантури в Україні. Матеріали семінару у Львівському національному університеті імені Івана Франка 27–29 квітня 2001 року. Львів, 2001. С. 31–39 [співавтори Мирослава Дацик, Наталія Черниш].
- Артикуляція історичної спадщини України її громадянами (регіональні подібності та відмінності на прикладі Львова і Донецька) // Розвиток України в регіональній перспективі: політичні, економічні, соціальні проблеми регіоналізації: конференція українських випускників програм наукового стажування у США, Харків, 25–27 травня 2001 р. Виступи учасників та дискусія. Київ, 2002. С. 197–219.
- До питання про регіональні особливості політичної культури українського суспільства: схід проти заходу, захід проти сходу? // Україна — проблема ідентичності: людина, економіка, суспільство. Конференція українських випускників програм наукового стажування у США (Львів, 18–21 вересня 2003 р.). Київ, 2003. С. 51–64.
- Українські гостьові робітники та іммігранти в Португалії (1997–2002 рр.) // Україна в сучасному світі. Конференція українських випускників програм наукового стажування у США, Ялта, 12–15 вересня 2002 р. Київ, 2003. С. 194–207.
- Фактори історичної пам'яті українців, переселених 1946 року з Ярославського повіту (Польща) у село Смереківка Перемишлянського району Львівської області // Історичні пам'ятки Галичини. Матеріали другої наукової краєзнавчої конференції, 21 листопада 2002 р. Львів, 2003. С. 320–331 [співавтор Галина Боднар].

- Constructing a National City: The Case of Lviv // Composing Urban History and the Constitution of Civic Identities. Baltimore and London, 2003. P. 140–164 [співавтор Ярослав Грицак].
- Методологія дослідження питання сучасних гостьових робітників та іммігрантів зі Східної Європи в Португалії // Українська трудова міграція у контексті змін сучасного світу. Львів, 2005. С. 182–185.
- Регіональні особливості політичної культури українського суспільства: порівняльний аналіз міжпоколінських подібностей та відмінностей у політичних орієнтаціях населення Львова та Донецька // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: Збірник наукових праць. Харків, 2005. С. 292–298.
- Becoming an Agent of Change: Analyzing Narratives by Leaders in Post-Soviet Ukraine // Nationalities Papers. The Journal of Nationalism and Ethnicity. 2005. Volume 33, No. 3, September P. 369–386.
- Патерналізм // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. Київ, 2007. Ч. 3 (липень–вересень). С. 76–94.
- Самоорганізація versus державний патерналізм: порівняльний аналіз установок жителів Львова і Донецька (1994–2004) // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. Київ, 2007. Ч. 1 (січень–березень). С. 63–73.
- Таблиці одновимірних розподілів трендового соціологічного дослідження «Львів — Донецьк: соціологічний аналіз групових ідентичностей та ієрархій суспільних лояльностей — 1994, 1999, 2004 рр.» // Україна модерна. Спеціальний випуск «Львів — Донецьк: соціальні ідентичності в сучасній Україні. Київ, 2007. С. 299–356.
- Типологія патерналізму // Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. Львів, 2007. Вип. 1. С. 64–78.

- Фактор мови та зміни політичних постав: порівняльний аналіз Львова та Донецька (1994–2004 рр.) // Україна модерна. Спеціальний випуск «Львів — Донецьк: соціальні ідентичності в сучасній Україні. Київ, 2007. С. 137–159.
- Вітаємо Наталію Йосипівну Черниш // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. Київ, 2008. Ч. 2 (квітень–червень). С. 219–223.
- Я змалку відчуваю час дуже добре. Я можу бути без годинника і знати котра година, тому що в мене всередині цокає якийсь свій годинник (сторінки зі життєвої історії професора Наталії Йосипівни Черниш) // Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. Львів, 2008. Вип. 2. С. 5–16.
- Патерналізм як складова демократизації сучасного українського суспільства // Соціологія в ситуації соціальних невизначеностей: Тези доповідей учасників I Конгресу Соціологічної асоціації України. Харків, 2009. С. 390.
- Патерналізм як ймовірна складова демократизації сучасного українського суспільства // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: Збірник наукових праць. Вип. 15. Харків, 2009. С. 379–381.
- До питання конструювання показників модерності в контексті реалій сьогочасного українського суспільства // Вісник Львівського національного університету. Серія соціологічна. Вип. 5. Львів, 2011. С. 10–16.
- Політичні преференції жителів Львова, Донецька, Києва, Житомира та Херсона: поляризація чи розмаїття? // Вісник Одеського національного університету ім. Іллі Мечникова. Т. 16. Вип. 10. Серія: Соціологія і політичні науки. Одеса, 2011. С. 386–396.
- Робоча програма навчальної дисципліни «Основи математичних методів у соціологічних дослідженнях» //

Соціологія: робочі програми для підготовки бакалаврів: навчально-методичний посібник. Част. 1. Львів, 2011. С. 144–197. [співавтори Наталія Коваліско, Оріся Бень, Тетяна Бурейчак та інші].

Регіоналізм в контексті множинної модерності сьогочасного українського суспільства (постановка проблеми) // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Соціологія. 2012. Вип. 3. С. 46–49.

Редагування

Україна модерна. Спеціальний випуск «Львів — Донецьк: соціальні ідентичності в сучасній Україні. Київ, 2007. 358 с. [співредактори Ярослав Грицак та Андрій Портнов].

Олег Турій

Народився 21 липня 1964 р. в селі Цвітова Калуського району Івано-Франківської області. 1986 р. закінчив історичний факультет Львівського державного університету ім. Івана Франка (диплом з відзнакою). 27 грудня 1994 р. захистив дисертацію на тему «Греко-Католицька Церква в суспільно-політичному житті Галичини, 1848–1867» (науковий керівник Степан Макарчук). 1992–1998 рр. старший науковий співробітник Інституту історичних досліджень. Наукові інтереси: історія Церкви в Україні, суспільно-політичне життя в Галичині другої половини XIX ст.

Статті

Національно-політичні орієнтації української духовної інтелігенції Галичини в кінці XVIII–XIX ст. // Політологічний вісник: Матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Політична думка в Україні: минуле і сучасність». Київ, 1–4 лютого 1993 р. Ч. 1. Київ: НМК ВО, 1993. С. 213–219 [співавтор Володимир Ягніщак].

Початки москвофільства в Галичині // Вісник Львівського університету. Серія історична. Львів: Світ, 1993. Вип. 29. С. 36–43.

Греко-католицький священик в Австрійській монархії середини XIX ст.: державний службовець чи душпастир? // Матеріали II Міжнародного конгресу українців: історія. Львів, 1994. С. 56–62; польський переклад: Duchowny greckokatolicki w monarchii austriackiej w połowie XIX w.: urzędnik państwowy czy duszpasterz? //

- Samoidentyfikacja mniejszości narodowych i religijnych w Europie Środkowo-Wschodniej. Historia i historiografia / Instytut Europy Środkowo-Wschodniej w Lublinie / Redakcja naukowa Jan Lewandowski, Wojciech Goleman. Lublin, 1999. S. 11–16.
- Національне і політичне полонофільство серед греко-католицького духовенства Галичини під час революції 1848–1849 рр. // Записки Наукового товариства ім. Шевченка. Т. ССХХVIII. Праці історично-філософської секції. Львів, 1994. С. 183–206.
- Національні та політичні орієнтації греко-католицького духовенства в 1848–1859 рр. (до генези москвофільства) // Матеріали засідань Історичної та Археографічної комісії НТШ у Львові (лютий 1992 р. — жовтень 1993 р.). Львів, 1994. С. 50–53.
- Українська інтелігенція Львова в революції 1848–1849 рр. // Львів: історія — населення — культура. Тези доповідей та повідомлень українсько-польської наукової конференції. Львів, 18–20 травня 1994 р. Львів: ЛДУ, 1994. С. 15–16.
- Українські «полонофіли» і польські «українофіли» в революції 1848–1849 рр. у Галичині // Проблеми слов'янознавства / Львівський державний університет ім. Івана Франка. Львів: Світ, 1994. Вип. 46. С. 93–96.
- «Руська історія» як легітимізація визвольних змагань галицьких українців у 1848–1867 рр. // Михайло Грушевський і львівська історична школа: Матеріали конференції, Львів, 24–25 жовтня 1994 р. Нью-Йорк — Львів, 1995. С. 95–106.
- Die Griechisch-Katholische Kirche und die ukrainische Frage in Galizien in den Jahren 1918–1923 // Impuls-Simplosion «Die Stellung der Römisch-Katholischen Kirche und der Politische Katholizismus in Österreich und in den Nachfolgestaaten 1918–1938». 19–21. April 1995. Gesammelte Referate / Herausgegeben von Maximilian Liebmann. Graz, 1995. S. 198–205 [співавтор Ліліана Гентош].

- Галицькі русини між москвофільством і українством (до питання про так зване «старорусинство») // Третій Міжнародний конгрес українців, 26–29 серпня 1996 р. Доповіді та повідомлення. Історія. Част. 1. Харків, 1996. С. 106–112.
- Нескорена Церква // Собор Української Греко-Католицької Церкви «Нова евангелізація». Інформаційний бюлетень. Львів, 1996. С. 13–20.
- Берестейська унія та українська національна ідея в Галичині в середині XIX ст. // Варшавські українознавчі записки / Редактор Стефан Козак. Варшава, 1997. Т. 4–5. С. 252–276.
- Зовнішні та внутрішні кордони Галичини. 1772–1997 // Ї. Незалежний культурологічний часопис. Львів, 1997. Ч. 11. С. 4–13; німецький переклад: Galizien. Die äusseren und inneren Grenzen. Kurze Einführung und Überblick. 1772–1997 // Там само. С. 74–81.
- Конфесійно-обрядовий чинник у національній самоідентифікації українців Галичини в половині XIX століття // Записки Наукового товариства ім. Шевченка. Т. ССХХХIII. Праці історично-філософської секції. Львів, 1997. С. 69–99.
- Ukraińsko-polske pogranicze i problem podziału Galicji w połowie XIX wieku // Sąsiedstwo. Osadnictwo na pograniczu etnicznym polsko-ukraińskim w czasach nowożytnych. Materiały z konferencji międzynarodowej zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Rzeszowie w dniach 16–17 X 1995 r. / Pod redakcją Józefa Półciwarka. Rzeszów, 1997. S. 111–120.
- Die Union von Brest 1595/96: Entstehung und historische Hintergründe // Glaube in der 2. Welt. Zeitschrift für Religionsfreiheit und Menschenrechte. Zollikon — Zürich, 1997. Nr. 4. S. 12–16.
- Греко-католицьке духовенство в подіях 1848–1849 рр. // Галицька брама. Львів, 1998. Ч. 10 (46) Жовтень. С. 6.

- Die Griechisch-Katholische Kirche und die Entstehung der ukrainischen nationalen Bewegung in Galizien // Ostkirchliche Studien / Ostkirchliches Institut an der Universität Würzburg. Würzburg, 1998. Bd. 47. S. 3–21.
- Hierarchia i duchowieństwo Ukraińskiego Kościoła Greckokatolickiego w podziemiu // Polska–Ukraina: 1000 lat sąsiedztwa. Przemysł, 1998. T. 4. S. 311–337 [співавтори Борис Гудзяк, Світлана Гуркіна].

Редагування

- Ковчег. Збірник статей з церковної історії / Редактор Ярослав Грицак, Борис Гудзяк. Львів, 1993. Ч. 1. 189 с. [співупорядник].
- Історичний контекст, укладення Берестейської унії і перше поунійне покоління: Матеріали Перших «Берестейських читань», Львів, Івано-Франківськ, Київ, 1–6 жовтня 1994 р. / Редактор Борис Гудзяк, співредактор Олег Турій. Львів, 1995. 188 с.
- Держава, суспільство і Церква в Україні у XVII столітті: Матеріали Других «Берестейських читань», Львів, Дніпропетровськ, Київ, 1–6 лютого 1995 р. / Редактор Борис Гудзяк, співредактор Олег Турій. Львів, 1996. 197 с.
- Берестейська унія і українська культура XVII століття: Матеріали Третіх «Берестейських читань», Львів, Київ, Харків 20–23 червня 1995 р. / Редактор Борис Гудзяк, співредактор Олег Турій. Львів, 1996. 185 с.
- Берестейська унія та внутрішнє життя Церкви в XVII столітті: Матеріали Четвертих «Берестейських читань», Львів, Луцьк, Київ 2–6 жовтня 1995 р. / Редактор Борис Гудзяк, співредактор Олег Турій. Львів, 1997. 159 с.

«Україна модерна» Анотований покажчик публікацій (1996–2011)

Від редакції

- Грицак Ярослав. Від редакції, або Що таке модерна історія України? // 1996. Ч. 1. С. 5–8.
- Грицак Ярослав. Інавгураційна доповідь на відкритті Інституту історичних досліджень Львівського державного університету імені Івана Франка (29 січня 1993 року) // 1996. Ч. 1. С. 9–15.
- Від редакції // 2007. Ч. 12 (1). С. 7–11.
- Від редакторів // 2007. Ч. 12 (2). С. 5.
- Тієї неминулої війни... // 2008. Ч. 13 (2). С. 9–12.
- Коли марксизму не буде // 2009. Ч. 14 (3). С. 9–11.
- Як суспільства забувають // 2009. Ч. 15 (4). С. 7–8.
- Перекладом жаги не вгамувати // 2010. Ч. 16 (5). С. 7–8.
- Від редакції. Відшукувати, модернізувати, знищувати // 2010. Ч. 17 (6). С. 7–8.
- Старий «гнучкий термін» у нових інтерпретаціях // 2011. Ч. 18. С. 9–10.
- Від редакторів // 2012. Ч. 19. С. 9–11.

Статті, дослідження

- Ададуrow Вадим. Економічні інтереси на службі великої політики: проекти та спроби французького проникнення на південні ринки Російської імперії (1800–1812 роки) // 2006. Ч. 10. С. 20–36.
- Ададуrow Вадим. Народження одного історичного міту: проблема «Наполеон і Україна» у висвітленні Ілька Борщака // 2005. Ч. 9. С. 212–236.

- Армстронг Джон. Героїчне і людське: спогад про українських національних провідників 1941–1945 років // 1996. Ч. 1. С. 101–113.
- Бейкер Марк. Погляд одного історика на розвиток сучасної історіографії Української революції 1917–1920 рр. // 2005. Ч. 9. С. 69–76.
- Біндер Гаральд. Перспективи дослідження історії партій в австрійській Галичині // 2003. Ч. 8. С. 143–155.
- Богачевська-Хом'як Марта. Ідеологія та громадське підложжя українських організацій: спроба дефініції націоналізму // 1999. Ч. 2–3. С. 225–230. (Дискусійні проблеми).
- Бонар Паскаль. Пам'ять про радянське минуле та європейські норми визнання розмаїття культур: суперечливі моделі етнічної класифікації у Латвії? // 2009. Ч. 15 (4). С. 219–235. (Совецькі спадщини та постсовецькі практики).
- Ващенко Володимир. М. Грушевський: «економія» життя як модель історіографії // 2005. Ч. 9. С. 125–151.
- Величенко Степан. Постколоніалізм, Європа та українська історія // 2005. Ч. 9. С. 237–248.
- Величенко Степан. Царський уряд в українських губерніях 1800–1914 років — всемогутність чи слабкість?: Деякі зауваження до методології й інтерпретації // 1999. Ч. 2–3. С. 219–224. (Дискусійні проблеми).
- Вінниченко Олексій. Позиція шляхти Руського воеводства щодо соціально-економічного та політичного стану Речі Посполитої в другій чверті XVII ст. (За матеріалами інструкцій вишенського сеймика послам на сейми 1632–1647 років) // 1999. Ч. 2–3. С. 7–36.
- Вульф Ларі. «Мої найзаповітніші фантазії»: Леопольд фон Захер-Мазох і міф Східної Європи // 2003. Ч. 8. С. 7–24.
- Вушко Ірина. Еволюція читацьких інтересів львів'ян у другій половині XIX століття (За даними про діяль-

- ність бібліотеки Оссолінських) // 2003. Ч. 8. С. 127–142.
- Гаген Марк фон. Росія → Радянський Союз → Евразія // 2005. Ч. 9. С. 184–211.
- Гайндль Вальтрауд. Модернізація та теорії модернізації: приклад габсбурзької бюрократії // 1996. Ч. 1. С. 89–100.
- Гентош Ліліана. Дипломатичні контакти Української Народної Республіки з Апостольською столицею в 1919–1921 роках у контексті східної політики Римської курії // 2000. Ч. 4–5. С. 163–186.
- Герасімов Ілля. Rusticus natio? // 2010. Ч. 17 (6). С. 183–194. (Дискусії).
- Гирич Ігор. Знакова стаття Омеляна Прицака // 2007. Ч. 12 (1). С. 149–169. (Портрет історика).
- Гнатюк Оля. Модифікована рецепція. Видавничка практика комуністичної Польщі та образ української культури // 2010. Ч. 16 (5). С. 183–198. (Переклад як політика).
- Голубко Віктор. Варшавська угода 1920 року та її перспективи у візії західноукраїнських політиків // 2002. Ч. 7. С. 91–102.
- Гон Максим. Діалектика державності в українсько-єврейських взаєминах у Галичині 1918–1939 роках // 2002. Ч. 7. С. 103–118.
- Гон Максим. Український націоналізм і євреї (1918–1939) // 2010. Ч. 16 (5). С. 251–268. (Центральна Європа).
- Гошко Тетяна. Роздуми довкола одного сюжету (представлення в шкільних підручниках Люблінської унії) // 2012. Ч. 19. С. 121–147 (Дискусія).
- Гриневиц Владислав. Підводна частина айсберга: роль Червоної Армії у боротьбі з українським повстанським рухом (1944–1945 рр.) // 2006. Ч. 10. С. 107–139.
- Грицак Ярослав. Історія двох міст: Львів і Донецьк у порівняльній перспективі // 2007. Ч. 12 (2). С. 27–60. (Дослідження).

- Грицак Ярослав. Руслан, Богдан і Мирон: три приклади конструювання ідентичності серед галицьких русино-українців // 2003. Ч. 8. С. 25–50.
- Грицак Ярослав. Українська історіографія. 1991–2001: Десятиліття змін // 2005. Ч. 9. С. 43–68.
- Грицак Ярослав. «Яких-то князів були столиці в Києві?..»: до конструювання історичної пам'яті галицьких українців у 1830–1930-ті роки // 2001. Ч. 6. С. 77–95.
- Грінченко Геліада. Усні свідчення колишніх оstarбайтерів: спроба аналізу // 2007. Ч. 11. С. 111–126.
- Гуркіна Світлана. «Образ сили духу»: греко-католицьке духовенство Львівської архієпархії після Другої світової війни і проблема персоніфікації релігійних переконань та ідентичності // 2007. Ч. 11. С. 99–110.
- Дельорі Матіас. Французько-німецька молодіжна управа: виховна політика, спрямована у майбутнє // 2012. Ч. 19. С. 89–103.
- Дженовезі П'єрджованні. Підступна привабливість досконалого підручника з історії: італійський випадок // 2012. Ч. 19. С. 104–120.
- Дудко Віктор. «Каракозовська історія» і доля архіву «Основи» // 2010. Ч. 16 (5). С. 199–226. (Поетика архіву).
- Елман Майкл. Зліт і занепад соціалістичного планування // 2009. Ч. 14 (3). С. 100–111. (Дослідження).
- Єрмоленко Володимир. Чому ми так говоримо? Мовні трансформації у перехідний період // 2010. Ч. 16 (5). С. 47–48.
- Єрмоленко Володимир. «Евромова» та її українська версія: нові слова та нові об'єкти // 2010. Ч. 16 (5). С. 63–86.
- Журба Олег. Теоретичні проблеми української археографії // 2005. Ч. 9. С. 152–172.
- Журженко Тетяна. «Чужа війна» чи «спільна Перемога»? Націоналізація пам'яті про Другу світову війну на

- україно-російському прикордонні // 2011. Ч. 18. С. 100–126. (Дослідження).
- Зайцев Олександр. Вибори 1922 року у Західній Україні // 1999. Ч. 2–3. С. 194–205.
- Зайцев Олександр. Інтерпретації фашизму в сучасній англо-американській історіографії // 2005. Ч. 9. С. 173–183.
- Зайцев Олександр. Українська народна трудова партія (1919–1925) // 2002. Ч. 7. С. 69–90.
- Зарицький Томаш. Парадигма прикордоння та центропериферійні підходи // 2011. Ч. 18. С. 79–99. (Дослідження).
- Зашкільняк Леонід. Виклики сучасної історіографії: світовий та український контексти // 2005. Ч. 9. С. 7–14.
- Заярнюк Андрій. Про те, як соціальна історія ставала культурною // 2005. Ч. 9. С. 249–269.
- Заярнюк Андрій. Руські патріоти в Галицькому селі 1860–1870-х років: святоюрці, обрядовці, патерналісти і популісти (На прикладі Самбірської околиці) // 2003. Ч. 8. С. 107–126.
- Заярнюк Андрій. Соціальні аспекти статі в дискурсі греко-католицького духовенства Галичини другої половини XIX століття // 2000. Ч. 4–5. С. 50–80.
- Зваан Тон. Геноцид. Вступ до проблеми // 2008. Ч. 13 (2). С. 61–81. (Дослідження).
- Іваньчак Войцех. Дискусії навколо моделі наукової кар'єри в Польщі // 2007. Ч. 12 (1). С. 51–61. (Дослідження).
- Інкін Василь. Інститут співприсяжництва та громадські сільські суди в галицькій звичаєвій практиці XVI–XVIII ст. порівнянно з Руською Правдою // 1996. Ч. 1. С. 18–41.
- Каппелер Андреас. Самоучка, жінка, кацапка: Олександра Єфіменко та Київська історична школа // 2010. Ч. 17 (6). С. 45–76.

- Карлсон Кіт Тор. Коли говорять інакші інші, або Сенс пам'яті та марнота приміток історика // 2007. Ч. 11. С. 48–58.
- Качараба Степан. Еміграція євреїв із Західної України в Палестину у 1919–1939 роках // 2002. Ч. 7. С. 119–140.
- Качуровський Ігор. Оце твоя, поезіє, дорога! // 2008. Ч. 13 (2). С. 202–210. (Портрет століття).
- Кебуладзе Вахтанг. Вплив перекладу на формування термінології гуманітарних наук і соціально-політичний дискурс в Україні // 2010. Ч. 16 (5). С. 49–62.
- Кеннеді Майкл. Історична спадщина та громадянське суспільство: альтернативні нації в Східній Європі // 1996. Ч. 1. С. 114–131.
- Киричук Олександра. Ставропігійський інститут у політичних змаганнях русофілів і народовців 70–90-х років ХІХ століття // 2000. Ч. 4–5. С. 124–147.
- Киричук Юрій. Партизанська боротьба УПА-ОУН у західних областях УРСР (травень 1945–1946 рр.) // 2002. Ч. 7. С. 141–162.
- Кісь Оксана. Репрезентація етнічної та регіональної ідентичностей в автобіографіях жінок України // 2007. Ч. 11. С. 85–98.
- Коваль Надія. Шкільний підручник історії на Балканах: від педагогічної інновації до політичної реальності // 2012. Ч. 19. С. 45–62.
- Корнат Марек. Початки польської советології (1917–1939) // 2009. Ч. 14 (3). С. 112–125. (Дослідження).
- Корнат Марек. Прометеїзм — польська візія перебудови Східної Європи (1921–1939) // 2010. Ч. 17 (6). С. 131–148. (Центральна Європа).
- Котлярчук Андрей. Історики у штанцях: Білоруська наука під Лукашенком // 2007. Ч. 12 (1). С. 62–71. (Дослідження).
- Крикун Микола. Згін населення з Правобережної України в Лівобережну 1711–1712 років (До питання про політику Петра I стосовно України) // 1996. Ч. 1. С. 42–88.

- Крикун Микола. Населення домогосподарств у Житомирському повіті Київського воєводства 1791 року // 2001. Ч. 6. С. 25–46.
- Крикун Микола. Остап Гоголь — гетьман козацтва Правобережної України // 1999. Ч. 2–3. С. 37–58.
- Круглашов Анатолій. Ставлення Михайла Драгоманова до християнської Церкви в Україні та його протестантський проект // 2000. Ч. 4–5. С. 105–123.
- Кулаков Андрій. Трансформації мови українських медій: ключові концепти як підвалини їхнього розвитку // 2010. Ч. 16 (5). С. 87–112.
- Кулик Володимир. Роль українського медійного дискурсу в творенні національної ідентичності // 2009. Ч. 15 (4). С. 155–174. (Медії та ідентичність).
- Курило Тарас. Сила та слабкість українського націоналізму в Києві під час німецької окупації (1941–1943) // 2008. Ч. 13 (2). С. 115–130.
- Куромія Гіроакі. Голод 1932–1933 років в Україні та євразійська політика // 2010. Ч. 17 (6). С. 113–130.
- Лапан Тетяна. Українські жінки на примусових роботах у Третьюму Райху // 2007. Ч. 11. С. 127–138.
- Левіцька Марія, Фоланд Адам. Територіальна ідентичність у Польщі та Україні: регіональні відмінності // 2007. Ч. 12 (2). С. 271–298.
- Лейн Віктор Гюго. Дати на службі націй: польсько-українська дискусія кінця ХІХ — початку ХХ ст. навколо дати заснування університету у Львові // 1999. Ч. 2–3. С. 122–131.
- Лібер Юрій. Питання національної ідентичності в містах радянської України у 20-х роках ХХ ст. // 1999. Ч. 2–3. С. 206–216.
- Маєрчик Марія. Дошлюбні інтимні стосунки серед молоді в селах і містах Східної та Центральної України на початку ХХ століття // 2010. Ч. 17 (6). С. 101–112.
- Маслійчук Володимир. Вияви рухливості та підлідкова злочинність (конокрадство, крадіжки волів, утечі) у

- Харківському намісництві 80–90-х років XVIII століття // 2010. Ч. 17 (6). С. 77–100.
- Маслійчук Володимир. Марксистські схеми української історії: Матвій Яворський, Володимир Сухино-Хоменко, Микола Горбань // 2009. Ч. 14 (3). С. 63–77. (Дослідження)
- Меджецький Володимир. Селяни у націотворчих процесах Центральної і Східної Європи у другій половині XIX — на початку XX століття // 2001. Ч. 6. С. 59–76.
- Меляков Антон. Про перспективи розширення джерельної бази досліджень історії українців-остарбайтерів // 2007. Ч. 11. С. 139–155.
- Міллер Алексей. Емський указ // 2000. Ч. 4–5. С. 9–49.
- Міллер Алексей. Засвоюючи логіку націоналізму: ставлення владних кіл Імперії та громадської думки її столиць до українського національного руху в перші роки царювання Олександра II // 1999. Ч. 2–3. С. 76–102.
- Міллер Алексей. Заповіт усеруської ідеї: меморандуми Особливого політичного відділу МЗС царського, Тимчасового і більшовицького урядів // 2006. Ч. 10. С. 58–73.
- Мінаков Михайло. Intellectus regionale: культурні ідентичності сучасної України крізь призму тенденцій у філософському процесі // 2007. Ч. 12 (1). С. 72–96.
- Мінк Жорж. Геополітика, примирення та ігри з минулим: на шляху до нової пояснювальної парадигми колективної пам'яті // 2009. Ч. 15 (4). С. 63–77. (Політика пам'яті. Пам'ять як політика).
- Мозер Міхаель. Чи намагався Олександр Духнович створити русинську літературну мову? // 2008. Ч. 13 (2). С. 222–235. (Дискусія).
- Новак Анджей. Історик на полі битви за пам'ять // 2009. Ч. 15 (4). С. 95–102. (Політика пам'яті. Пам'ять як політика).
- Павлишин Олег. З історії впровадження григоріанського календаря в церковне життя українців: календарна

- реформа єпископа Григорія Хомишина // 2002. Ч. 7. С. 7–68.
- Павлишин Олег. Організація цивільної влади ЗУНР у повітах Галичини (листопад–грудень 1918 року) // 1999. Ч. 2–3. С. 132–193.
- Павлишин Олег. Соціально-політичний портрет українського проводу Галичини та Буковини в революції 1918–1919 років // 2000. Ч. 4–5. С. 187–245.
- Петренко Олена. Інструменталізація страху. Використання радянськими та польськими органами безпеки жінок-агентів у боротьбі проти українського націоналістичного підпілля // 2011. Ч. 18. С. 127–150.
- Петров Віктор. Історіософічні етюди [Післяслово Андрія Портнова] // 2008. Ч. 13 (2). С. 177–198. (Архів).
- Підгаєцький Віталій. «Орач льодовика» і його «історії» як метафори минулих часів // 2005. Ч. 9. С. 106–124.
- Поморський Ян. Між наукою і мистецтвом: історія на зламі тисячоліть // 2005. Ч. 9. С. 34–42.
- Портнов Андрій. «Велика Вітчизняна війна» в політиках пам'яті Білорусі, Молдови та України: кілька порівняльних спостережень // 2009. Ч. 15 (4). С. 206–218. (Совецькі спадщини та постсовецькі практики).
- Портнов Андрій. Омелян Пріцак — історик модерної України // 2007. Ч. 12 (1). С. 137–148. (Портрет історика).
- Присяжнюк Юрій. «Праця» як цінність у колективній психології українських селян посткріпосницької епохи (на матеріалах Наддніпрянської України) // 2001. Ч. 6. С. 47–58.
- Прігарін Олександр. Відображення процесів формування осередку російських старообрядців на Дунаї в історичній пам'яті їхніх нащадків // 2007. Ч. 11. С. 59–84.
- Пріцак Омелян. У століття народин М. Грушевського // 2007. Ч. 12 (1). С. 170–190. (Архів).
- Радзейовський Януш. Роман Роздольський: людина, діяч, науковець // 2009. Ч. 14 (3). С. 166–177. (Архів).

- Рибер Альфред. Сучасні підходи до вивчення всесвітньої історії // 2005. Ч. 9. С. 15–33.
- Роздольський Роман. Роль випадків і «великих людей» в історії / Маслійчук Володимир. Від перекладача // 2009. Ч. 14 (3). С. 178–204. (Архів).
- Рябчук Анастасія. «Формування» і «занепад» робітничого класу (спроба огляду) // 2009. Ч. 14 (3). С. 126–142. (Дослідження).
- Рябчук Микола. Амбівалентний дискурс амбівалентної трансформації // 2010. Ч. 16 (5). С. 113–152.
- Рябчук Микола. «Постсовецька шизофренія» чи «шизофренічна постсоветськість»? Явище суспільної амбівалентності в Україні та Білорусі // 2009. Ч. 15 (4). С. 186–205. (Совецькі спадщини та постсовецькі практики).
- Середа Остап. Aenigma ambulans: о. Володимир (Іполит) Терлецький і «руська народна ідея» в Галичині // 2000. Ч. 4–5. С. 81–104.
- Сирота Роман. «Припускаю, що висловлюювався не завжди цілком точно»: Українські сюжети Алана Дж. П. Тейлора // 2010. Ч. 17 (6). С. 149–170. (Центральна Європа).
- Сисин Франк. «Отчизна» у політичній культурі України початку XVIII століття // 2006. Ч. 10. С. 7–19.
- Сиферт Марша. Візуалізація історії: задум і репрезентація в підручниках з історії // 2005. Ч. 9. С. 92–105.
- Смаглій Катерина. Патрон-клієнтарні зв'язки та президентські вибори 2004 року // 2006. Ч. 10. С. 140–158.
- Смоляр Александр. Пам'ять і політика // 2009. Ч. 15 (4). С. 78–94. (Політика пам'яті. Пам'ять як політика).
- Тер Філіпп. Польський театр у Львові 1842–1914 років. Соціальні конфлікти і репертуар // 2003. Ч. 8. С. 51–72.
- Тернер Фредерик Джексон. Значення фронтиру для американської історії // 2011. Ч. 18. С. 11–46. (Архів).
- Титаренко Дмитро. Театр, кіно, періодика, музеї: культурне життя українських областей зони військової

- окупації в 1941–1945 роках // 2008. Ч. 13 (2). С. 131–146.
- Траба Роберт. «Другий бік пам'яті». Історичні досвіди та їхнє пам'ятання в Центрально-Східній Європі // 2009. Ч. 15 (4). С. 53–62. (Політика пам'яті. Пам'ять як політика).
- Турій Олег. «Українська ідея» в Галичині в середині XIX століття // 1999. Ч. 2–3. С. 59–75.
- Уліцька Данута. «Смерть» теорії — уявна чи фактична? Постструктуралізм — деконструктивізм — неопрагматизм і традиції сучасного літературознавства в Центрально-Східній Європі // 2009. Ч. 14 (3). С. 78–99. (Дослідження).
- Федорук Олесь. Українсько-польські відносини у перцепції Пантелеймона Куліша. (Контекст галицького суспільно-літературного процесу 60-х рр. XIX ст.) // 2003. Ч. 8. С. 73–106.
- Химка Іван-Павло. Військові злочини: біла пляма у колективній пам'яті північноамериканської української діаспори // 2006. Ч. 10. С. 95–106.
- Химка Іван-Павло. Історія, християнський світ і традиційна українська культура: спроба ментальної археології // 2001. Ч. 6. С. 7–24.
- Чорновол Ігор. Польські та українські політичні доктрини 70–90-х років XIX ст.: Порівняльний аналіз (Генега співпраці польської націонал-демократії з українцями) // 1999. Ч. 2–3. С. 103–121.
- Чорновол Ігор. Проголошення польсько-української угоди на форумі Галицького сейму 1890 року та перші відгуки на неї // 2000. Ч. 4–5. С. 148–162.
- Чума Богдан. Іспанська «війна за історію»: політика, історіографія та шкільна освіта // 2012. Ч. 19. С. 63–88.
- Шанін Теодор. Селянство: окреслення соціологічного поняття // 2010. Ч. 17 (6). С. 171–182. (Не)безстороння думка).

- Шацька Барбара. Зміни ставлення до минулого в Польщі після 1989 року // 2009. Ч. 15 (4). С. 175–185. (Совецькі спадщини та постсовецькі практики).
- Шліхта Наталія. Церква за умов хрущовської антирелігійної кампанії: ситуація в Україні та її польська паралель // 2000. Ч. 4–5. С. 246–286.
- Яновський Мацей. XIX століття у дзеркалі польської історіографії (1980–2002) // 2005. Ч. 9. С. 77–91.
- Ясь Олексій. Ідеалістичні та ірраціональні мотиви в науковій творчості Миколи Костомарова // 2006. Ч. 10. С. 37–57.
- Khiterer Victoria. Jewish Life in Kyiv at the Turn of the Twentieth Century // 2006. Ч. 10. С. 74–94.
- Patsiurko Natalia. Informal Economy, Economic Initiative and Welfare Values in East and West // 2007. Ч. 12 (2). С. 237–270.
- Rogers Peter. Division, Difference and Diversity: Regionalism in Ukraine // 2007. Ч. 12 (2). С. 210–236.
- Sereda Viktoria. Regional Historical Identities and Memory // 2007. Ч. 12 (2). С. 160–209.
- Shostak Natalia. On Oral History and the Production of Meaning: Notes from the Ukrainian Canada // 2007. Ч. 11. С. 25–47.

Документи

- Александрович Володимир. Львівські контракти на малярські роботи кінця XVI–XVII століття // 2000. Ч. 4–5. С. 343–373.
- Гентош Ліліана. Листи Симона Петлюри до графа Михайла Тишкевича // 1996. Ч. 1. С. 157–171.
- Грицак Ярослав, Химка Іван-Павло. Листування Івана Лисяка-Рудницького й Романа Роздольського // 1999. Ч. 2–3. С. 376–413.
- Дзюбан Роман. Невідомі листи Івана Франка до Целестини Журавської-Зигмунтовської // 2006. Ч. 10. С. 161–186. (Публікації документів).

- Керик Мирослава. Інвентар та акт оцінення майна бродівського ливарника XVIII століття Іллі Дублянського // 2001. Ч. 6. С. 139–150.
- Клід Богдан. До історії «нової ери». Неопублікований лист Володимира Антоновича до Олександра Барвінського // 1996. Ч. 1. С. 146–149.
- Крикун Микола. Інструкція послам Війська Запорозького на варшавський сейм 1666 року і відповідь короля Яна Казимира на неї // 1999. Ч. 2–3. С. 311–349.
- Крикун Микола. Інструкція послам Війська Запорозького на варшавський сейм 1664 року // 2000. Ч. 4–5. С. 374–449.
- Кришталович Уляна. Листи Івана Йосафата Скрутеня до Романа Луканя // 1996. Ч. 1. С. 172–185.
- Кріль Михайло. Невідомі листи Івана Головацького до Антона Петрушевича // 1999. Ч. 2–3. С. 350–372.
- Кулаковський Петро. Інструкція сеймику Чернігівського воеводства 1646 року // 2001. Ч. 6. С. 113–138.
- Сварник Галина. Кілька штрихів до ідейної біографії Дмитра Донцова // 1996. Ч. 1. С. 150–156.
- Сирота Роман. Дві спроби запровадження україністики в міжвоєнній Великій Британії // 2002. Ч. 7. С. 185–211.
- Сирота Роман. З історії одного судового процесу або гетьманська справа у міжвоєнній Великій Британії // 2000. Ч. 4–5. С. 350–472.
- Сусак Віктор. Фактор мови та зміни політичних постав: порівняльний аналіз Львова та Донецька (1994–2004 рр.) // 2007. Ч. 12 (2). С. 137–159.
- Таблиці одновимірних розподілів трендового соціологічного дослідження «Львів — Донецьк: соціологічний аналіз групових ідентичностей та ієрархій суспільних лояльностей — 1994, 1999, 2004 рр.» / Упорядкував Віктор Сусак // 2007. Ч. 12 (2). С. 299–356. (Матеріали).
- Федорук Ярослав. Універсали та листи Богдана Хмельницького (11 документів) // 1996. Ч. 1. С. 135–145.

- Черниш Наталя. Поколінняні моделі групових ідентичностей львів'ян та донеччан (1994–2004 рр.) // 2007. Ч. 12 (2). С. 93–136.
- Черниш Наталя, Маланчук Оксана. Динаміка ідентичностей мешканців Львова і Донецька: компаративний аналіз (1994–2004 рр.) // 2007. Ч. 12 (2). С. 61–92.
- Чорновол Ігор. Томислав Розвадовський про свій поєдинок Теофілем Окуневським // 2001. Ч. 6. С. 151–155.
- Чорновол Ігор. Умови польсько-української угоди 1890 року // 1999. Ч. 2–3. С. 373–375.

Проблеми історіографії, дискусії

- Анкерсміт Франклін. Постмодерністська «приватизація» минулого // 2009. Ч. 15 (4). С. 246–271. (Небезстороння думка).
- Величенко Степан. Що нового чути про революції? Регіональна історіографія революцій 1917–1921 років в Україні [Огляд книжок Галини Турченко, Юрія Котляра та Миколи Фролова] // 2006. Ч. 10. С. 189–205. (Проблеми історіографії).
- Вендланд Анна-Вероніка. Повернення до Чорнобиля. Від національної трагедії до предмета інноваційних дисциплін в історіографії не тільки України // 2011. Ч. 18. С. 151–185.
- Гентош Ліліана. Постать митрополита Шептицького в українських та польських наукових виданнях останнього десятиріччя // 2003. Ч. 8. С. 179–210. (Проблеми історіографії).
- Гирич Ігор. Лікарю, вилікуйся сам! Ващенко Володимир. Неврастенія: непрочитані історії (Деконструкція одного надпису — сеанс прочитання автомонографії М. Грушевського. Дніпропетровськ: Вид-во Дніпропетровського університету, 2002. 406 с. // 2005. Ч. 9. С. 273–284. (Проблеми історіографії).

- Грицак Ярослав. Українська революція, 1914–1923: нові інтерпретації // 1999. Ч. 2–3. С. 254–269. (Проблеми історіографії).
- Гусеф Катрин. Повернення до польсько-українських «конфліктів пам'яті» з часів кінця війни: чорна скриня відповідальності «комунізму» // 2009. Ч. 15 (4). С. 137–148. (Пам'ять поєднання і розділення).
- Єдліцький Єжи. Поєднання? Але кого з ким? // 2009. Ч. 15 (4). С. 149–154. (Пам'ять поєднання і розділення).
- Зашкільняк Леонід. Методологічні погляди Михайла Грушевського // 1999. Ч. 2–3. С. 233–253. (Проблеми історіографії).
- Заярнюк Андрій. Інша Європа. О. Толочко. The Good, the Bad, and the Ugly // Критика. Київ, 1998. Ч. 7–8 (9–10). С. 24–29; О. Толочко. Свої своя не познаша // Критика. Київ, 1998. Ч. 11 (13). С. 30–31 // 2001. Ч. 6. С. 159–172. (Проблеми історіографії).
- Ісаєвич Ярослав. Сучасні псевдонаукові публікації на історичні теми: два приклади // 2008. Ч. 13 (2). С. 211–221. (Дискусії).
- Кеневіч Ян. Європейська історія в польській перспективі // 2010. Ч. 16 (5). С. 235–242. (Центральна Європа).
- Котенко Антон. Кінець історії, або Нотатки на берегах «історії пам'яті» // 2010. Ч. 16 (5). С. 283–294. (Дискусії).
- Менджецький Владзімеж. Мова діалогу між польськими та українськими істориками на зламі ХХ–ХХІ століть // 2010. Ч. 16 (5). С. 243–250. (Центральна Європа).
- Мінаков Михайло. Невловима впливовість тоталітаризму: радянська філософія і сучасний інтелектуальний ландшафт // 2009. Ч. 14 (3). С. 207–227. (Дискусії).
- Мотика Гжегож. Друга світова війна в польсько-українських історичних дискусіях // 2009. Ч. 15 (4). С. 127–136. (Пам'ять поєднання і розділення).

- Підгаєцький Віталій. Модернізм і постмодернізм: уявне минуле чи інваріантне майбутнє? // 2000. Ч. 4–5. С. 289–316. (Проблеми історіографії).
- Портнов Андрій. «Західні» категорії в українській пострадянській історіографії: мовні зміни в епоху перекладів // 2010. Ч. 16 (5). С. 153–182.
- Портнов Андрій. Концепції геноциду та етнічних чисток: західні наукові дискусії і місце в них українських сюжетів // 2008. Ч. 13 (2). С. 82–114.
- Розенберг Даніела. Непевні шляхи національного примирення. Політичне побутування франкістського минулого // 2009. Ч. 15 (4). С. 103–116. (Пам'ять поєднання і розділення).
- Санчес Маркос Фернандо. Історик як перекладач // 2010. Ч. 16 (5). С. 269–282. (Небезстороння думка).
- Склокін Володимир. Франкліт Анкерсміт — теоретик ризикованої історіографії // 2009. Ч. 15 (4). С. 237–245. (Небезстороння думка).
- Стора Бенжамен. Між Францією та Алжиром: як знайти вихід з війни пам'ятей // 2009. Ч. 15 (4). С. 117–126. (Пам'ять поєднання і розділення).
- Томпсон Ева. Історія Центральної Європи як постколоніальна нарація // 2010. Ч. 16 (5). С. 227–234. (Центральна Європа).
- Чернов Євген. Ще раз про академічну культуру // 2008. Ч. 13 (2). С. 329–332. (Полеміка).
- Ясь Олексій. Рецензія у науковій творчості історика: проблеми різновидів та функціонального призначення // 2007. Ч. 12 (1). С. 97–128.

Рецензії, рецензійні статті, огляди

- Ададуrow Вадим. Roger Chartier. Au bord de ja falaise. L'histoire entre certitudes et inquiétude. Paris: Bibliothèque Histoire Albin Michel, 1998. 292 p. // 2000. Ч. 4–5. С. 475–482.

- Балабан Микола. Ян Карський. Незавершена місія. Żbikowski Andrzej. Karski. Warszawa: Świat Książki, 2011. 504 s. // 2012. Ч. 19. С. 284–289.
- Бетке Свенья. King Charles. Odessa. Genius and death in a City of Dreams. New York: W. W. Norton, 2011. 336 p. // 2012. Ч. 19. С. 301–305.
- Білоус Лариса. Dekel-Chen Jonathan, Gaunt David, Meir Natan M., Bartal Israel, eds. Anti-Jewish Violence: Rethinking the Pogrom in East European History. Bloomington: Indiana University Press, 2011. 220 p. // 2012. Ч. 19. С. 225–233.
- Білян Петро. Кому і навіщо потрібен «лікбез» із українського націоналізму? Галушко Кирилл. Украинский национализм: ликбез для русских, или Кто и зачем придумал Украину. Київ: Темпора, 2010. 632 с. // 2012. Ч. 19. С. 296–300.
- Біндер Гаральд. Mick Christoph. Kriegserfahrungen in einer multiethnischen Stadt: Lemberg 1914–1947. Wiesbaden: Harrasowitz, 2010. 632 p. // 2012. Ч. 19. С. 306–308.
- Бондаренко Кость. Анатоль Камінський. Василь Охримович: Біографічний нарис. Торонто — Нью-Йорк — Лондон, 1999. 152 с. // 2001. Ч. 6. С. 175–177.
- Бондаренко Кость. Володимир Сергійчук. Десять буремних літ. Західноукраїнські землі в 1944–1953 роках: Нові документи і матеріали. Київ: Дніпро, 1998. 944 с. // 2000. Ч. 4–5. С. 488–491.
- Бук Соломія. Горбач Олекса. Арго в Україні / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2006. 688 с. (Серія «Діалектологічна скриня») // 2007. Ч. 12 (1). С. 299–304.
- Васільєв Павел. Markel Howard. An Anatomy of Addiction: Sigmund Freud, William Halsted, and the Miracle Drug Cocaine. New York: Pantheon Books, 2011. 314 p. // 2012. Ч. 19. С. 290–295.
- Величенко Степан. Ковальова Наталія, Корновенко Сергій, Малиновський Борис, Михайлюк Олександр,

- Морозов Анатолій. Аграрна політика в Україні періоду національно-демократичної революції (1917–1921 рр.). Черкаси: Ант, 2007. 280 с. // 2008. Ч. 13 (2). С. 319–322.
- Величенко Степан. Чи була Україна російською колонією? Деякі зауваження щодо поняття колоніалізм. Микола Дорошко. Номенклатурна керівна верхівка радянської України (1917–1938 рр.). Київ: Ніка-Центр, 2008. 365 с.; Геннадій Єфименко. Взаємовідносини Кремля та радянської України: Економічний аспект (1917–1919 рр.). Київ: Інститут історії України НАН України, 2008. 229 с. // 2009. Ч. 14 (3). С. 266–281.
- Ведров Олексій. Дві України? Регіональне розмаїття України та погляд із Заходу. Історія та сучасність України в німецькомовній науковій періодиці 2010 року // 2012. Ч. 19. С. 315–322.
- Врубель Пьотр. Романтичний «Червоний князь» Тимоти Снайдера. Timothy Snyder. The Red Prince. The Secret Lives of a Habsburg Archduke. New York: Basic Books, 2008. 344 p. // 2009. Ч. 14 (3). С. 310–314.
- Врубель Пйотр. Голокост у Львові в пам'яті двох дівчаток. Chiger Krystyna, Paisner Daniel. Dziewczynka w zielonym sweterku. Wydanie uzupełnione o dalsze losy bohaterów. Warszawa: Literatura Faktu PWN, 2011; Гешеліс Яніна. Очима дванадцятирічної дівчинки. Київ, 2011 // 2012. Ч. 19. С. 203–210.
- Вушко Ірина. Даніель Бовуа і його польське питання. Beauvois Daniel. Pouvoir russe et noblesse polonaise en Ukraine 1793–1830. Paris: CNRS Editions, 2003. 240 p. // 2006. Ч. 10. С. 214–220.
- Вушко Ірина. Die galizische Grenze 1772–1867: Kommunikation oder Isolation? / Herausgeber Christoph Augustynowicz, Andreas Kappeler. Berlin: Lit Verlag, 2007. 245 s. // 2010. Ч. 17 (6). С. 292–295.

- Вушко Ірина. Mark Mazower. Hitler's Empire. How the Nazis Ruled Europe. London — New York: Allen Lane, 2008. 726 p. // 2010. Ч. 16 (5). С. 353–356.
- Вушко Ірина. Paulus Adelsgruber. Laurie Cohen. Bőrries Kuzmany. Getrennt und doch verbunden. Grenzstädte zwischen Österreich und Russland, 1772–1918. Wien — Köln — Weimar: Böhlau, 2011. 316 p. // 2011. Ч. 18. С. 278–285.
- Вушко Ірина. Золоті жнива: дебати довкола нової книжки Яна Томаша Гросса в Польщі. Gross Jan Tomasz, współpraca Grudzińska-Gross Irena. Złote żniwa. Rzecz o tym, co się działo na obrzeżach zagłady Żydów. Kraków: Znak, 2011. 203 s.; Engelkind Barbara. Jest taki piękny słoneczny dzień... Losy Żydów szukających ratunku na wsi polskiej 1942–1945. Warszawa: Stowarzyszenie Centrum Badań nas Zagładą Żydów, 2011. 289 s.; Grabowski Jan. Jugendjagd. Polowanie na Żydów 1942–1945. Studium dziejów pewnego powiatu, Warszawa: Stowarzyszenie Centrum Badań nas Zagładą Żydów, 2011. 257 s.; Chodakiewicz Marek J., Muszynski Wojciech J. Złote serca czy złote żniwa? Studia nad wojennymi losami Polaków i Żydów. Kraków: De Fakto, 2011. 392 s. // 2012. Ч. 19. С. 211–224.
- Вушко Ірина. Röskauf-Rygel Isabel. Niemiecko-austriackie rodziny urzędnicze w Galicji 1772–1918. Kariery zawodowe — środowisko — akulturacja i asymilacja. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2011. 440 s. // 2012. Ч. 19. С. 258–263.
- В'ятрович Володимир. Не лише агент. Юрій Тютюнник: від «Двійки» до ГПУ. Документи і матеріали. Упорядники В. Верстюк, В. Скальський, Я. Фазулін // 2012. Ч. 19. С. 273–276.
- Галагіда Ігор. Дві книжки — два підходи — два погляди. Moryka Grzegorz. Od rzezi wołyńskiej do akcji «Wisła». Konflikt polsko-ukraiński 1943–1947. Kraków, 2011;

- В'ятрович Володимир. Друга польсько-українська війна 1942-1947. Київ, 2011 // 2012. Ч. 19. С. 196–202.
- Гаусманн Гвідо. Кравченко Владимир. Харьков/Харків: Столиця пограниччя. Вильнюс: Европейський гуманітарний університет, 2010. 358 с. // 2011. Ч. 18. С. 273–277.
- Гентош Ліліана. Rogers Brubaker. Nationalism Reframed: Nationhood and the National Question in the New Europe. Cambridge: Cambridge University Press, 1996. XI+202 p. // 1999. Ч. 2–3. С. 438–440.
- Гентош Ліліана. Ilya Prizel. National Identity and Foreign Policy. Nationalism and Leadership in Poland, Russia and Ukraine. Cambridge: University Press, 1998. 443 p. // 2001. Ч. 6. С. 185–190.
- Гентош Ліліана. Зайцев Олександр, Беген Олег, Стефанів Василь. Націоналізм і релігія. Греко-Католицька Церква та український націоналістичний рух у Галичині (1920–1930-ті роки). Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2011. 384 с. // 2012. Ч. 19. С. 277–283.
- Герльт Єнс. Польові дослідження націоналістичного дискурсу: випадок Оксани Забужко // 2009. Ч. 14 (3). С. 291–296. (Дискусії).
- Гайдель Ернест. Рутенія über alles. Поп Иван. Энциклопедия Подкарпатской Руси. Ужгород: Изд-во В. Падяка, 2001. 432 с.; Paul Robert Magocsi and Ivan Pop, editors. Encyclopedia of Rusyn History and Culture. Toronto: University of Toronto Press, 2002. 520 p.; Paul Robert Magocsi and Ivan Pop, editors. Encyclopedia of Rusyn History and Culture. Revised and Expanded Edition. Toronto: University of Toronto Press, 2005. 569 p. // 2007. Ч. 12 (1). С. 191–217.
- Гайдель Ернест. Нариси історії Закарпаття / Відповідальний редактор Иван Гранчак. Ужгород: Закарпаття, 1995. Т. II: 1918–1945. 663 с. // 2002. Ч. 7. С. 226–231.

- Гирич Ігор. Ігор Чорновол. Польсько-українська угода 1890–1894 рр. Львів: Львівська академія мистецтв. 2000. 247 с. // 2002. Ч. 7. С. 220–225.
- Гирич Ігор. Михайло Драгоманов. Документи і матеріали. 1841–1994 / Упорядники: Галина Болотова, Іван Бутич, Ніна Грабова, Олег Купчинський, Діана Пельц, Галина Сорока. Львів, 2001. 731 с. // 2003. Ч. 8. С. 243–248.
- Гірняк Мар'яна. Парадокси «Синдрому парадокса» Катерини Рубан // 2010. Ч. 17 (6). С. 271–274. (Дискусії).
- Глистюк Ярослав. John-Paul Himka. Religion and Nationality in Western Ukraine. The Greek Catholic Church and the Ruthenian Movement in Galicia, 1867–1900. Montreal — Kingston — London — Ithaca: McGill Queen's University Press, 1999. XXX+236 p. // 2001. Ч. 6. С. 178–181.
- Глушко Михайло. Регіональні посібники з українського народознавства [Огляд видань Івана Веремійчика, Вячеслава Кушніра та Георгія Кожолянка] // 2003. Ч. 8. С. 213–226.
- Гнатюк Оля. Roman Szporluk. Imperium, komunizm i narody. Wybór esejów. Wstęp i redakcja Andrzej Nowak / Tłumaczenie Szymon Czarnik, Andrzej Nowak. Kraków: Arcana 2003; Роман Шпорлюк. Імперія та нації. З історичного досвіду України, Росії, Польщі та Білорусі / Переклад з англійської та упорядкування Георгій Касьянов. Київ: Дух і літера, 2000; Roman Szporluk. Russia, Ukraine, and the Breakup of the Soviet Union, Hoover Institution Press, Stanford, California, 2000 // 2005. Ч. 9. С. 331–339.
- Гогун Александр. «Двоногі сталінські шакали?» Bogdan Musial. Sowjetische Partisanen. Mythos und Wirklichkeit. Paderborn: Ferdinand Schöningh, 2009. 570 s. // 2010. Ч. 17 (6). С. 261–270.
- Грицак Ярослав. Anna Veronika Wendland. Die Russophilen in Galizien. Ukrainische Konservative zwischen Österreich und Rußland 1848–1915. Wien: Verlag der

- Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2001. 644 S. // 2003. Ч. 8. С. 257–260.
- Грицак Ярослав. Sergei I. Zhuk. Russia's Lost Reformation. Peasants, Millennialism, and Radical Sects in Southern Russia and Ukraine, 1830–1917. Washington — Baltimore — London: Woodrow Wilson Center Press; The John Hopkins University Press, 2004. 457 p. // 2007. Ч. 12 (1). С. 262–267.
- Грінченко Гелінада. Усно історичні дослідження на сторінках журналу «Oral History Review» (2001–2002) // 2007. Ч. 11. С. 243–248.
- Демидов Сергій. АРСНЕ. Вялікая айчынная вайна. Менск, 1999. № 2. 272 с. // 2000. Ч. 4–5. С. 516–517.
- Демидов Сергій. Сергей Н. Ткаченко. Повстанческая армия: тактика борьбы. Минск: Харвест, 2000. 512 с. // 2001. Ч. 6. С. 182–184.
- Диса Катерина. John-Paul Himka. Last Judgement Iconography in the Carpathians. Toronto: University of Toronto Press, 2009. 301 p. // 2011. Ч. 18. С. 298–303.
- Єврейська спадщина в Україні та репрезентації Голокосту: обговорення книжки Омера Бартова «Забуті» (Bartov Omer. Erased: Vanishing Traces of Jewish Galicia in Present-Day Ukraine. Princeton: Princeton University Press, 2007. 256 pp.).
- Амар Тарик Циріл. Потрібна книжка // 2009. Ч. 15 (4). С. 273–289.
- Ганцер Кристіан. Незвичайні пригода пана Бартова в країні... // 2009. Ч. 15 (4). С. 290–295.
- Шкандрій Мирослав. У пошуках минулого // 2009. Ч. 15 (4). С. 296–310.
- Вендлярд Анна Вероніка. Українське мовчання // 2009. Ч. 15 (4). С. 311–318.
- Герасимов Ілля. Judenrein пам'ять та її невідповідності // 2009. Ч. 15 (4). С. 319–325.
- Бартов Омер. Дискомфортне читання: відповідь моїм критикам // 2009. Ч. 15 (4). С. 326–348.

- Єфіменко Геннадій. Що таке Український Жовтень? Андрій Здоров. Український Жовтень: Робітничо-селянська революція в Україні (листопад 1917 — лютий 1918 рр.). Одеса: Астропринт, 2007. 272 с. // 2009. Ч. 14 (3). С. 247–266.
- Жук Сергій. Чи можливий безсторонній підхід до історії? Алексей Миллер. Империя Романовых и национализм. Эссе по методологии исторического исследования. Москва: Новое литературное обозрение, 2006. 248 с. // 2007. Ч. 12 (1). С. 258–261.
- Жук Сергій. Catherine Wanner. Communities of the Converted: Ukrainians and Global Evangelism. Ithaca — New York — London: Cornell University Press, 2007. XII+305 p. // 2009. Ч. 14 (3). С. 338–343.
- Жук Сергій. Letters from Heaven: Popular Religion in Russia and Ukraine / Edited by John-Paul Himka and Andriy Zayarnyuk. Toronto: University of Toronto Press, 2006. IX+277 p.; Sacred Stories: Religion and Spirituality in Modern Russia / Edited by Mark D. Steinberg and Heather J. Coleman. Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press, 2007. VII+420 p. // 2008. Ч. 13 (2). С. 316–319.
- Жук Сергій. Lost in Translation: Радикальна Реформація чи двовір'я (повертаючись до «Зниклої Реформації Росії» та Александра Клібанова) // 2011. Ч. 18. С. 213–224. (Дискусії).
- Журба Олег. Złota księga historiografii lwowskiej XIX i XX wieku / Pod redakcją Jerzego Maternickiego we współpracy z Leonidem Zaszkiłniakiem. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2007. 616 s. // 2010. Ч. 16 (5). С. 349–352.
- Зазуляк Юрій. Andrzej S. Kaminski. Republic vs. Autocracy. Poland-Lithuania and Russia, 1686–1697. Cambridge: Harvard University Press, 1993. 311 p. (Harvard Series in Ukrainian Studies) // 1999. Ч. 2–3. С. 416–418.

- Зазуляк Юрій. Velychenko Stephen. National History as Cultural Process. A Survey of the Interpretation of Ukraine's Past in Polish, Russian and Ukrainian Historical Writing from the Earliest Times to 1914. Edmonton: Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 1992. XXXV+283 p. // 1996. Ч. 1. С. 205–207.
- Зайцев Олександр. Війна як продовження політики. Посівнич Микола. Воєнно-політична діяльність ОУН у 1929–1939 роках / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2010. 368 с. // 2011. Ч. 18. С. 235–245.
- Заруба Віктор. До питання про школу М. Грушевського. Оксана Юркова. Діяльність науково-дослідної кафедри історії України М. Грушевського (1924–1930 рр.). Київ: НАНУ, 1999. 432 с. // 2003. Ч. 8. С. 236–242.
- Захаркін Степан. За рядком мінського архієпископа. Язеп Янушкевіч. Дьярыюш з XIX стагоддзя. Дзённікі Міхала Галубовіча як гістарычная крыніца. Мінск: Выд. В. Хурсік, 2003. 351 с. // 2009. Ч. 14 (3). С. 314–320.
- Зашкільняк Леонід. Від «різні» до порозуміння чи навпаки? Grzegorz Motyka. Od rzezi wołyńskiej do Akcji «Wisła»: Konflikt polsko-ukraiński 1943–1947. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2011. 522 s. // 2011. Ч. 18. С. 246–257.
- Зашкільняк Леонід. Драма вченого чи драма нації? Анатолій Круглашов. Драма інтелектуала: політичні ідеї Михайла Драгоманова. Чернівці: Прут, 2000. 486 с. // 2001. Ч. 6. С. 191–196.
- Зашкільняк Леонід. Петровський Володимир В. Українсько-російські взаємини в сучасній західній науковій літературі (1991–2001 рр.). Харків: Майдан, 2003. 492 с. // 2005. Ч. 9. С. 345–353.
- Зашкільняк Леонід. Які історики потрібні сучасній Україні? Tomasz Stryjek. Jakiej przeszłości potrzebuje przyszłość? Interpretacje dziejów narodowych w historiografii i debacie publicznej na Ukrainie 1991–2004. Warszawa:

- Instytut Studiów Politycznych PAN, Oficyna Wydawnicza Rytm, 2007. 850 s. // 2009. Ч. 14 (3). С. 297–309.
- Заярнюк Андрій. Czaplicka John, editor. Lviv: A City in the Crosscurrents of Culture. Cambridge, Massachusetts: Distributed by Harvard University Press for the Ukrainian Research Institute, 2005. 362 p. // 2006. Ч. 10. С. 225–229.
- Капс Клеменс. Sosnowska Danuta. Inna Galicja. Warszawa: Dom Wydawniczy Elipsa, 2008. 316 s. // 2011. Ч. 18. С. 293–297.
- Качуровський Ігор. Гортаючи книжку Пахльовської. Pachlowska Ojana. Civiltà letteraria ucraina. Roma, 1998. 1110 p. // 2007. Ч. 12 (1). С. 239–244.
- Кисла Юлія. «Красива історія» чи мета-нарратив? (критичні нотатки на полях книжки Орlando Файджеса «Шептуни: приватне життя в сталінській Росії») // 2011. Ч. 18. С. 258–271.
- Кисла Юлія. «Постмодернізм у дії», або В пошуках привидів з минулого. Kate Brown. Biography of No Place: From Ethnic Borderland to Soviet Heartland. Cambridge: Harvard University Press, 2004. 308 p. // 2009. Ч. 14 (3). С. 282–290.
- Кисла Юлія. Serhy Yekelchuk. Stalin's Empire of Memory: Russian-Ukrainian Relations in the Soviet Historical Imagination. Toronto: University of Toronto Press, 2004. XI+231 p. // 2008. Ч. 13 (2). С. 309–315.
- Кісь Оксана. Жіночі студії в Україні. Жінка в історії та сьогодні / За редакцією Людмили Смоляр. Одеса: Астропринт, 1999. 440 с. // 2000. Ч. 4–5. С. 503–511.
- Кісь Оксана. Буряк Лариса. Жінка в українському історичному нарративі: автори, ідеї, образи (друга половина XIX — перша третина XX ст.): Монографія. Київ: Національна академія управління, 2010 368 с. // 2012. Ч. 19. С. 264–272.
- Коваль Надія. Етюд у кривавих тонах. Рецензія на графічний роман «Українські щоденники» (спогади з

- часів СССР). Igot. Les Cahiers Ukrainiens. Mémoires du temps de l'URSS, traduit de l'italien par Laurent Lombard. Éditions Futuropolis, 2010. 171 p. // 2012. Ч. 19. С. 242–246.
- Ковальчук Наталя. Плохій Сергій. Великий переділ: Невичайна історія Михайла Грушевського. Переклад з англійської Миколи Климчука. Київ: Критика, 2011. 660 с. // 2012. Ч. 19. С. 247–250.
- Коник Олександр. Moklak Jarosław. W walce o tożsamość Ukraińców. Zagadnienie języka wykładowego w szkołach ludowych i średnich w pracach galicyjskiego Sejmu Krajowego 1866–1892. Kraków: Towarzystwo Wydawnicze «Historia Jagellonica», 2004. 318 s. // 2006. Ч. 10. С. 230–234.
- Котенко Антон. Каппелер Андреас. Мала історія України / Переклад з німецької Олег Блащук. Київ: К. І. С. 2007. 264 с. // 2008. Ч. 13 (2). С. 299–303.
- Крикун Микола. Akta sejmiku podolskiego in hostico 1672–1698 / Wydał i opracował Jarosław Stolicki. Kraków: Towarzystwo Naukowe «Societas Vistulana», 2002. XC+238 s. // 2003. Ч. 8. С. 261–267.
- Кріль Михайло. Европейские революции 1848 года. «Принцип национальности» в политике и идеологии / Ответственный редактор Светлана Фалькович. Москва: Индрик, 2001. 456 с. // 2002. Ч. 7. С. 232–237.
- Крісань Марія. Mędrzecki Włodzimierz. Inteligencja polska na Wołyniu w okresie międzywojennym. Warszawa: Wydawnictwo Neriton, Instytut Historii PAN. 2005. 331 s. // 2007. Ч. 12 (1). С. 294–296.
- Кузьо Тарас. Sergei Zhuk. Rock and Roll in the Rocket City: The West, Identity, and Ideology in Soviet Dnepropetrovsk, 1960–1985. Washington: DC and Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 2010. 440 p. // 2011. Ч. 18. С. 312–316.
- Кузьо Тарас. Paul D'Anieri ed., Orange Revolution and Aftermath: Mobilization, Apathy, and the State. Washing-

- ton DC and Baltimore: Woodrow Wilson Center Press and Johns Hopkins University Press, 2010. 316 p. // 2012. Ч. 19. С. 251–257.
- Куновська Олександра. Delporte Christian, Gervereau Laurent, Maréchal Denis. Quelle est la place des images en histoire? Paris: Nouveau monde éditions, 2008. 480 p. // 2011. Ч. 18. С. 304–311.
- Курило Тарас, Химка Іван. Як ОУН ставилася до євреїв? Роздуми над книжкою Володимира В'ятровича. В'ятрович Володимир. Ставлення ОУН до євреїв: Формування позиції на тлі катастрофи. Львів: Мс, 2006. 140 с. // 2008. Ч. 13 (2). С. 252–265.
- Курило Тарас. Dieter Pohl. [Nationalsozialistische] Judenverfolgung in Ostgalizien 1941–1944. Organisation und Durchführung eines staatlichen Massenverbrechens. München: Oldenbourg, 1997. 453 s. // 2003. Ч. 8. С. 227–235.
- Курило Тарас. Gabriel Kolko. Century of War: Politics, Conflicts, and Society since 1914. New York: The New Press, 1994. 546 p. // 2000. Ч. 4–5. С. 498–502.
- Кутуєв Павло. Ігри з модернізацією: хитрість розуму в дії? [Елена Лисенко. Политическая модернизация украинского общества. Одесса: Астропринт, 2008. 208 с.] // 2010. Ч. 17 (6). С. 249–260. (Дискусії).
- Леонтьева Ольга. Порошник кордонів. Алексей Миллер. Империя Романовых и национализм: Эссе по методологии исторического исследования. Москва: Новое литературное обозрение, 2006. 248 с. // 2007. Ч. 12 (1). С. 251–258.
- Маслійчук Володимир. Руднев Борис К. Дневник оккупации г. Лебедин Сумской области. Харьков: Харьковский частный музей городской усадьбы, 2006. 72 с. // 2007. Ч. 12 (1). С. 296–299.
- Маслійчук Володимир. Хоч важкий, та свій. Kappeler Andreas. Der schwierige Weg zur Nation. Beiträge zur neueren Geschichte der Ukraine. Wien — Köln — Weimar: Böhlau, 2003. 216 S. // 2008. Ч. 13 (2). С. 290–299.

- Меляков Антон. Мы победили смерть: Воспоминания харьковчан — бывших узников фашистских концлагерей. Львів: Кальварія, 2005. 192 с. // 2007. Ч. 11. С. 255–258.
- Мельник Віктор. Sztuka cerkiewna w diecezji przemyskiej. Materiały z międzynarodowej konferencji naukowej 25–26 marca 1996 roku / Pod redakcją Jarosława Gienzy, Andrzeja Stepana. Łańcut, 1999. 363 s. // 2002. Ч. 7. С. 215–219.
- Мельник Олександр. Жнива історіографії: монографія Карела Беркгофа і проблеми інтерпретації джерел з історії окупованої нацистами України. Karel Berkhoff. Harvest of Despair: Life and Death in Ukraine under Nazi Rule. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 2004. 463 p. // 2008. Ч. 13 (2). С. 266–289.
- Микитюк Петро. Володимир Александрович. Львівські малярі кінця XVI століття. Львів: Місіонер, 1998. 216 с. (Студії з українського мистецтва. Т. 2) // 2000. Ч. 4–5. С. 483–487.
- Микитюк Петро. Григорій Сковорода. Твори: У 2 томах / Редакційна колегія: Омелян Прицак (голова) та інші. Київ: АТ «Обереги», 1994. Т. 1: Поезії. Байки. Трактати. Діалоги. 528 с.; Т. 2: Трактати. Діалоги. Притчі. Переклади. Листи. 480 с. (Гарвардська бібліотека давнього українського письменства) // 1999. Ч. 2–3. С. 424–429.
- Мних Роман. Wer wird nicht Čuževskýj ehren? Дмитро Чижевський. Філософські твори у чотирьох томах. Під загальною редакцією Василя Лісового. Київ: Смолоскип, 2005. // 2007. Ч. 12 (1). С. 229–238.
- Мозер Міхаель. Що нам дає погляд з польських палаців. Danuta Sosnowska. Inna Galicja. Warszawa, Elipsa, 2008. 316 s. // 2010. Ч. 16 (5). С. 295–302.
- Мотика Гжегож. Іваненко В., Якунін В. ОУН і УПА у Другій світовій війні: проблеми історіографії та методології. Дніпропетровськ: Арт-Прес, 2006. 424 с. // 2008. Ч. 13 (2). С. 303–309.

- Мотика Гжегож. Юрій Киричук. Український національний рух 40–50 років XX століття: ідеологія та практика. Львів, 2003. 463 с. // 2005. Ч. 9. С. 340–344.
- Мусієздов Олексій. Невигадане. Усні історії остарбайтерів / Автор-упорядник, редактор, вступна стаття Гелінада Г. Грінченко. Харків: Видавничий дім «Райдер», 2004. 236 с. // 2007. Ч. 11. С. 253–254.
- Надтока Олександр. John Myhill. Language, Religion and National Identity in Europe and the Middle East: A Historical Study. Amsterdam — Philadelphia: Benjamins, 2006. VI, 300 p. (Discourse Approaches to Politics, Society and Culture. Volume 21) // 2007. Ч. 12 (1). С. 267–272.
- Надтока Олександр. Прості італійські правди, або Як (не) змінився шкільний підручник з історії в Італії. Genovesi Piergiorgio. Il manuele di storia in Italia. Dal fascismo alla Repubblica. Franco Angeli, 2009. 159 p. (Temi di storia) // 2012. Ч. 19. С. 177–196.
- Наумов Сергій. Окупація України 1918 року: Історичний контекст — стан дослідження — економічні та соціальні наслідки (Матеріали міжнародної наукової конференції) / Упорядники Вольфрам Дорнік, Стефан Карнер; Переклад з німецької мови Миколи Кушніра. Чернівці: Зелена Буковина, 2009. 205 с. // 2010. Ч. 17 (6). С. 302–309.
- Осіп'ян Олександр. Єкельчик Сергій. Українофіли: світ українських патріотів другої половини XIX століття. Київ: КІС, 2010. 272 с. // 2012. Ч. 19. С. 234–241.
- Панько Олександр. Леў Казлоў, Анатоль Цітоў. Беларусь на сямі рубяжах. Менск: «Беларусь», 1993. 71 с. // 2000. Ч. 4–5. С. 512–515.
- Пастушенко Тетяна. Невигадане. Усні історії остарбайтерів / Автор-упорядник, редактор, вступна стаття Гелінада Г. Грінченко. Харків: Видавничий дім «Райдер», 2004. 236 с. // 2007. Ч. 11. С. 249–252.
- Попович Ольга. Новітня історія України в польській історичній періодиці за 2010 рік // 2012. Ч. 19. С. 323–327.

- Порада Александра. Maria Razumovsky. Razumowscy. Rodzina na carskim dworze 1730–1815. Warszawa: Noir sur Blanc, 2005. 396 s. (оригінал: Maria Razumovsky. Die Razumovskys. Eine Familie am Zarenhof. Köln — Weimar — Wien: Böhlau, 1998. 300 S.) // 2006. Ч. 10. С. 221–224.
- Портнов Андрій. Tygiel narodów: Stosunki społeczne i etniczne na dawnych ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej, 1939–1953 / Praca zbiorowa pod redakcją Krzysztofa Jasiewicza. Warszawa — Londyn: RYTM, 2002. // 2003. Ч. 8. С. 268–278.
- Портнов Андрій. Копосов Николай. Хватит убивать кошек! Критика социальных наук. Москва: Новое литературное обозрение, 2005. 248 с. // 2006. Ч. 10. С. 209–213.
- Портнов Андрій. Українознавство: Хрестоматія-посібник. У 2-х книгах / Упорядник Валентин Крисаченко. Київ: Либідь, 1996–1997. Кн. 1. 352 с.; Кн. 2. 464 с. // 2000. Ч. 4–5. С. 492–494.
- Портнов Андрій. Януш Радзейовський: портрет історика на тлі епохи // 2005. Ч. 9. С. 367–377. (Ad Memoriam).
- Портнова Тетяна. Юрій Присяжнюк. Українське селянство Наддніпрянської України: соціоментальна історія другої половини XIX — початку XX ст. Черкаси: Вертикаль, ПП Кандич С. Г., 2007. 640 с.; Олександр Михайлюк. Селянство України в перші десятиліття XX ст.: Соціокультурні процеси. Дніпропетровськ: Інновація, 2007. 456 с. // 2010. Ч. 17 (6). С. 285–291.
- Примович Анастасія. The Shoah in Ukraine: History, Testimony, Memorialization. Bloomington: Indiana University Press; United States Holocaust Museum, 2008. 378 p. // 2011. Ч. 18. С. 317–327.
- Прокопович Маркіян. Walker Connor. Ethnonationalism. The Quest for Understanding. Princeton, New Jersey, 1994. XIII+254 p. // 1999. Ч. 2–3. С. 435–437.
- Рибак Оксана. Богачевська Марта. Дума України — жіночого роду. Київ: Воскресіння, 1993. 109 с. // 1996. Ч. 1. С. 188–192.

- Романова Ірина. Шліхта Наталя. Історія радянського суспільства: Навчальний посібник. Київ: Видавничо-поліграфічний центр НаУКМА, 2010. 218 с. // 2012. Ч. 19. С. 309–313.
- Рубан Катерина. Alexei Yurchak. Everything was Forever, until It was no More: the Last Soviet Generation. Princeton: Princeton University Press, 2006. X+331 p. // 2009. Ч. 14 (3). С. 334–338.
- Рубан Катерина. Синдром парадокса: Віктор Петров-Домонтович як персонаж української гуманітаристики. Віра Агеева. Поетика парадокса. Інтелектуальна проза Віктора Петрова-Домонтовича. Київ: Факт, 2006. 432 с.; Мар'яна Гірняк. Таємниця роздвоєного обличчя. Авторська свідомість в інтелектуальній прозі Віктора Петрова-Домонтовича. Львів: Літопис, 2008. 286 с. // 2010. Ч. 16 (5). С. 303–312.
- Савченко Сергій. Апокаліпсис української гуманітаристики. Іванишин Петро. Аберация християнства, або культурний імперіялізм у шатах псевдохристології. Дрогобич: ВФ «Відродження», 2005. 268 с. // 2007. Ч. 12 (1). С. 245–250.
- Савченко Сергій. Олександр Гриценко. Своя мудрість. Національні міфології та «громадянська релігія» в Україні. Київ: Український центр культурних досліджень, 1998. 183 с. // 2000. Ч. 4–5. С. 495–497.
- Савченко Сергій. Чи втрачала Росія Реформацію? Історико-теологічний коментар до однієї теорії. Sergei I. Zhuk. Russia's Lost Reformation. Peasants, Millennialism, and Radical Sects in Southern Russia and Ukraine, 1830–1917. Washington — Baltimore — London: Woodrow Wilson Center Press; The Johns Hopkins University Press. 2004. XX, 457 p. // 2010. Ч. 17 (6). С. 195–248.
- Середа Остап. Maciej Janowski. Polska myśl liberalna do 1918 roku. Kraków: Społeczny Instytut Wydawniczy Znak; Warszawa: Fundacja im. Stefana Batorego, 1998. 286 s. // 1999. Ч. 2–3. С. 430–435.

- Сирота Роман. Bohdan S. Kordan. Canada and the Ukrainian Question, 1939–1945: A Study in Statecraft. Montreal and Kingston: McGill-Queen's University Press, 2001. XIV+270 p. // 2003. Ч. 8. С. 249–256.
- Сирота Роман. Joyce Appleby, Lynn Hunt, Margaret Jacob. Telling the Truth about History. New York — London: W. W. Norton and Company, 1994. XIV+322 p. // 1999. Ч. 2–3. С. 441–445.
- Сирота Роман. Порівнюючи національні традиції історіописання: Народження «євростріографії»? Stefan Berger, Mark Donovan and Kevin Passmore, eds. Writing National Histories: Western Europe since 1800. London — New York: Routledge, 1999. XVI+314 p. // 2005. Ч. 9. С. 323–330.
- Склокін Володимир. A Laboratory of Transnational History. Ukraine and Recent Ukrainian Historiography / Editors by Georgiy Kasianov and Philipp Ther. Budapest — New York: Central European University Press, 2009. 310 p. // 2010. Ч. 17 (6). С. 296–301.
- Склокін Володимир. Досвід революції. Martin Krämer Liehn. Revolutionary Collectives. Warszawa: Instytut książki i prasy, 2008. 48 p. // 2009. Ч. 14 (3). С. 329–334.
- Склокін Володимир. Обличчя історичної істини. Wojciech Wrzosek. O myśleniu historycznym. Bydgoszcz: Epigram, 2009. 144 s. // 2010. Ч. 16 (5). С. 337–341.
- Склокіна Ірина. Історія кіна/кіноісторії: Кілька студій з історії советського і постсоветського кіна. Youngblood Denis J. Russian War Films: On the Cinema Front, 1914–2005. Lawrence: University Press of Kansas, 2007. XVI+319 p.; Добренко Евгений. Музей революции: советское кино и сталинский исторический нарратив. Москва: Новое литературное обозрение, 2008. 424 с.; Condee Nancy. The Imperial Trace: Recent Russian Cinema. Oxford: Oxford University Press, 2009. 331 p. // 2010. Ч. 16 (5). С. 321–336.

- Стриєк Томаш. «Історіософія» та «емпірія», або про інтелектуальні парадокси історика ідей. Володимир Потульніцький. Україна і всесвітня історія. Історіософія світової та української історії XVII–XX століть. Київ, 2002. 480 с. // 2005. Ч. 9. С. 354–364.
- Стриєк Томаш. Якої оповіді про минуле потребує Україна? David R. Marples. Heroes and Villains. Creating National History in Contemporary Ukraine. Budapest — New York: Central European University Press, 2007. 385 p. // 2009. Ч. 14 (3). С. 228–246.
- Тельвак Віталій. Зайцева Зінаїда І. Український науковий рух: інституціональні аспекти розвитку (кінець XIX — початок XX ст.) Київ: КНЕУ, 2006. 368 с. // 2007. Ч. 12 (1). С. 277–290.
- Тихоміров Андрей. Darius Staliūnas. Making Russians. Meaning and Practice of Russification in Lithuania and Belarus after 1863. Amsterdam — New York: Rodopi, 2007. 465 p.; Henryka Ilgiewicz. Wileńskie towarzystwa i instytucje naukowe w XIX wieku. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2005. 480 s. // 2010. Ч. 17 (6). С. 275–284.
- Тихоміров Андрей. Білоруське вино в українських міхах. Булгаков Валер. История берорусского национализма. Вильнюс: Институт белорусистики, 2006. 331 с. // 2008. Ч. 13 (2). С. 236–251.
- Тихоміров Андрей. Валянцін Акудовіч. Код адсутнасці (Асновы беларускай ментальнасці). Мінск: Выд. І. П. Логвінаў, 2007. 216 с. // 2009. Ч. 14 (3). С. 321–328.
- Токць Сяргей. Eugeniusz Mironowicz. Białorusini i Ukraińcy w polityce obozu piłsudczykowskiego. Białystok: Trans Humana, 2007. 293 s. // 2010. Ч. 16 (5). С. 341–348.
- Томанек Пшемислав. Witold Stankowski. Szymon Wiesenthal. Biografia. Warszawa: Wydawnictwo «Książka i Wiedza», 2009. 295 s. // 2011. Ч. 18. С. 286–292.
- Фединець Чілла. Закарпатський лабіринт: хто знайде нитку Аріядни? Андрей Пушкаш. Цивілізація или варварство: Закарпатье 1918–1945 / Інститут

- славяноведенья РАН. Москва: Европа, 2006. 564 с. (Серія «Євровосток») // 2010. Ч. 16 (5). С. 313–320.
- Федорук Олесь. «З мого життя» Миколи Стороженка і проблема видання мемуарної літератури. Стороженко Микола. З мого життя / Упорядник тексту та ілюстрацій, автор вступної статті Василь Ульяновський. Київ: Либідь, 2005. 406 с. Серія: «Пам'ятки історичної думки України» // 2007. Ч. 12 (1). С. 218–228.
- Федорук Ярослав. Доба Богдана Хмельницького (до 400-річчя від дня народження великого гетьмана): Збірник наукових праць / Відповідальний редактор Валерій Смолій. Київ, 1995. 285 с. // 1999. Ч. 2–3. С. 418–424.
- Чугуєнко Михайло. Alex J. Bellamy. Formation of Croatian National Identity: Centuries-Old Dream? Manchester: Manchester University Press, 2003. 201 p. // 2007. Ч. 12 (1). С. 272–277.
- Шаповал Юрій. Про книгу Нормана Наймарка, дослідження геноциду та інше. Норман М. Наймарк. Геноциди Сталіна. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011. 135 с. // 2011. Ч. 18. С. 225–234.
- Швагуляк Михайло. Torzecki Ryszard. Polacy i Ukraińcy. Sprawa ukraińska w czasie II wojny światowej na terenie II Rzeczypospolitej. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 1993. 349 s. // 1996. Ч. 1. С. 193–198.
- Шуба Богдан. Істина Лесі Українки та метод Оксани Забужко. Забужко Оксана. Notre Dame D'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій. Київ: Факт, 2007. 640 с. // 2008. Ч. 13 (2). С. 322–328.
- Яковенко Наталя. Беларускі гістарычны часопіс. Навуковы, навукова-метадычны ілюстраваны часопіс. Заснавальнікі: Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, Інстытут гісторыі Акадэміі навук Беларусі, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. Мінск, 1993. № 1. Студзень-сакавік. 128 с. // 1996. Ч. 1. С. 199–204.

- Яцина Олег. Наумов Сергій О. Український політичний рух на Лівобережжі (90-і рр. XIX ст. — лютий 1917 рр.) Харків: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, 2006. 344 с. // 2007. Ч. 12 (1). С. 290–294.

Журнальна зала

- Бжежецький Анджей. Nowa Europa Wschodnia // 2009. Ч. 14 (3). С. 163–165.
- Ведров Олексій. Боротьба національних наративів та погляд із Заходу. Новітня історія та сучасність України в німецькомовній науковій періодиці 2009 року // 2011. Ч. 18. С. 384–394. (Зарубіжна україніка).
- Винник Оксана. American Historical Review. 2006. № 1–5 // 2007. Ч. 12 (1). С. 322–327.
- Герасімов Ілля, Глебов Сергій, Каплуновський Александр, Могільнер Маріна, Семьонов Александр. Навіщо Ab Imperio? // 2007. Ч. 12 (1). С. 129–136. (Exemplum).
- Кисла Юлія, Котенко Антон. Journal of Modern History. 2006. № 1–4 // 2007. Ч. 12 (1). С. 327–338.
- Кисла Юлія. Przegląd Historyczny. 2006. № 1–4 // 2007. Ч. 12 (1). С. 374–380.
- Коваль Надія. Україна у французькому академічному дискурсі (на матеріалах видань 2009–2010 рр.) // 2011. Ч. 18. С. 395–410. (Зарубіжна україніка).
- Котенко Антон. Canadian Slavonic Papers. 2006. № 1–4 // 2008. Ч. 13 (2). С. 341–347.
- Котенко Антон. Огляд англomовної періодици 2009 року // 2011. Ч. 18. С. 365–383. (Зарубіжна україніка).
- Маслійчук Володимир. Jahrbücher für Geschichte Osteuropas. 2006. Band 54. Heft 1–4 // 2008. Ч. 13 (2). С. 347–351.
- Маслійчук Володимир. Osteuropa. 2006. No. 1–12. // 2007. Ч. 12 (1). С. 338–347.
- Матіяш Богдан. (Не) просто огляд, (не) просто коментар («Pamiętnik Literacki», «Teksty Drugie», «Новое

- литературное обозрение», «Вопросы литературы», «Слово і час») // 2007. Ч. 12 (1). С. 305–314.
- Надтока Олександр. Nationalities Papers. 2006. No. 1–5. // 2007. Ч. 12 (1). С. 315–322.
- Надтока Олександр. East European Politics and Societies. 2006. № 1–4. // 2008. Ч. 13 (2). С. 333–341.
- Новак Анджей. Навіщо «Arcana»? // 2008. Ч. 13 (2). С. 170–176. (Exemplum).
- Онофрійчук Тетяна. Україна в російських виданнях 2009 року // 2011. Ч. 18. С. 411–416. (Зарубіжна україніка).
- Попович Ольга. Новітня історія України в польській історичній періодиці за 2009 р. // 2011. Ч. 18. С. 417–424. (Зарубіжна україніка).
- Реброва Ірина, Склокін Володимир. Nations and Nationalism. 2006. № 1–4. // 2008. Ч. 13 (2). С. 359–377.
- Савченко Сергій. Український історичний журнал. 2006. № 1–6. // 2007. Ч. 12 (1). С. 380–388.
- Склокін Володимир, Реброва Ірина. Отечественная история. 2006. № 1–6. // 2007. Ч. 12 (1). С. 394–400.
- Склокін Володимир. Ab Imperio. 2006. № 1–4. // 2008. Ч. 13 (2). С. 352–359.
- Склокін Володимир. Journal of Ukrainian Studies. 2004–2006. // 2007. Ч. 12 (1). С. 347–354.
- Склокін Володимир. Новая и новейшая история. 2006. № 1–6. // 2007. Ч. 12 (1). С. 388–394.
- Склокін Володимир. Славяноведение. 2006. № 1–6. // 2007. Ч. 12 (1). С. 400–404.
- Тихоміров Андрей. Arcana. 2006. № 1–6. // 2007. Ч. 12 (1). С. 354–364.
- Тихоміров Андрей. Dzieje Najnowsze. 2006. № 1–4. // 2007. Ч. 12 (1). С. 364–374.

Усна історія, інтерв'ю.

- Винницька Іроїда. «Жива історія українських політичних емігрантів в Канаді»: Інтерв'ю з братом Лаврентієм Кузиком // 2000. Ч. 4–5. С. 319–339. (Усна історія).

- Винницька Іроїда. Розмова з Марком Антоновичем [Інтерв'ю від 20 червня 1989 р., Монреаль] // 2008. Ч. 13 (2). С. 147–169.
- Герець Леонід. У тіні Магури: усна історія мікрорегіону в українських Карпатах // 2007. Ч. 11. С. 271–279. (Повідомлення).
- Грицак Ярослав. «В університеті імені Івана Франка духу Франка, по суті, не було...»: Інтерв'ю з Євгеном Сверстюком // 2001. Ч. 6. С. 99–110. (Усна історія).
- Грінченко Гелінада. Міжнародний проект збору документальних свідчень про долі людей, яких було залучено до рабської та примусової праці // 2007. Ч. 11. С. 264–265. (Повідомлення).
- Жива історія. Міжнародний проект збору документальних свідчень про долі людей, яких було залучено до рабської та примусової праці. Грінченко Гелінада. Інтерв'ю з Олександрою Яківною Абрамовою з Харкова від 4 та 2 квітня 2005 р. (російською мовою) // 2007. Ч. 11. С. 169–189. (Міжнародний проект збору документальних свідчень про долі людей, яких було залучено до рабської та примусової праці).
- Іващенко Вікторія. Проект «Образи університетської науки: Харківський університет у 1940–1980-х роках» // 2007. Ч. 11. С. 280–281. (Повідомлення).
- Кісь Оксана. Відновлюючи власну пам'ять: Проект «Україна ХХ століття у пам'яті жінок» // 2007. Ч. 11. С. 266–270. (Повідомлення).
- Кісь Оксана. Усна історія: становлення, проблематика, методологічні засади // 2007. Ч. 11. С. 7–21. (Вступ).
- Лапан Тетяна. Інтерв'ю з Анною Павлівною Помірчою з села Мальчиці яворівського району Львівської області від 1 серпня 2005 р. // 2007. Ч. 11. С. 190–240. (Міжнародний проект збору документальних свідчень про долі людей, яких було залучено до рабської та примусової праці).

- Лой Анатолій: «Філософія — антипод вульгарности в ментальному естві людини» (Розмовляла Світлана Матвієнко) // 2009. Ч. 14 (3). С. 143–162. (A piacere).
- Середа Вікторія, Малес Людмила. Усна історія як метод і методологія: деякі проблеми створення та інтерпретації усної історичних джерел // 2007. Ч. 11. С. 159–165. (Коментарі).
- Створення Української асоціації усної історії (Ukrainian Oral History Association) // 2007. Ч. 11. С. 261–263. (Повідомлення).
- Сусак Віктор. «Жива історія Бережан та околиць 1930-х — 1945 років»: Інтерв'ю з Галиною Скасків // 1999. Ч. 2–3. С. 273–308. (Усна історія).
- Штик Анна. Проект «Архів усної історії» Музею Варшавського повстання // 2007. Ч. 11. С. 282–283. (Повідомлення).

Спогади

- Крикун Микола. Мої дитячі літа // 2002. Ч. 7. С. 165–182.
- Крикун Микола. Мої юнацькі літа // 2003. Ч. 8. С. 159–175.
- Гозенпуд Абрам. У моєму Києві. Спогади (Вступне слово Степана Захаркіна) // 2005. Ч. 9. С. 287–320.

Форум

- Механізми контролю за якістю наукової продукції в Україні (Ігор Михайлин, Леонід Зашкільняк, Руслан Пиріг, Павло Кутуєв, Віктор Якунін, Всеволод Речицький, Анатолій Круглашов, Олег Журба, Ірина Єгорченко, М. Михайлов, Ортуїн Ірацій молодший) // 2007. Ч. 12 (1). С. 11–50.
- Регіональні ідентичності в сучасній Україні та методи їх вивчення (Юлія Сорока, Гіроакі Куромія, Ілля Кононов, Керстін Ціммер, Оксана Міхеєва, Леонід Горизонтов) // 2007. Ч. 12 (2). С. 7–26.

- Друга світова війна як виклик для української історіографії (Тимоті Снайдер, Андрій Заярнюк, Гжегож Мотика, Гелінада Грінченко, Карел Беркгоф, Анатолій Русначенко, Омер Бартов, Олександр Лисенко, Анджей Гіль, Олександр Гогун, Іван Патриляк, Йоган Дітч) // 2008. Ч. 13 (2). С. 13–60.
- Марксизм як традиція і перспектива (Станіслав Кульчицький, Ульріх Шмід, Марина Соколова, Деніел Широ, Ольга Леонтьєва, Георгій Касьянов, Роналд Грігор Суні, Герд Кьонен, Марко Бойцун, Павло Кутуєв, Олександр Дмитрієв, Андрій Здоров, Ричард Пайпс) // 2009. Ч. 14 (3). С. 13–62.
- Науковець перед з'явою пам'яті (Ева Доманська, Бенедикт Гаузер, Богуміл Косс-Євсевіцький, Юлія Зерній, Ендрю Бергерсон, Йоханан Петровський-Штерн, Гаральд Біндер, Ольга Острійчук, Ур Унгюр, Тетяна Журженко, Віржиліу Бирладяну, Людмила Кожоракі, Ален Блюм) // 2009. Ч. 15 (4). С. 9–51.
- (Не)можливість перекладу (Максим Стріха, Ольга Кочерга, Ігор Оржицький, Тарас Шмігер, Євген Гулевич, Наталка Сняданко, Микола Климчук, Олександр Кальниченко, Вікторія Наріжна, Сергій Вакуленко) // 2010. Ч. 16 (5). С. 9–46.
- «Незручний клас» у модернізаційних проектах (Андреа Граціозі, Юрій Присяжнюк, Даніель Бовуа, Олександр Михайлюк, Сяргей Токць, Андрій Заярнюк) // 2010. Ч. 17 (6). С. 9–44.
- «Поверх кордону»: концепція прикордоння як об'єкт дослідження (Андреас Каппелер, Володимир Кравченко, Ларрі Вульф, Сергій Плохій, Кейт Браун, Сергій Леп'явко, Бйорріс Куцмані) // 2011. Ч. 18. С. 47–78.
- Гарвардське обговорення книжки Тимоті Снайдера «Криваві землі: Європа між Гітлером і Сталіном» (Террі Мартин, Девін Пендас, Сергій Плохій, Генрі Россовскі, Тимоті Снайдер) // 2011. Ч. 18. С. 187–212. (Книжковий форум).

Як навчати історії? (Роберт Маєр, Мар'ян Мудрий, Владзімеж Менджецький, Татьяна Островская, Андрей Тіхоміров, Костянтин Баханов) // 2012. Ч. 19. С. 13–43.

Обговорення книжки Ларі Вулфа «Ідея Галичини: історія та фантазії в політичній культурі Габсбургів» (Патрис Дабровскі, Адам Кожуховський, Остап Середа, Ян Феллерер, Мацей Яновський) // 2012. Ч. 19. С. 149–171.

Вулф Ларі. Як важливо бути провінціалом: переосмислення Галичини // 2012. Ч. 19. С. 171–177.

In Memoriam

Богачевська-Хом'як Марта. Маленька драма про Дашкевича в трьох діях // 2011. Ч. 18. С. 329–336.

Вікторія Колосова (10 серпня 1923 — 16 березня 2010) // 2010. Ч. 16 (5). С. 357–358. (Пам'яті колеги).

Віталій Васильович Підгаєцький (1951–2004) // 2005. Ч. 9. С. 378–380. (Ad Memoriam).

Грицак Ярослав. Два Ярослави // 2011. Ч. 18. С. 353–364.

Кульчицький Станіслав. Про Ярослава Ісаєвича // 2010. Ч. 17 (6). С. 331–335.

Мозер Міхаель. Згадуючи академіка Ісаєвича // 2010. Ч. 17 (6). С. 336–337.

Наталія Юсова (21.06.1972–12.07.2008) // Ч. 14 (3). С. 344. (Пам'яті колеги).

Савченко Сергій. Зі спогадів про Ярослава Ісаєвича // 2010. Ч. 17 (6). С. 338–344.

Скочиляс Ігор. Мій Учитель: штрихи до (не)академічного портрету // 2011. Ч. 18. С. 342–352.

Химка Іван-Павло. Історія одної дружби: Спогад про Ярослава Романовича Дашкевича // 2011. Ч. 18. С. 337–341.

«Я завжди люблю заперечувати». З інтерв'ю Юрія Зайцева з Ярославом Ісаєвичем // 2010. Ч. 17 (6). С. 311–330. (In Memoriam).